

ABONAMENTS

Barcelona, mes	...	2'30 ptes.
Comarques catalanes i territoris de la República, trimestre	...	7'50
Amèrica Llatina i Portugal, id.	...	8'50
Altres països, id.	...	25—

DIARI D'AVISOS I NOTÍCIES

ANUNCIS I RECLAMS SEGONS TARIFA

MIRADOR

BARCELONA.—REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: CORTS CATALANES, 600. T. 11430. — IMP.: BARBARA, 11 i 13. T. 19003

EL TEMPS

Pressió al nivell de la mar: 751'6 mil·límetres. Temperatura actual: 6'9 graus. Humiditat relativa: 67 per cent. Velocitat del vent: 6 quilòmetres per hora, de l'oest. Visibilitat horitzontal, en promedi: 30 quilòmetres. Estat del cel: 1/10 d'Acu. i C. — En les darreres 24 hores: Temperatura màxima: 15'1 graus. Temperatura mínima: 6'9 graus. Recorregut del vent: 115 quilòmetres. Precipitació: nul·la. Insolació en el dia d'ahir: 8 hores 58 minuts.

IDEEES I DOCTRINES

ESTRALLS

La imaginació més comuna no s'acostuma sinó de l'extraordinari. No és, doncs, sinó ben humà que els desitjosos de fer capir els estralls d'una fallida subversió — i encara en terra abrupta i no pas sense precedents històrics d'aventures orbes i la desesperada — hagin cregut oportú d'agenciar bé el sinistre i de valer-se artísticament, amb un relleu del geni de Ribera i de Goya, de les horres. Tanmateix l'estrall determinat a Astúries és ben objectiu, i és comprensible la imputació a l'insurgent fins i tot d'aquell danyat en què ha semblat necessari d'incórrer quan les forces trameses pel poder públic s'abraonaven a acabar fos com fos l'atrocitat d'un malson. Això no vol pas dir que hom es negui, després, a sentir versions d'una altra sonada. I fet i fet, encara manca la perspectiva adient a la serenitat. La consuetudina i la ira encara batguen. I als genies de les vidues i dels orbes s'ajunta una mena de crit glaçat de les velles pedres vulnerades, de les exquisides joies inulmeses. El present i el passat, en les coses inanimades, tenen l'aire de mirar abraçats l'esdevinidor com una alba dolosa i vana.

Hi ha, però, una altra mena d'estralls. Orfenes a les fosques d'un ideal, vidues d'esperança, esborrons en els palaus i temples de la il·lusió, per tant de temps obstinada. Hi ha en aquelles aïraus, sota aquells capdats, en cases mig colgades en una ufantor esponjada per les pluges, qui havia pensat en una bella Espanya possible, reformada per la justícia, amorosa del llibre, finalment concordant amb paisos d'un esperit resistent als descoratjaments i la lèrgia. Vells somiadors de barba blanca que, després de la fidelitat de tota una vida a la recerca d'una bella noblesa col·lectiva, havien cregut, en una passada primavera, que Espanya havia deixat d'ésser tribal i amb dos jocs alternatius de ferotgia: la de la venjança i la del privilegi. Joves de front pal·lid, creients d'un ajust de les relacions econòmiques inspirat en l'ètica, d'una elevació del sentit espanyol per l'escampament d'un estil de nova religió, han sofert cruel batzegada en palésar-se que perdura la vella psicologia dels crims inarticulats, dels segues ignars de destrucció, que en acabat ha de calar a la seva manera l'estament marcial. No són sols a conèixer vells i joves de debats de la República o del Socialisme. I fins coneixen burgesos pacífics que arriben a pensar si no foren súbdits obscurs de la raça Numància. Sagunt. — Tot és impaciència i impensabilitat. En República, també, tot camí de perfecció és lent i altí. I un socialisme no pot ésser de tipus europeu — ràpidament mesocratitzat i reformista: petit-burgès, com diuen els russos — en poblacions encara primitives i econòmiques incipientes. Grea és l'estrall, però la vida no té camí sinó de refer. Tota pèrdua, tot desastre, tota fi, per a la natura no és sinó canvi, com deia el filòsof clàssic. Tot mor i tot reapareix no ben bé igual, talment com si les forces que governen el món fossin constants i canviadores en una sola peça: com si una cosa o altra haguessin après. Tot és substitutiu, i qui podrà cooperar amb seny propi a la novetat que corre a ensenyoriar-se del buit, ha de fer el seu petit-potible perquè en aquesta novetat hi hagi una millora, i sigui una represa més pura.

Josep CARNER

LES CORTS DE LA REPUBLICA

Una entrada sorprenent dels senyors Ventosa i Roig i Serra i Moret

Els diputats monàrquics, feixistes i governamentals provoquen un gros escàndol contra els diputats catalans

Madrid, 15. — A les quatre en punt de la tarda comença la sessió de la Cambra. Poca animació a escons i tribunes.

Presideix el senyor Alba i al banc blau el cap del Govern i el ministre de Marina.

Es llegeix el despatx ordinari i s'entra seguidament a l'ordre del dia.

Es prenen en consideració les següents proposicions de llei.

Una del senyor Fernández Jiménez sobre el nomenament dels Jurats de Tribunals industrials quan hagin d'in-

tervenir en judicis en què siguin part l'Estat, la província o el Municipi.

Una altra del senyor Suárez de Tangü, restablint els auxilis a les famílies nombroses i una altra del senyor Taboada (Antoni), sobre concessió de la categoria d'auxiliars primers als operaris de primera classe, que en entrar en vigor la llei de 30 d'agost de 1932, prestaven els seus serveis a l'Estat.

Continua la discussió del nou reglament de la Cambra.

El senyor ALONSO DE ARMIÑO presenta i defensa un vot particular referent a l'article 78.

El senyor LERROUX prega al senyor Alonso de Armijo que retiri el seu vot, i cas contrari demana a la majoria que no l'accepti.

El senyor ALONSO DE ARMIÑO intervé breument per a retirar el seu vot particular.

S'aproven diversos articles fins al 90.

A l'article 91 hi ha una esmena del senyor Ventosa encaminada a donar facilitats per a l'aprovació definitiva de les lleis i forma de demanar el quòrum.

El senyor VENTOSA fa la defensa breument i posa de relleu la importància que té per a les minories que se'ls doni facilitats en el que fa referència al quòrum i votacions definitives de les lleis.

El senyor GIL ROBLES, president de la Comissió de Reglaments, li contesta. Diu que el "quòrum" ha servit perquè les oposicions es retessin del saló i cop demanada la seva aplicació. Afegeix que comprén que el Reglament ha de donar facilitats a tots els diputats, però sense privilegis per a ningú.

Es refereix després a l'actuació de la minoria d'Esquerra Catalana durant les Corts Constituents, i diu que aquesta minoria va estar cotitzant els seus 20 6 25 vots en els "quòrums" i benefici d'interessos i problemes de tipus local. S'oposa al vot del senyor Ventosa.

El senyor ROYO VILLANOVA ma-

niesta que la qüestió plantejada pel senyor Gil Robles té una solució. La proposada pel senyor Alcalá Zamora en aquesta Cambra, l'any 19. El senyor Alcalá Zamora, en defensar la seva proposició, va posar l'exemple d'Irlanda i Anglaterra, quan Irlanda era regió autònoma amb determinades llibertats polítiques, i es va restringir la seva representació al Parlament central, en justa compensació.

El senyor GOICOECHEA diu que s'ha d'evitar que determinats grups per llur força numèrica es puguin convertir en arbitres de la vida parlamentària.

El senyor CHAPARRIETA adverteix que no es pot parlar de quòrum de 200 diputats sense fixar-se encara quina ha d'ésser la llei electoral i sense saber-se el nombre de representants que ha d'eleger el país.

El senyor VENTOSA intervé per reafirmar la seva primitiva posició en defensa dels drets de les minories i que es donin facilitats a les minories i per a l'aprovació definitiva de les lleis.

(Ocupen el banc blau els ministres d'Agricultura i Finances).

Rectifiquen els senyors GIL ROBLES i VENTOSA.

(Seuen als escons de l'esquerra els set diputats de l'Esquerra Catalana. La seva presència origina una gran expectació.)

El senyor VENTOSA i ROIG, per l'Esquerra, s'aixeca a parlar, i nombrosos diputats governamentals, monàrquics i feixistes s'oposen a què aquest senyor Diputat intervingui.

Es produeix un gros escàndol.

El senyor GUERRA DEL RIO: El senyor Ventosa i Roig té perfecte dret a parlar com qualsevol altre diputat.

Com que segueix l'escàndol la Presidència per mitjà de l'altaveu i a cops de campana intenta acallar-los.

Fet un breu silenci el senyor VENTOSA i ROIG diu: Jo no sé com se'ns demana dels drets que fem manifestacions d'espanyolisme quan mai no hem estat antiespanyolistes. (Hi ha un nou escàndol que la Presidència intenta tallar.)

Molts diputats criden "Fora, fora!". Hi ha un gran escàndol. Els diputats s'aixequen en actitud amenaçadora.

D'aquests, el senyor Primo de Rivera, s'alça diversos escons i es dirigeix al lloc on són els catalans. El retenen abans que pugui arribar-hi.

El senyor CALVO SOTELA a crits: Que diguin si són espanyols o no!

El PRESIDENT no pot imposar silenci. La Cambra és una caixa de sorolls.

El senyor VENTOSA i ROIG intenta parlar diversos cops sense aconseguir-ho. Al final pot dir algunes paraules i manifesta que se'ls acusa d'interferir fet labor antiespanyol i pregunta: On és aquesta labor antiespanyola? (Nova cridoria.)

El senyor SERRA i MORET demana la paraula.

La PRESIDENCIA concedeix la paraula al senyor Gil Robles i es fa el silenci.

El senyor GIL ROBLES des del banc de la Comissió diu que com a president de la Comissió de Reglaments no pot admetre que intervinguin en la discussió un altre diputat de la minoria de l'Esquerra sense que abans l'altre diputat que ha parlat doni explicacions de la seva conducta i de la seva posició.

El senyor SERRA i MORET, de la Unió Socialista de Catalunya, diu que no han tingut la menor intervenció en els successos, en la seva preparació ni en el seu desenvolupament. (Noves protestes que revesteixen també gran violència.)

El senyor ALBA aconsegueix dominar l'escàndol.

El senyor SERRA i MORET s'esforça a convèncer la Cambra que ells no han tingut intervenció en la gestió dels fets lamentables per tots conceptes. Afegeix que el poble català no prengué part en el moviment revolucionari. De què se'ns acusa, doncs, si estem aquí en representació d'aquest poble? (Nou escàndol.)

L'orador torna a dir que el poble català no prengué part activa en el moviment, puix que sabé la notícia de l'aixecament per la ràdio. Considera que en el moviment no existia la preparació espiritual necessària i nega rodonament que els diputats de l'Esquerra, a la Cambra presents, tinguin la menor responsabilitat moral ni legal.

Jo afirma que els fets sorprenen la majoria dels habitants de Catalunya, i en general el poble romané expectant. Només els incondicionals i els apassionats intervingueren directament en el moviment, però la immensa majoria del poble de Catalunya, la gairebé totalitat del poble, l'ignorava per falta de preparació. (Rumors.) Em refereixo a la preparació moral, no a la material.

La immensa majoria dels pobles no se sentiren adherits al moviment. Això ocorregué a Catalunya. I jo pregunto, ¿som o no som compatibles amb el Parlament? Qualsevol que hagués vingut en les condicions de nosaltres a parlar aquí d'aquest assumpte, hauria de dir-ho. Jo només he de dir que a

l'hora de jutjar es jutjarà, perquè molts amics i companys nostres estan encartats, esperant el fall dels Tribunals de Justícia. (Rumors i interrupcions.) Aquesta depurarà responsabilitats. Les de caràcter polític hem de jutjar-les nosaltres i resoldre.

El succés a Catalunya perjudica la nostra actuació i el règim pel qual hem propugnat, i que per fi aconseguírem. El fet que alguns sublevats són amics nostres ja queda definit, i la responsabilitat es depurarà en ells, i no ha de dictar-se contra els que ho ignoraven. (Rumors.) Nosaltres estem

El senyor VENTOSA i ROIG, per l'Esquerra, s'aixeca a parlar, i nombrosos diputats governamentals, monàrquics i feixistes s'oposen a què aquest senyor Diputat intervingui.

Es produeix un gros escàndol.

El senyor GUERRA DEL RIO: El senyor Ventosa i Roig té perfecte dret a parlar com qualsevol altre diputat.

Com que segueix l'escàndol la Presidència per mitjà de l'altaveu i a cops de campana intenta acallar-los.

Fet un breu silenci el senyor VENTOSA i ROIG diu: Jo no sé com se'ns demana dels drets que fem manifestacions d'espanyolisme quan mai no hem estat antiespanyolistes. (Hi ha un nou escàndol que la Presidència intenta tallar.)

Molts diputats criden "Fora, fora!". Hi ha un gran escàndol. Els diputats s'aixequen en actitud amenaçadora.

D'aquests, el senyor Primo de Rivera, s'alça diversos escons i es dirigeix al lloc on són els catalans. El retenen abans que pugui arribar-hi.

El senyor CALVO SOTELA a crits: Que diguin si són espanyols o no!

El PRESIDENT no pot imposar silenci. La Cambra és una caixa de sorolls.

El senyor VENTOSA i ROIG intenta parlar diversos cops sense aconseguir-ho. Al final pot dir algunes paraules i manifesta que se'ls acusa d'interferir fet labor antiespanyol i pregunta: On és aquesta labor antiespanyola? (Nova cridoria.)

El senyor SERRA i MORET demana la paraula.

La PRESIDENCIA concedeix la paraula al senyor Gil Robles i es fa el silenci.

El senyor GIL ROBLES des del banc de la Comissió diu que com a president de la Comissió de Reglaments no pot admetre que intervinguin en la discussió un altre diputat de la minoria de l'Esquerra sense que abans l'altre diputat que ha parlat doni explicacions de la seva conducta i de la seva posició.

El senyor SERRA i MORET, de la Unió Socialista de Catalunya, diu que no han tingut la menor intervenció en els successos, en la seva preparació ni en el seu desenvolupament. (Noves protestes que revesteixen també gran violència.)

El senyor ALBA aconsegueix dominar l'escàndol.

El senyor SERRA i MORET s'esforça a convèncer la Cambra que ells no han tingut intervenció en la gestió dels fets lamentables per tots conceptes. Afegeix que el poble català no prengué part en el moviment revolucionari. De què se'ns acusa, doncs, si estem aquí en representació d'aquest poble? (Nou escàndol.)

L'orador torna a dir que el poble català no prengué part activa en el moviment, puix que sabé la notícia de l'aixecament per la ràdio. Considera que en el moviment no existia la preparació espiritual necessària i nega rodonament que els diputats de l'Esquerra, a la Cambra presents, tinguin la menor responsabilitat moral ni legal.

Jo afirma que els fets sorprenen la majoria dels habitants de Catalunya, i en general el poble romané expectant. Només els incondicionals i els apassionats intervingueren directament en el moviment, però la immensa majoria del poble de Catalunya, la gairebé totalitat del poble, l'ignorava per falta de preparació. (Rumors.) Em refereixo a la preparació moral, no a la material.

La immensa majoria dels pobles no se sentiren adherits al moviment. Això ocorregué a Catalunya. I jo pregunto, ¿som o no som compatibles amb el Parlament? Qualsevol que hagués vingut en les condicions de nosaltres a parlar aquí d'aquest assumpte, hauria de dir-ho. Jo només he de dir que a

l'hora de jutjar es jutjarà, perquè molts amics i companys nostres estan encartats, esperant el fall dels Tribunals de Justícia. (Rumors i interrupcions.) Aquesta depurarà responsabilitats. Les de caràcter polític hem de jutjar-les nosaltres i resoldre.

El succés a Catalunya perjudica la nostra actuació i el règim pel qual hem propugnat, i que per fi aconseguírem. El fet que alguns sublevats són amics nostres ja queda definit, i la responsabilitat es depurarà en ells, i no ha de dictar-se contra els que ho ignoraven. (Rumors.) Nosaltres estem

El senyor VENTOSA i ROIG, per l'Esquerra, s'aixeca a parlar, i nombrosos diputats governamentals, monàrquics i feixistes s'oposen a què aquest senyor Diputat intervingui.

Es produeix un gros escàndol.

El senyor GUERRA DEL RIO: El senyor Ventosa i Roig té perfecte dret a parlar com qualsevol altre diputat.

Com que segueix l'escàndol la Presidència per mitjà de l'altaveu i a cops de campana intenta acallar-los.

Fet un breu silenci el senyor VENTOSA i ROIG diu: Jo no sé com se'ns demana dels drets que fem manifestacions d'espanyolisme quan mai no hem estat antiespanyolistes. (Hi ha un nou escàndol que la Presidència intenta tallar.)

Molts diputats criden "Fora, fora!". Hi ha un gran escàndol. Els diputats s'aixequen en actitud amenaçadora.

D'aquests, el senyor Primo de Rivera, s'alça diversos escons i es dirigeix al lloc on són els catalans. El retenen abans que pugui arribar-hi.

El senyor CALVO SOTELA a crits: Que diguin si són espanyols o no!

El PRESIDENT no pot imposar silenci. La Cambra és una caixa de sorolls.

El senyor VENTOSA i ROIG intenta parlar diversos cops sense aconseguir-ho. Al final pot dir algunes paraules i manifesta que se'ls acusa d'interferir fet labor antiespanyol i pregunta: On és aquesta labor antiespanyola? (Nova cridoria.)

El senyor SERRA i MORET demana la paraula.

La PRESIDENCIA concedeix la paraula al senyor Gil Robles i es fa el silenci.

El senyor GIL ROBLES des del banc de la Comissió diu que com a president de la Comissió de Reglaments no pot admetre que intervinguin en la discussió un altre diputat de la minoria de l'Esquerra sense que abans l'altre diputat que ha parlat doni explicacions de la seva conducta i de la seva posició.

El senyor SERRA i MORET, de la Unió Socialista de Catalunya, diu que no han tingut la menor intervenció en els successos, en la seva preparació ni en el seu desenvolupament. (Noves protestes que revesteixen també gran violència.)

El senyor ALBA aconsegueix dominar l'escàndol.

El senyor SERRA i MORET s'esforça a convèncer la Cambra que ells no han tingut intervenció en la gestió dels fets lamentables per tots conceptes. Afegeix que el poble català no prengué part en el moviment revolucionari. De què se'ns acusa, doncs, si estem aquí en representació d'aquest poble? (Nou escàndol.)

"Diario de Madrid" atribueix al senyor Nicolau d'Oliver unes declaracions no prou exactes

Les declaracions del senyor Nicolau d'Oliver al corresponal de "Diario de Madrid" són fruit d'una llarga conversa sostinguda entre ells dos.

La transcripció extremadament abreviada, d'aquestes declaracions fa que siguin poc explícits la majoria dels paràgrafs de l'entreviu que en boca del senyor Nicolau d'Oliver tenien tot un altre sentit.

Demés, el diari madrileny, potser degut a la censura, potser degut a la decisió de la direcció del diari, no ha publicat les impressions del senyor Nicolau sobre fets recents, de gran interès per a Catalunya.

Demà publicarem unes declaracions que farà el senyor Nicolau d'Oliver sobre la situació política actual i els projectes parlamentaris sobre l'Estatut. — N. de la R.

Madrid, 15. — "Diario de Madrid" publica el següent interviu, celebrat pel seu corresponal de Barcelona amb l'ex-ministre senyor Nicolau d'Oliver.

Han estat diversos els periòdics que han pretès tenir notícies exactes, o almenys versemblants, respecte a la futura formació del Govern que es donarà a Catalunya. Gairebé sense excepció, donen com a segura tota la col·laboració en aquest Govern del partit que acabilla el senyor Nicolau d'Oliver: Acció Catalana Republicana.

A molta estranya, des del primer moment, que aquesta estigués disposada a col·laborar. Com sigui que el senyor Lluís Nicolau d'Oliver no havia tractat d'aquest tema d'una manera explícita, vaig decidir visitar-lo per tal de conèixer la posició que adoptaria el seu partit davant els esdeveniments que s'apropen.

El líder d'Acció Catalana em va rebre amablement. Vam sostenir una conversa que va durar una hora i durant el seu transcurs va tocar multitud de temes, dels que ara seria impossible parlar, però que em van servir per a donar-me una idea molt aproximada de l'orientació del seu partit i, en general, de la posició de les esquerres catalanes en aquests moments.

Concretant-nos al tema que ocupa la nostra atenció, el senyor Nicolau d'Oliver va parlar poc més o menys, com segueix:

—Sabeu perfectament que si hi ha haver un home que es va oposar des del primer moment a la tònica de l'Esquerra i que va intentar per tots els mitjans possibles evitar el que va succeir, aquest vaig ésser jo. Ara, quan ja tot va ésser inevitable, quan el moviment havia esclatat, nosaltres ens vam posar de la banda de l'ordre i de la pau, puix que és sabut que tots i particularment jo, hem desaprovat qualsevol situació il·legal en política i fora d'ella.

El criteri del nostre partit, que va coincidir en això amb ell, almenys, aleshores, sustentat per la Lliga, va ésser que el Parlament català es reunís, votés president de la Generalitat, i automàticament es dissolgués el mateix. Aquesta és una opinió, no una rebel·lió.

—No haurien tement —li preguntava al senyor Nicolau— que hagués resultat elegit allí, degut a la seva majoria, un altre membre de l'Esquerra? Hauria produït una catàstrofe.

—De cap manera. No s'hauria votat cap element del partit que va provocar el desordre. Crec que haurien coincidit tots en la candidatura de Martínez Domingo, afiliat a la Lliga. Hi va haver moments que aquest, que va ésser el meu criteri en tot l'assumpte, va estar a punt de prevaldre.

—Aleshores, ¿quan s'ha parlat que vostès anaven a col·laborar?

—La Lliga no sé que pensa fer ara. Jo nosaltres podem assegurar, naturalment, que no entrarem a formar part del pròxim Govern de Catalunya. Tot el que ha circulat per aquí és fals. Absurd, amb excés, que es comptés amb l'aquiescència del senyor Hurtado, puix que el meu company coincideix amb mi. Si disposen per a la Conselleria d'algun home dels nostres, ho ignorem: però us asseguro que, d'ésser així, el partit desautoritzaria el col·laboracionista, el qual deixaria de formar amb nosaltres.

—Es cert que s'ha tornat a parlar entre vostès d'una nova Solidaritat Catalana?

—Us asseguro —va acabar el senyor Nicolau d'Oliver— que no desitjaria que ningú intentés arribar a això.

Aquesta és una part de la nostra conversa. Objectivament no es pot negar la importància de les manifestacions del líder d'Acció Catalana, el qual surt amb aquestes manifestacions del seu mutisme. El senyor Nicolau és el més significatiu dels polítics de centre esquerra catalana no complicats en el moviment d'octubre.

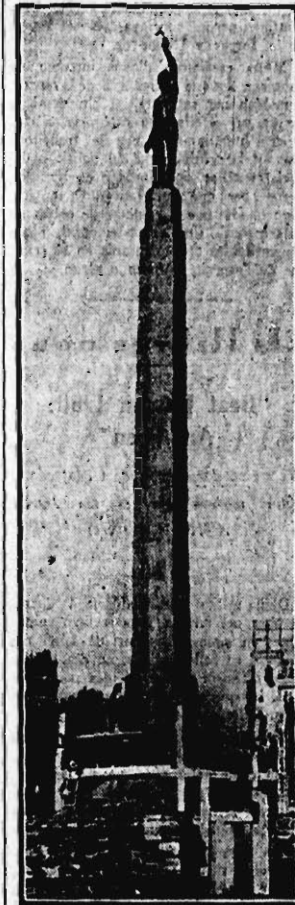
EL MINISTRE DE JUSTICIA NO CREU EN LA CRISI

Només veu dificultats llunyanes

Madrid, 15. — El ministre de Justícia parlant sobre el moment polític ha dit que no creia en una crisi immediata. Potser —ha afegit— sorgiran algunes dificultats en determinat moment, però jo pe. ara les veig llunyanes.

Ha afegit que tots els ministres estan estudiant el que fa referència als traspassos de serveis de la Generalitat.

El monument a Pi i Margall ofert, tanmateix, a la contemplació dels ciutadans

L'estàtua de la República, bellíssima obra de l'escultor Viladomat, corona ja el monument de Pi i Margall

El ciutadà que habitualment transita per l'esplanada cruïlla del Passeig de Gràcia i l'Avinguda del 14 d'Abril, ha pogut contemplar una singular metamorfosi. D'un dia a l'altre ha vist eixir de la hualerna de rajoles i fusta que empanatava tot el camí, la bella figura d'una dona que, en desfer-se de la cotilla de tauleons, es mostra graciosament nua, afluant l'alta columna de granit d'un monument embeccid.

I ha vist, amb joia i orgull, com la ciutat sabia complir, tanmateix, els seus deures: La memòria de Francesc Pi i Margall perpetuada amb bronze i granit.

Pocs ciutadans desconeixen que l'erecció del monument a Pi i Margall té una llarga i apassionada història. Només exagerar una mica podríem dir que fou tan discutit el monument com el mateix patriu. Pocs saben, però, que la idea de bastir-lo — in-

ciada immediatament després de la seva mort — prenía estat oficial l'any 1906, per mitjà d'un acord consistorial que nomenava una Comissió executiva de regidors i veïns encarregada de la seva realització. Prestigioses figures del republicanisme la integraren — Bastardes, Valldés i Ribot, Sonoyol, entre altres — que dos anys més tard es completava amb una Junta Tècnica Assessora de la qual formaven part artistes com Viladomat, Utrillo i Llimona.

Era l'any 1908 que l'escultor Miquel Blai rebia l'encàrrec de fer el projecte del monument i era l'any 1915 que la Comissió l'acceptava i exposava la maqueta del complicat i gairebé manicomian al·lè d'allegories a la curiositat dels barcelonins. El primer de setembre d'aquell mateix any, a l'encreuament de l'Avinguda del 14 d'Abril i el Passeig de Gràcia, s'hi colgava, solemniament, la primera pedra.

Set anys de dictadura, set anys de treva.

L'any trenta portà amb el nomenament d'una nova Comissió, la represa de la feina i les primeres batesses. Mentre hi havia qui opinava que l'emplacement del monument havia d'ésser als jardins construïts a l'acabament del Passeig de Gràcia, altres insinuaven ja, tímidament, que l'obra, gairebé acabada, de l'escultor Blai era un atemptat alevos al bon gust.

I fou amb la vinguda de la República que s'entaulà oherment la baralla. En el si de la Comissió, al Consistori, a la premsa, a les taules de cató, hom discutí l'afar amb inatenció apassionada. Finalment triomfà el bon criteri. L'onze de novembre de 1931, el Consistori barceloní rebutjava el projecte de Miquel Blai, el 20 de juliol del 32, en la mateixa històrica sessió que s'acordava adquirir la col·lecció Plandiura, s'acceptava el projecte dels arquitectes municipals Viladomat i Florença, i al mes de novembre del mateix

Mirador de les Lletres

Literatura i política

per J. V. Fois

Deia en el meu article anterior (vegeu MIRADOR dels dies 9 i 13 de novembre) que tant la posició dels escriptors francesos — he esmentat Drieu La Rochelle — es definíen com a dretistes — feixistes socials — com la dels altres escriptors il·lustrats adherits a la marxista Associació d'Escriptors i Artistes Revolucionaris és sincera. Allò que alguns es pregunten amb tristesa evident és si la solució pragmàtica amb què resolien llur inquietud, en alguns d'ells exclusivament fisiològica, no es més que una sortida còmoda a llur decoratament davant els conflictes espirituals, permanents, i de la raó humana davant els problemes eterns. Vull dir que en l'ingrés a les formes polítiques i socials de l'absolutisme modern — blanc o roig — hi ha, tot i semblar una paradoxa, sinó un admetre els sacrificis que comporta tota estabilització revolucionària, una simple fetura de confort.

No pas en tots: hi ha el qui vol prolongar el seu estat d'inquietud a través d'una situació revolucionària; el qui, coratjós, cerca, en un règim futur, una suma major de justícia; el qui fetura una activitat terrestre per a viure a causa d'una deficient fortalesa espiritual; el qui cerca adreçar, per esnobisme o per neguit materialista, el seu. Recordem entre aquests darrers, els qui oscil·len entre dos extrems: adés són feixistes i l'endemà s'adhereixen a Moscou; adés dubtaven entre la pedrassera i el confessionari. Tanta diversitat provoca, a la fi, el més pitoresc dels abigarraments en un mateix cos ideològic. En tots ells, però, la noció d'absolut és substituïda per les mils temptacions del relativisme positivista. Ja no daleixen per la veritat, ans per una remota aproximació.

Tots sabem que és més còmoda d'abandonar-se a una regla política que maliciar-se, davant els interessos de l'esperit, de tot. Dic, és clar, abandonar-se, això és, lluitar-se a la voluntat d'un altre, tot fent abstracció de la pròpia voluntat. Puix que, i crec exposar un punt de vista meu que he compartit sempre, no he dubtat mai que l'individu es deu políticament i socialment al país i a l'època, al seu país i a la seva època, fins allà on el compromís que comporta aquest deure no perjudica la noció dels principis etèrns que són la motivació essencial, jo diria única, de l'escriptor. Aquell abandon, doncs, la no resistència a una cristallització política o social futura o immediata perquè la creien fatal, aquella comoditat, tot i les incomoditats parcials o locals o temporals, no és pas l'expressió més correcta de l'activitat de l'escriptor fidel als mateixos principis. I entre els abandonistes per interessos o per fatalisme i els qui davant de la veritable realitat que és l'absolut amb tots els seus misteris, la tria no ha d'èsser, per a un escriptor, dubtosa.

L'adhesió a una causa terrenal sempre ha d'èsser condicionada. El perill més gran per a l'individu és de substituir, sense algunes reserves essencials que, en rigor ja fan impossible la substitució, l'absolut metafísic per certes formes monstruoses de l'absolut condicionat, terrenal o carnal: Pàtria, Règim, Col·lectivitat, Art, etc. La posició de l'escriptor lliure és sempre de desconfiança i de confiança simultànies. Crítica davant l'activitat dels homes i submissa davant els principis etèrns.

Els més dels pensadors han intentat d'intervenir pràcticament en el governament dels homes i han fracassat. L'ur doctrina, en canvi, ha establert normes etèrnes. Sòcrates ha donat l'exemple immortal. Tot rentat culte a la seva Pàtria i a la religió local, tot comportant-se com un ciutadà normal del seu temps, va morir per una causa eterna. Tot aca-

tant fins als darrers moments les il·lusions de la Pàtria, va viure fidel a les il·lusions universals de l'esperit. No va elevar el relatiu a la categoria d'absolut com tants pretenen avui, ans va establir els principis etèrns com a norma única, tot transigent amb la ciència dels seus contemporanis, de la mateixa manera com havia transigit amb la seva (guaració, amb el seu simulacre carnal. Desconfia perquè confiava. I no és aquesta la força de l'home de raó?

Molts escriptors d'avui intenten de capgirar aquesta exigència de l'esperit, i malden per sotmetre'l. L'Univers ja no és, per a ells, una categoria. S'afanyen a humiliar-se al peu del transitori. Davant la contingència del polític o del social vacillen, coratjosos o esporuguits, però i per què no creure-ho? Cúgids. Han oblidat que el contacte de colzes no és temporal, sinó extra-temporal, i que els veritables contemporanis en el realme de l'esperit, o foren o seran.

Els llibres nous

"Beat Ramon Llull: Art Breu"

(Versió catalana explicada i adaptada al lector modern per Mossèn JOAN AVINYÓ, pròleg)

D'una utilitat extraordinària, la darrera obra del lullista Joan Avinyó vaig arribar, en aquest centenari de Llull tant abundós en bells treballs, un dels aspectes del filòsof mallorquí més poc coneguts, bé que d'un interès primordial en l'estudi de la seva personalitat.

Així com en les obres de Ramon Llull de caràcter novel·lesc, descriptiu o místic poden ésser entesos, no del tot, naturalment — per qualsevol llegidor indolent — però no preparat, en les obres filosòfiques, el qui s'empen a estudiar-les sense cap introducció, s'hi troba perdut i mal situat. (Negar la importància que té aquesta part de l'obra de Llull, tant com negar el lullisme; però cal també anar amb molt de compte en la funció que cal atribuir-li i no veure-hi més del que hi ha.)

En "Art Breu", de Llull, trobem, com ve indicat pel títol, un resum del seu sistema, redactat el 1307 a Pisa, on, l'any següent, va acabar l'Art General Ultima, compendi — amb arguments — de totes les Arts per ell escrites.

El lullista Joan Avinyó ha triat, amb la finalitat de servir de text en les escoles lullianes, l'"Art Breu", per a l'lector modern. Ningú com ell — autor, com és sabut, de la "Història del lullisme" — "Modernisme visió del lullisme", "Estudi crític de la filosofia i teologia lulliana", etcètera — més indicat per a aquesta tasca, que exigeix un home format en filologia medieval i que hagi aprofundit, tant com és possible, en el sistema lullà. I encertadíssim mètode d'exposició: val-se dels termes del propi Ramon Llull, i explicar-los i adaptar-los, cosa que, de primer, lleva l'enorme dificultat que representa acatar-se amb les obres filosòfiques lullianes i, encara, proveeix la nostra bibliografia d'una obra que, realment, ens mancava. (A causa, com he dit, de donar-nos un mitjà assequible de completar el concepte Llull.)

Mart DE RIQUER

EL CORREU DE LES LLETRES I DE LES ARTS

★ José Jandía ha publicat el seu llibre "Poesies d'adolescència", "Tu", il·lustrat amb boixos d'Enric Cluselles. (Ed. Llibreria Catalònia).

★ "Zodiac". — Acaba d'èsser presentat al públic l'edició de "Zodiac", un nou llibre d'Alfons Maseras, "Zodiac". En aquesta obra, l'autor conegut i celebrat, el creador d'aquell "Edmón" apassionat, que ha estat una de les novetats més llegides de la nostra literatura, apareix amb un aspecte nou, modernitzat diríem, si no fos que "Zodiac" és nou també entre els llibres moderns. "Zodiac" és una obra original, personalíssima, però amb una revelació de la personalitat de l'autor fins ara desconeguda, sense perdre, no obstant, la seva aroma de sempre. "Zodiac", novel·la, és una obra definitiva. És per a interessar el gran públic i per a delectar els escolits.

★ "Prevençió dels accidents del treball". — F. Ballester i Castelló ha publicat un llibre titulat "Prevençió dels accidents del treball", el qual ens ensenya de prevenir-nos contra tota classe d'accidents per mitjans psico-fisiològics, gràfics i mecànics. D'aquesta classe d'obres encara no en teníem cap a català, i aquesta és la raó per la qual ha estat molt ben rebuda pel públic.

★ La coexistència de l'idioma. — Ningú no ha d'estalviar esforços per a conèixer bé la llengua pròpia. Per al català, les obres de Pompeu Fabra, membre de l'Institut, són indispensables. És ell el mestre de tots.

★ Joan Roqueta és el nom d'un jove pintor, el qual ens mostrarà, dintre de pocs dies, les seves primeres obres.

★ Pere Crivellens. — Amb la seva propera exposició, En Crivellens causarà sorpresa a molts per la superació de la seva obra.

★ "Tu". — Josep Geners ha publicat un recull de poemes d'adolescència: "Tu". L'obra és presentada sota una bella portada, i amb uns dibuixos imitació boix que il·lustren els poemes del volum.

★ "Prometeu" és la tercera i última part de l'obra de Pere Coromines "Les dites i fàbules de l'estrenu filantèrnic En Tomàs de Bajalta". Les dues primeres parts, titulades "Silen i Pigmalión" ens donaven un aspecte del que era la vida barcelonina al final del segle passat, i en aquesta tercera part la vida del protagonista acabant-se poc després de la Setmana Tràgica.

★ Per a aprendre de ballar sardanes. Ha sortit un "Opuscle per a aprendre de ballar sardanes". Aquesta obra ensenya pràcticament i teòricament com s'ha de fer per aprendre de ballar aquesta dansa.

★ "Recordant coses passades". — Aquest vespre, a dos quarts de vuit, a l'Ateneu del districte primer, Avinyó, 52, principal, l'Excm. senyor Francesc Puig i Alfonso donarà a conèixer les primeres del seu llibre pròxim a publicar-se: "Recordant coses passades".

★ "Un enginyer català a la U. R. S. S.". — De tornada d'un viatge d'estudi al concepte enginyer químic senyor Gabriel F. Moragas confereix, per a l'Editorial B. C. A. S., "Un enginyer català a la U. R. S. S.", que esquadrà veritable sensació. Serà il·lustrat amb fotografies inèdites, d'un interès cabdal.

★ D. C. A. I. — Segon concurs. — Aquesta organització adverteix als intel·lectuals catalans que vulguin prendre part al segon concurs, que serà anunciat oportunament, que el contenciari als quatre volums de la segona sèrie començada amb "Viatge a Catalunya", de Josep Pla, i amb els tres que el seguiran en ordre, exceptuant el que contindrà les tres conferències premiades en el primer concurs. Els premis seran augmentats.

Dr. JOAN B. MANYA

EL CORREU DE LES LLETRES I DE LES ARTS

★ José Jandía ha publicat el seu llibre "Poesies d'adolescència", "Tu", il·lustrat amb boixos d'Enric Cluselles. (Ed. Llibreria Catalònia).

★ "Zodiac". — Acaba d'èsser presentat al públic l'edició de "Zodiac", un nou llibre d'Alfons Maseras, "Zodiac". En aquesta obra, l'autor conegut i celebrat, el creador d'aquell "Edmón" apassionat, que ha estat una de les novetats més llegides de la nostra literatura, apareix amb un aspecte nou, modernitzat diríem, si no fos que "Zodiac" és nou també entre els llibres moderns. "Zodiac" és una obra original, personalíssima, però amb una revelació de la personalitat de l'autor fins ara desconeguda, sense perdre, no obstant, la seva aroma de sempre. "Zodiac", novel·la, és una obra definitiva. És per a interessar el gran públic i per a delectar els escolits.

★ "Prevençió dels accidents del treball". — F. Ballester i Castelló ha publicat un llibre titulat "Prevençió dels accidents del treball", el qual ens ensenya de prevenir-nos contra tota classe d'accidents per mitjans psico-fisiològics, gràfics i mecànics. D'aquesta classe d'obres encara no en teníem cap a català, i aquesta és la raó per la qual ha estat molt ben rebuda pel públic.

★ La coexistència de l'idioma. — Ningú no ha d'estalviar esforços per a conèixer bé la llengua pròpia. Per al català, les obres de Pompeu Fabra, membre de l'Institut, són indispensables. És ell el mestre de tots.

★ Joan Roqueta és el nom d'un jove pintor, el qual ens mostrarà, dintre de pocs dies, les seves primeres obres.

★ Pere Crivellens. — Amb la seva propera exposició, En Crivellens causarà sorpresa a molts per la superació de la seva obra.

★ "Tu". — Josep Geners ha publicat un recull de poemes d'adolescència: "Tu". L'obra és presentada sota una bella portada, i amb uns dibuixos imitació boix que il·lustren els poemes del volum.

★ "Prometeu" és la tercera i última part de l'obra de Pere Coromines "Les dites i fàbules de l'estrenu filantèrnic En Tomàs de Bajalta". Les dues primeres parts, titulades "Silen i Pigmalión" ens donaven un aspecte del que era la vida barcelonina al final del segle passat, i en aquesta tercera part la vida del protagonista acabant-se poc després de la Setmana Tràgica.

★ Per a aprendre de ballar sardanes. Ha sortit un "Opuscle per a aprendre de ballar sardanes". Aquesta obra ensenya pràcticament i teòricament com s'ha de fer per aprendre de ballar aquesta dansa.

★ "Recordant coses passades". — Aquest vespre, a dos quarts de vuit, a l'Ateneu del districte primer, Avinyó, 52, principal, l'Excm. senyor Francesc Puig i Alfonso donarà a conèixer les primeres del seu llibre pròxim a publicar-se: "Recordant coses passades".

★ "Un enginyer català a la U. R. S. S.". — De tornada d'un viatge d'estudi al concepte enginyer químic senyor Gabriel F. Moragas confereix, per a l'Editorial B. C. A. S., "Un enginyer català a la U. R. S. S.", que esquadrà veritable sensació. Serà il·lustrat amb fotografies inèdites, d'un interès cabdal.

★ D. C. A. I. — Segon concurs. — Aquesta organització adverteix als intel·lectuals catalans que vulguin prendre part al segon concurs, que serà anunciat oportunament, que el contenciari als quatre volums de la segona sèrie començada amb "Viatge a Catalunya", de Josep Pla, i amb els tres que el seguiran en ordre, exceptuant el que contindrà les tres conferències premiades en el primer concurs. Els premis seran augmentats.

Dr. JOAN B. MANYA

EL CORREU DE LES LLETRES I DE LES ARTS

★ José Jandía ha publicat el seu llibre "Poesies d'adolescència", "Tu", il·lustrat amb boixos d'Enric Cluselles. (Ed. Llibreria Catalònia).

★ "Zodiac". — Acaba d'èsser presentat al públic l'edició de "Zodiac", un nou llibre d'Alfons Maseras, "Zodiac". En aquesta obra, l'autor conegut i celebrat, el creador d'aquell "Edmón" apassionat, que ha estat una de les novetats més llegides de la nostra literatura, apareix amb un aspecte nou, modernitzat diríem, si no fos que "Zodiac" és nou també entre els llibres moderns. "Zodiac" és una obra original, personalíssima, però amb una revelació de la personalitat de l'autor fins ara desconeguda, sense perdre, no obstant, la seva aroma de sempre. "Zodiac", novel·la, és una obra definitiva. És per a interessar el gran públic i per a delectar els escolits.

★ "Prevençió dels accidents del treball". — F. Ballester i Castelló ha publicat un llibre titulat "Prevençió dels accidents del treball", el qual ens ensenya de prevenir-nos contra tota classe d'accidents per mitjans psico-fisiològics, gràfics i mecànics. D'aquesta classe d'obres encara no en teníem cap a català, i aquesta és la raó per la qual ha estat molt ben rebuda pel públic.

★ La coexistència de l'idioma. — Ningú no ha d'estalviar esforços per a conèixer bé la llengua pròpia. Per al català, les obres de Pompeu Fabra, membre de l'Institut, són indispensables. És ell el mestre de tots.

★ Joan Roqueta és el nom d'un jove pintor, el qual ens mostrarà, dintre de pocs dies, les seves primeres obres.

★ Pere Crivellens. — Amb la seva propera exposició, En Crivellens causarà sorpresa a molts per la superació de la seva obra.

★ "Tu". — Josep Geners ha publicat un recull de poemes d'adolescència: "Tu". L'obra és presentada sota una bella portada, i amb uns dibuixos imitació boix que il·lustren els poemes del volum.

★ "Prometeu" és la tercera i última part de l'obra de Pere Coromines "Les dites i fàbules de l'estrenu filantèrnic En Tomàs de Bajalta". Les dues primeres parts, titulades "Silen i Pigmalión" ens donaven un aspecte del que era la vida barcelonina al final del segle passat, i en aquesta tercera part la vida del protagonista acabant-se poc després de la Setmana Tràgica.

★ Per a aprendre de ballar sardanes. Ha sortit un "Opuscle per a aprendre de ballar sardanes". Aquesta obra ensenya pràcticament i teòricament com s'ha de fer per aprendre de ballar aquesta dansa.

★ "Recordant coses passades". — Aquest vespre, a dos quarts de vuit, a l'Ateneu del districte primer, Avinyó, 52, principal, l'Excm. senyor Francesc Puig i Alfonso donarà a conèixer les primeres del seu llibre pròxim a publicar-se: "Recordant coses passades".

★ "Un enginyer català a la U. R. S. S.". — De tornada d'un viatge d'estudi al concepte enginyer químic senyor Gabriel F. Moragas confereix, per a l'Editorial B. C. A. S., "Un enginyer català a la U. R. S. S.", que esquadrà veritable sensació. Serà il·lustrat amb fotografies inèdites, d'un interès cabdal.

★ D. C. A. I. — Segon concurs. — Aquesta organització adverteix als intel·lectuals catalans que vulguin prendre part al segon concurs, que serà anunciat oportunament, que el contenciari als quatre volums de la segona sèrie començada amb "Viatge a Catalunya", de Josep Pla, i amb els tres que el seguiran en ordre, exceptuant el que contindrà les tres conferències premiades en el primer concurs. Els premis seran augmentats.

Dr. JOAN B. MANYA

EL CORREU DE LES LLETRES I DE LES ARTS

★ José Jandía ha publicat el seu llibre "Poesies d'adolescència", "Tu", il·lustrat amb boixos d'Enric Cluselles. (Ed. Llibreria Catalònia).

★ "Zodiac". — Acaba d'èsser presentat al públic l'edició de "Zodiac", un nou llibre d'Alfons Maseras, "Zodiac". En aquesta obra, l'autor conegut i celebrat, el creador d'aquell "Edmón" apassionat, que ha estat una de les novetats més llegides de la nostra literatura, apareix amb un aspecte nou, modernitzat diríem, si no fos que "Zodiac" és nou també entre els llibres moderns. "Zodiac" és una obra original, personalíssima, però amb una revelació de la personalitat de l'autor fins ara desconeguda, sense perdre, no obstant, la seva aroma de sempre. "Zodiac", novel·la, és una obra definitiva. És per a interessar el gran públic i per a delectar els escolits.

★ "Prevençió dels accidents del treball". — F. Ballester i Castelló ha publicat un llibre titulat "Prevençió dels accidents del treball", el qual ens ensenya de prevenir-nos contra tota classe d'accidents per mitjans psico-fisiològics, gràfics i mecànics. D'aquesta classe d'obres encara no en teníem cap a català, i aquesta és la raó per la qual ha estat molt ben rebuda pel públic.

★ La coexistència de l'idioma. — Ningú no ha d'estalviar esforços per a conèixer bé la llengua pròpia. Per al català, les obres de Pompeu Fabra, membre de l'Institut, són indispensables. És ell el mestre de tots.

★ Joan Roqueta és el nom d'un jove pintor, el qual ens mostrarà, dintre de pocs dies, les seves primeres obres.

★ Pere Crivellens. — Amb la seva propera exposició, En Crivellens causarà sorpresa a molts per la superació de la seva obra.

★ "Tu". — Josep Geners ha publicat un recull de poemes d'adolescència: "Tu". L'obra és presentada sota una bella portada, i amb uns dibuixos imitació boix que il·lustren els poemes del volum.

★ "Prometeu" és la tercera i última part de l'obra de Pere Coromines "Les dites i fàbules de l'estrenu filantèrnic En Tomàs de Bajalta". Les dues primeres parts, titulades "Silen i Pigmalión" ens donaven un aspecte del que era la vida barcelonina al final del segle passat, i en aquesta tercera part la vida del protagonista acabant-se poc després de la Setmana Tràgica.

★ Per a aprendre de ballar sardanes. Ha sortit un "Opuscle per a aprendre de ballar sardanes". Aquesta obra ensenya pràcticament i teòricament com s'ha de fer per aprendre de ballar aquesta dansa.

★ "Recordant coses passades". — Aquest vespre, a dos quarts de vuit, a l'Ateneu del districte primer, Avinyó, 52, principal, l'Excm. senyor Francesc Puig i Alfonso donarà a conèixer les primeres del seu llibre pròxim a publicar-se: "Recordant coses passades".

★ "Un enginyer català a la U. R. S. S.". — De tornada d'un viatge d'estudi al concepte enginyer químic senyor Gabriel F. Moragas confereix, per a l'Editorial B. C. A. S., "Un enginyer català a la U. R. S. S.", que esquadrà veritable sensació. Serà il·lustrat amb fotografies inèdites, d'un interès cabdal.

★ D. C. A. I. — Segon concurs. — Aquesta organització adverteix als intel·lectuals catalans que vulguin prendre part al segon concurs, que serà anunciat oportunament, que el contenciari als quatre volums de la segona sèrie començada amb "Viatge a Catalunya", de Josep Pla, i amb els tres que el seguiran en ordre, exceptuant el que contindrà les tres conferències premiades en el primer concurs. Els premis seran augmentats.

Dr. JOAN B. MANYA

EL CORREU DE LES LLETRES I DE LES ARTS

★ José Jandía ha publicat el seu llibre "Poesies d'adolescència", "Tu", il·lustrat amb boixos d'Enric Cluselles. (Ed. Llibreria Catalònia).

★ "Zodiac". — Acaba d'èsser presentat al públic l'edició de "Zodiac", un nou llibre d'Alfons Maseras, "Zodiac". En aquesta obra, l'autor conegut i celebrat, el creador d'aquell "Edmón" apassionat, que ha estat una de les novetats més llegides de la nostra literatura, apareix amb un aspecte nou, modernitzat diríem, si no fos que "Zodiac" és nou també entre els llibres moderns. "Zodiac" és una obra original, personalíssima, però amb una revelació de la personalitat de l'autor fins ara desconeguda, sense perdre, no obstant, la seva aroma de sempre. "Zodiac", novel·la, és una obra definitiva. És per a interessar el gran públic i per a delectar els escolits.

★ "Prevençió dels accidents del treball". — F. Ballester i Castelló ha publicat un llibre titulat "Prevençió dels accidents del treball", el qual ens ensenya de prevenir-nos contra tota classe d'accidents per mitjans psico-fisiològics, gràfics i mecànics. D'aquesta classe d'obres encara no en teníem cap a català, i aquesta és la raó per la qual ha estat molt ben rebuda pel públic.

★ La coexistència de l'idioma. — Ningú no ha d'estalviar esforços per a conèixer bé la llengua pròpia. Per al català, les obres de Pompeu Fabra, membre de l'Institut, són indispensables. És ell el mestre de tots.

★ Joan Roqueta és el nom d'un jove pintor, el qual ens mostrarà, dintre de pocs dies, les seves primeres obres.

★ Pere Crivellens. — Amb la seva propera exposició, En Crivellens causarà sorpresa a molts per la superació de la seva obra.

★ "Tu". — Josep Geners ha publicat un recull de poemes d'adolescència: "Tu". L'obra és presentada sota una bella portada, i amb uns dibuixos imitació boix que il·lustren els poemes del volum.

★ "Prometeu" és la tercera i última part de l'obra de Pere Coromines "Les dites i fàbules de l'estrenu filantèrnic En Tomàs de Bajalta". Les dues primeres parts, titulades "Silen i Pigmalión" ens donaven un aspecte del que era la vida barcelonina al final del segle passat, i en aquesta tercera part la vida del protagonista acabant-se poc després de la Setmana Tràgica.

★ Per a aprendre de ballar sardanes. Ha sortit un "Opuscle per a aprendre de ballar sardanes". Aquesta obra ensenya pràcticament i teòricament com s'ha de fer per aprendre de ballar aquesta dansa.

★ "Recordant coses passades". — Aquest vespre, a dos quarts de vuit, a l'Ateneu del districte primer, Avinyó, 52, principal, l'Excm. senyor Francesc Puig i Alfonso donarà a conèixer les primeres del seu llibre pròxim a publicar-se: "Recordant coses passades".

★ "Un enginyer català a la U. R. S. S.". — De tornada d'un viatge d'estudi al concepte enginyer químic senyor Gabriel F. Moragas confereix, per a l'Editorial B. C. A. S., "Un enginyer català a la U. R. S. S.", que esquadrà veritable sensació. Serà il·lustrat amb fotografies inèdites, d'un interès cabdal.

★ D. C. A. I. — Segon concurs. — Aquesta organització adverteix als intel·lectuals catalans que vulguin prendre part al segon concurs, que serà anunciat oportunament, que el contenciari als quatre volums de la segona sèrie començada amb "Viatge a Catalunya", de Josep Pla, i amb els tres que el seguiran en ordre, exceptuant el que contindrà les tres conferències premiades en el primer concurs. Els premis seran augmentats.

Dr. JOAN B. MANYA

BORSA DE BARCELONA AL COMPTAT I A TERME										Dia 15 de novembre de 1934	
VALORS		Darrer	Prèviament	VALORS		Darrer	Prèviament	VALORS		Darrer	Prèviament
DIVISIONS											
ESTRANGERES											
France 1900-1905 48.35 48.35											
France 1905-1910 48.35 48.35											
France 1910-1915 48.35 48.35											
France 1915-1920 48.35 48.35											
Belgium 1900-1905 17.15 17.15											
Belgium 1905-1910 17.15 17.15											
Belgium 1910-1915 17.15 17.15											
Belgium 1915-1920 17.15 17.15											
Spain 1900-1905 36.75 36.75											
Spain 1905-1910 36.75 36.75											
Spain 1910-1915 36.75 36.75											
Spain 1915-1920 36.75 36.75											
Italy 1900-1905 7.35 7.35											
Italy 1905-1910 7.35 7.35											
Italy 1910-1915 7.35 7.35											
Italy 1915-1920 7.35 7.35											
U.S.A. 1900-1905 85.00 85.00											
U.S.A. 1905-1910 85.00 85.00											
U.S.A. 1910-1915 85.00 85.00											
U.S.A. 1915-1920 85.00 85.00											
Japan 1900-1905 9.25 9.25											
Japan 1905-1910 9.25 9.25											
Japan 1910-1915 9.25 9.25											
Japan 1915-1920 9.25 9.25											
MERCAT LLEURE											
PI DE MES											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.75											
Alcohol 42.00 42.00											
Tabac 112.50 112.50											
Industria 32.15 32.15											
Comercio 41.15 41.15											
Financiera 12.15 12.15											
Transport 21.00 21.00											
Alimentació 60.75 60.											

LES COMARQUES CATALANES

LLEIDA

Continuen els alliberaments :: Gestions dels advocats :: La llista de bestiar :: El doctor Benavent :: Altres noves

Lleida, 15. — En el dia d'avui han continuat els alliberaments de detinguts sota fiances personals, i han sortit de la presó un total de 65 individus. El tipus de fiances és d'una a cinc mil pessetes. Els alliberats avui pertanyen als pobles de Ponç, Cubells, Assentiu, Tàrrag, Balaguer, Rosselló, Aguirre, Molinussa, Poal i Villosell.

Demà sortirà cap a Barcelona, a l'objecte de fer gestions a favor de presos polítics, una Comissió d'advocats defensors.

L'alcalde gestor ha ratificat, al ministeri d'Instrucció Pública, l'oferta de terreny per a construir-hi l'Institut de II Ensenyança.

Per trobar-se detingut, a aquesta ciutat, el mestre del poble de La Manresa, ha estat clausurada l'escola de l'esmentat poble.

Aquest matí s'ha verificat, al camp de Marc, l'acostumada fira mensual de bestiar de llana, a la qual s'han presentat uns 20.000 caps. S'han efectuat transaccions als següents preus:

Bens, de 35 a 40 pessetes; ovelles, de 40 a 45; i n canal de 4'50 a 5'25 el quilò.

A Agrament s'ha declarat un incendi en un cobert de llenya, propietat del senyor Jacint Tallaví, i ha ocasionat pèrdues per valor de 400 pessetes.

El diumenge vinent, al matí, el Grup Excursionista Pla i Muntanya efectuarà una visita al Museu Morera.

S'espera l'arribada a aquesta ciutat, conduït per la guàrdia civil, per tal d'esser posat a disposició del jutge militar corresponent, el senyor Josep Benavent, detingut ahir a Barcelona, i el qual se suposa implicat en el moviment revolucionari de Lleida.

Han estat posats en llibertat dinou detinguts, la majoria d'ells del poble de Sant Martí de Maldà.

A primers de la setmana entrant es procedirà, per la Secció de construcció d'obres públiques de la Generalitat, al replanteig del camí de Borges Blanques a Serrà, darrer tros.

El comissari de la Generalitat, senyor Josa, ha ordenat que siguin lliurades cinc pessetes als deu primers malalts que causin alta a l'Hospital, de les cinquanta pessetes que per a fins benèfics li lliura la "Penya Boscos".

TARRAGONA

El nou Patronat d'Assistència Social. Robatori :: Denúncia :: El telèfon automàtic :: Les motorettes :: Interessants per als pàgodes :: Noticiari

Tarragona, 15. — Sota la presidència del delegat de la Generalitat, senyor Castro, i amb assistència dels senyors Elies, López Bertran, Montoya i Gramunt, de Tarragona, i Vives, de Valls, ha quedat constituït el nou Patronat d'Assistència Social de les Comarques Tarragonines.

Manuel Trillas i Valls, de 53 anys, ha denunciat que un tripulant del vapor poruc "Soler" li ha robat algunes eines de treball, i que en veure's descobert les ha llançades a mar.

Josep Santis i Vives ha denunciat a la Comissaria de Vigilància que el seu soci, Joan Vives i Mané, ha cobrat indegudament algunes quantitats.

Continua amb gran activitat la instal·lació del telèfon automàtic. Sembla que s'instal·laran torns de treball perquè la nova instal·lació quedi acabada aviat.

El dissabte que ve es posarà a la venda l'edició catalana de la nova guia

BADALONA

Proroga del pressupost vigent :: Moviment d'arquitectes :: Rebaixa de l'impost sobre solars :: Excedència :: Modificació dels subsidis als desvalguts :: Rumor interessant :: Detenció

Badalona, 15. — En la darrera reunió celebrada entre l'alcalde-gestor, senyor Pere Borràs, i el secretari, senyor Josep Kics, per tal de resoldre diversos expedients administratius, s'acordà: donar-se per assabentats de la disposició de la Generalitat, segons la qual els pressupostos ordinaris del corrent exercici han quedat prorrogats per l'any 1967.

Després s'acceptà la renúncia del càrrec feta per l'arquitecte municipal senyor Adolf Ruiz Casanitià i l'onomatopèia del senyor Ruiz ha estat nomenat interinament el senyor Joan Amigó i Barriga, i el senyor Ruiz aleshores ha estat nomenat novament adjunt sense sou.

També ha estat nomenat arquitecte municipal adjunt, sense sou, afege als serveis de Cultura i Cases barates, el senyor Joan Pedrós i Fornaguera.

Fou aprovada, per la quantitat de 6.853 pessetes la nòmina del personal d'arbitris corresponent a la darrera desena. També fou aprovada per la quantitat de 3.068 pessetes la nòmina de les brigades eventuals corresponent a la darrera setmana.

S'acordà sol·licitar de la Direcció General de Primer Ensenyançament l'anunci de la subhasta per a l'adjudicació de les obres de construcció del Grup Escolar Bufalà, per a les quals l'Estat ha concedit una subvenció de 120.000 pessetes.

També quedaren assabentats de l'autorització concedida per la Generalitat de rebaixar de l'1 per 100 al 0'60 per 100 l'impost sobre solars.

Es concedí una excedència voluntària de sis mesos, sense sou, a la senyora Francesca Reverter López, mestressa municipal auxiliar de les escoles nacionals; i es nomena, per a substituir-la durant l'excedència, la senyora Andrea Bosch i Lacardit, mestressa de primera ensenyança i ex-"aya" d'una escola nacional de nenes d'aquesta ciutat.

Es modificà l'acord adoptat en sessió del 5 de juny d'enguany, relativa a la fixació del nombre d'invàlids i orbs amb dret a la percepció dels subsidis que venia atorgant la Corporació Municipal, en el sentit de fixar en 10 el nombre d'orbs amb dret a gaudir el 0'75 pessetes diàries, i en 30 el d'invàlids amb dret a gaudir el de 0'50 pessetes també diàries, i altres acords complementaris.

Josep Carrillo Ortiz ha denunciat que un tal Mateu Ortiz Peña li ha robat robes per valor de 50 pessetes.

Acollim amb tota mena de reserves la notícia circulada per la nostra ciutat, segons la qual seria substituït l'actual jutge municipal senyor Canli Gómez, i en el seu lloc es nomenaria el senyor Miquel Barriga, que ja ho havia estat durant la dictadura.

La guàrdia civil detingué, abans d'ahir, Teofil Recover, al bar Torner, situat al carrer de la Providència, com a suposat autor d'uns disparos que es feren a la força pública el dia 8 d'octubre. — C.

GIRONA

Atropellament d'auto :: L'auditor de la Divisió a Girona :: Detenció i trasllat a Figueres dels regidors republicans

Girona, 15. — Al carrer del Progrés un automòbil ha atropellat el veí d'aquesta ciutat Jaume Prat, de vint-i-vuit anys, domiciliat al carrer del Carme, número 38. Al dispensari municipal ha estat curat d'algunes ferides de caràcter lleu i fortament excitat nerviosament.

Un dels dies de la present setmana arribarà a aquesta ciutat l'auditor general, coronel Ferrer, amb l'objecte de revisar els sumaris que se segueixen en aquesta capital.

A primera hora d'aquesta tarda han estat detinguts, i conduïts a la inspecció de Vigilància, els regidors que formaven la minoria d'Esquerra d'aquest Ajuntament, senyors Dàries Rahola, Josep Maria Dauman, Josep Jover, Llorenç Busquets, Miquel Sala, Joan Vila i Narcís Cornellà.

En l'express de França de les 4'45, i en compliment d'ordres superiors, els detinguts han estat traslladats a Figueres. Sembla que el senyor Dalmau ha estat autoritzat per a romandre en aquesta ciutat, degut al seu delicat estat de salut. — C.

SABADELL

Les construccions :: La retolació de carrers

La Cambra Oficial de Comerç i Indústria d'aquesta ciutat ha tramès un telegrama al Govern en el qual demana que sigui mantingut l'actual servei de recaptació de contribucions a la província de Barcelona, que per decret del Ministeri de Finances ha de revertir a l'Estat central en la part no traspassada a la Generalitat.

L'alcalde gestor gestiona que siguin col·locades plaques indicadores i els senyals corresponents a les entrades i sortides dels carrers. Es pot assegurar que aviat quedaran establertes a tots els nuclis de més circulació, amb la qual cosa es prestarà un excel·lent servei als ciutadans, i se'ls posarà a cobert de fàcils accidents.

Es ciclistes Bartomeu Hernández Arenas i Francesc Mas Figueres han denunciat que els han estat furtades les seves respectives bicicletes, quan les havien deixat, el primer, al pati d'una fàbrica, i segon, a l'entrada d'una vinya.

LA BISBAL

L'Ajuntament detingut :: Diumenge passat :: Beneficència :: Esportives

L'Ajuntament de La Bisbal, destituït per l'autoritat militar, continua empresonat a la caserna d'artilleria de Girona, junt amb d'altres detinguts polítics de la nostra ciutat.

Diumenge passat els detinguts que romanien a la caserna d'infanteria de Girona foren traslladats a la fàbrica de paper "L'Aurora", de Pedret, la qual ha estat habilitada per a presó. Fou tanta l'aglomeració de públic que pretenia visitar els detinguts, que la força es cregué obligada a dispersar els grups, i van ésser moltíssimes les persones a les quals fou impossible veure llurs familiars.

"L'Escut Emporitat" ha celebrat un ball de societat amb escassíssima concurrència. "L'Escut Emporitat" és una entitat independent i eminentment bisbalenca.

S'han posat a la venda els números de la Rifa de Nadal, el romanent dels quals serà destinat a Assistència Social.

Amb el partit jugat darrerament amb el Bonmati, La Bisbal aconseguí dos punts, i saltà al setè lloc de la classificació general del campionat comarcal de futbol amateur.

Aquest partit, mancat en absolut d'interès, tret de l'únic gol marcat pels del Bonmati, no registrà cap jugada brillant. El joc, poc mogut, s'endurí d'una manera lamentable a la segona part, en la qual s'intentava desfer l'empat. Els dos gols de La Bisbal foren marcats per Muxart (a la primera part) i per Llenes (a la segona); indubtablement, el millor jugador del camp fou Figueres.

L'àrbitre, no massa imparcial. El públic bisbalenc, a la segona part, força incorrecte amb els visitants.

MATARO

Detencions a Argenton :: Diligències del jutjat militar :: Detencions

Mataró, 15. — Han ingressat a la presó tres detinguts procedents d'Argenton, detencions que hom creu relacionades amb l'assassinat del sereno d'aquell poble Josep Font.

A la secretaria de l'Institut Elemental de Segona Ensenyança de Mataró ha estat oberta una subscripció per a la reconstrucció de l'Institut d'Oriedo.

Dilluns a la tarda estigueren a Argenton, al lloc on fou trobat el cadàver del sereno Josep Font, el coronel de la guarnició d'aquesta ciutat senyor Duño, el capità ajudant senyor Sánchez García i el cap de policia de Mataró senyor Guadalupe de Lafoente, acompanyats de l'alcalde d'aquella localitat.

Actua de jutge instructor del sumari el tinent d'artilleria senyor Arroyo.

El Jutjat militar continua la pràctica de diligències dels fets d'octubre. Ahir estigué present declaracions a diversos dels acusats a Barcelona, i aquest matí, al mateix local de l'Ajuntament, ha pres declaració als guàrdies municipals Bargalló, Carrol i Costa. Aquest darrer ha estat conduït després a la presó. — C.

MANRESA

Noves detencions :: Exposició de fotografia :: El treball a Sallent

Durant els passats dies es practicaren algunes detencions relacionades amb els passats successos. Dissabte a la matinada fou detingut Maria Oms, el qual pocs dies abans havia estat alliberat.

En un autoambibus foren traslladats alguns presos a Barcelona.

S'ha inaugurat l'exposició de fotografia, organitzada per la Secció d'Arqueologia i Arts del Centre Excursionista de la Comarca de Bages, instal·lada al local de l'entitat.

Podrà visitar-se fins al dia 25 del corrent.

Ha quedat exposat al públic a la secretaria municipal i pel terme de quinze dies el padró de cèrquils personals d'aquesta ciutat corresponent a l'any actual.

Potasses Ibèriques, S. A., de Sallent, ha reduït a cinc dies a la setmana el treball a les seves mines de potassa.

IGUALADA

Goicoechea a la vista :: Al voltant dels comptes municipals :: Avís als reservistes :: Noves diverses

Igualada, 14. — Ens informem que el senyor Goicoechea, cap de "Renovació Española", ha estat a Capellades, on ha conferenciat llargament amb l'acabat fabricant senyor Guasch. Sembla que els promotors d'aquesta entrevista han estat els senyors Basili i Roc, ambdós monàrquics de tota la vida, i servidors de la dictadura. El cas és que el senyor Roc sembla que era el designat per a presidir, a la nostra comarca, la novella "Acció Popular Catalana", la qual, abans de néixer, ja perd un dirigent.

Hom recorda als reservistes l'obligació que tenen de revisar les cartilles militars abans del 31 de desembre, a la caserna de la Guàrdia civil o a la Secretaria de l'Ajuntament.

Diari d'Igualada" segueix la seva campanya entorn dels comptes de l'Ajuntament. Creiem que té raó quan pugna per la publicació detallada del ve-

REUS

Certamen humorístic :: Ferrovian detingut :: Troballa arqueològica :: Noves diverses

La directiva de l'entitat La Palma ha acordat celebrar el II Certamen literari-humorístic, havent nomenat una Comissió per tal de redactar el corresponent cartell.

La guàrdia civil ha detingut al conegut ferroviari, acusat d'haver aixecat un riell del ferrocarril del Nord a la matinada del passat dia 7 d'octubre. El detingut ha estat lliurat a les autoritats militars.

Prop de l'ermita que s'alça a la pedrera de Castellvell, a dos quilòmetres de Reus, s'ha descobert un bon nombre de restes de ceràmica ibèrica i diversos objectes de caràcter ibèric que se suposa procedeixen d'un poblet ibèric que fa segles es va aixar el dit promontori, al peu de l'ermita de Santa Anna. Les dites restes arqueològiques han estat instal·lades al Museu de Prim Rull de Reus i proximitats es procedirà a realitzar excavacions a l'esmentat lloc per si existeixen altres restes ibèriques.

Els veïns de la Urbanització Quintana estan gestionant la plantació d'arbres a diverses carrers amples de la dita barriada lindant amb la carretera de Montblanc.

Aquesta Alcaldia, en el seu pla d'economia, ha acordat seguir reduint les brigades municipals de neteja pública ordinària eventual, neteja de miceliària i paletes i manobres, cinc brigades que cobraven setmanalment de quatre a cinc mil pessetes.

No havent-se realitzat l'anunci d'enderrocament del teatre Municipal, on havia de construir-se la projectada plaça mercat, s'han instal·lat novament al dit local les dues escoles de nens que compten amb nombrosa matrícula.

OLOT

Centres clausurats :: Regidors governatius cessants

Olot, 15. — Cap al migdia s'han presentat al local del Casal Català, situat al carrer del Rector Ferrer, la guàrdia civil i la policia, hi han procedit a la clausura del local. També han clausurat la Concentració d'Esquerra Republicana i diversos centres republicans de la comarca que encara quedaven oberts. Aquesta ordre ha procedit de Girona, on sembla que la intenció és la d'aconseguir la clausura de tots els centres republicans que encara funcionen a la comarca.

Han estat destituïts els sis regidors que van ésser nomenats governatius en els llocs dels regidors de l'Esquerra i d'Acció Catalana Republicana. D'aquests regidors tres eren radicals i els altres tres de la Lliga. A l'Ajuntament han quedat només tres regidors de la Lliga i carthus que havien estat elegits en les darreres eleccions.

La destitució es va efectuar en la darrera sessió municipal extraordinària, en la qual, el comandant militar i capità de la guàrdia civil senyor Rafael Lázaro, portant a cap les ordres emanades de la superioritat, relativa a què els Ajuntaments quedessin constituïts pel seu alcalde gestor, on no hi hagi consellers d'elecció popular, o per aquests consellers d'elecció popular, on hi hagi el nombre suficient per a la marxa de l'Administració municipal, va procedir a donar el cessí als regidors governatius senyors Albert Bassols i Carbó, Enric Genover i Codina, de la Lliga Catalana; Manuel Casamitjana i Casamitjana, Miquel Sala i Bosch, radicals; Jordi Artigas i Montsalvatge, independent; i Pere Pagès i Puigvert, obrers; designats el dia 12 d'octubre darrer, continuant la Corporació a càrrec dels regidors d'elecció popular no destituïts.

ritable estat de situació de la nostra Corporació municipal. Hom ens diu que dins l'Ajuntament popular suau destituït, ja hi havia qui defensava tanquem aquest punt de vista i, de no sobrevenir els darrers fets, era qüestió de dies la formació d'un estat de comptes general. Trobem, per tant, molt bé que es publici ara l'esmentat estat de comptes, però hom pot veure ganes d'impressionar murriescament l'opinió, amb la publicació única dels comptes a pagar. Per a servir amb lleialtat els interessos de la ciutat entenem que no s'havia de publicar res fins que hom tingués el detall de l'actiu i passiu, imprescindible per a jutjar, amb fonament de causa, ja situació d'una entitat o bé.

Hem vist publicat un document adreçat a les Mutualitats que, o no hi entenem gaire, o tracta d'encendre el confusióisme dins la vida mutualista de Catalunya. Bé es veu que la passió no respecta res.

Ahir, al "Mundial-Cinema" es projectà el reportatge sobre els fets d'Astúries. No sabem que hi oocorregués cap incident, si bé es pregueren moltes precaucions.

TORTOSA

D'un suïcid :: Nevada :: Homenatge a Xerta :: L'arròs :: Noves diverses

Tortosa, 15. — Al cadàver de Ramon Alegret, que se suïcidà ahir a Ulldecona, li han estat trobades 700 pessetes. Se n'ha incautat el jutjat.

Anit passada cingué una forta nevada a l'interior de les muntanyes del Port de Beceit.

Han començat a Tiveny les obres de construcció del nou grup escolar, a càrrec del contractista d'aquesta ciutat senyor Joan Carmona.

Amb motiu de celebrar-se la festa major de Xerta s'ha acordat nomenar fill predilecte de la població l'industrial senyor Joan Saragossa, per l'interès demostrat pel seu poble nadu.

A causa de la resistència demostrada pels compradors d'arròs a pagar el preu de taxa de 34 pessetes els 100 quilos, segueixen encallades les operacions de compra-venda, en perjudici del comerç en general.

Durant tota la tarda ha plogut copiosament, agraïnt-se'n els pàgodes.

Mentre treballava a la finca Riusec, de la partida de Jesús, el veí Joan Ribet i Franquet, de 28 anys, s'ha produït amb una desastral ferida a la mà dreta que li han interessat els teixits tous, i empsament de la mateixa mà. El seu estat ha estat qualificat de pronòstic reservat.—C.

VILAFRANCA DEL

PENEDES

El Patronat de l'Hospital :: Emprèstit local :: Els temples incendiats

La nova Junta del Patronat de l'Hospital civil comarcal ha estat designada de la següent forma:

President nat, Manuel Gallego; alcalde, gestor, vice-president, Josep Pausas, delegat de la Generalitat, i vocals: Artur Bauxall, Antoni Monserrat i Antoni Pedrerol, funcionaris de l'Ajuntament; Joan Hill i Joan Moliner, en representació dels veïns, i Ferran Pujol, delegat de la demarcació sanitària comarcal.

Diumenge fou inaugurada, a l'estatge del C. E. V. una interessant exposició de fotografies del Centre Excursionista de Gràcia, la qual podrà visitar-se cada dia fins al propiament diumenge.

El Consell d'Administració de la Cooperativa Popular Elèctrica del Penedès ha repartit profusament entre els seus associats unes circulars anunciant l'emissió d'un emprèstit d'obligacions per valor de 500.000 pessetes, a l'objecte de poder començar com més aviat millor els treballs d'instal·lació de la central tèrmica.

FINANCES

Moviment borsari

MERCAT LLIURE

El mercat d'operacions a termini travessa un període d'extrema inactivitat i completa desorientació. Les petites oscil·lacions que es venen registrant darrerament, tan aviat a l'alça com a la baixada, ultra demostrar-se que no se segueix un ritme determinat, influeixen perquè la massa contractadora es vegi cada vegada més indecisa i menys inclinada per adoptar cap posició preterita.

En aquesta situació tan desfavorable per un mercat de contractes, es desentenvolpen les sessions d'uns dies encà sense veure's cap símptoma que faci esperar en un canvi d'orientació.

En les reunions celebrades ahir es de remarcar la feixugor persistent dels Exposits, els quals en aquesta jornada tornen a sofrir una nova reculada. Després de l'hora continuaren en franca davallada i arribaren a cedir-se a prop de 110 enters.

Tanca fixada pel Mercat Lliure de Valors en la sessió de Borsa:

Valors Dia 15 Tanca anterior Alça o baixa

Nords 53.00 53.10 —0.10

Alacants 41.70 41.60 +0.10

Andalusos 11.85 10.65 +0.20

M. Rit 56.85 56.85 —

Chade 365.00 370.00 —5.00

Explosius 111.50 114.00 —2.50

Aigues 174.00 174.50 —0.50

Filipines 305.00 304.00 +1.00

Sucres 38.25 37.85 +0.40

Gas E 111.25 111.85 —0.60

Montserrat 60.25 60.30 —0.05

Felgueres 34.75 35.00 —0.25

La tanca anterior de Felgueres és del dia 5 del mes que son, i del dia 13 la corresponent a Andalusos, Filipines i Felgueres.

BORSA AL COMPTAT

Els rotllons d'obligacions, tot i no veu-

res del tot normalitzats, s'observa una millor tònica que no en dies precedents.

Lleixes nombre de sèries de Deuts de l'Estat contractades en aquesta jornada cotitzen amb pèrdues d'un quart d'enter. S'operen algunes obligacions Tresoreria Generalitat a 99.15 (+0.15).

Els Ajuntaments, quicòm més actius que no en la sessió anterior, queden la major part a nivells favorables. Modifiquen més els emissos 1903, 1904 i 1905 100.00 (+1.00), i Exposició Sevilla, que, després de recobrar alguns enters, en aquesta jornada no aconsegueixen mantenir el canvi precedent, 80.50 (+1.50).

Les Diputacions, tot i no veure's gaire sollicitades, es reben de la baixa solista anteriorment i reuniten d'un quart d'enter. El grup de sèries, amb negoci de regular importància, queden a nivells invariants.

Davant actives les obligacions caritatives, donen mostres d'una relativa estabilitat, i junt amb algunes millors d'un quart i mig enter, es registren pèrdues de la mateixa intensitat. Les Andalusos prossegueixen ben orientades, i és de remarcar la millora de les primeres sèries 3 per 100, 13.75 (+1.00). De les Nords, és de notar la baixa de les 6 per 100, 85.00 (—2.50), i Reus, 35.00 (—2.00). Els valors tramitadors i naviers, amb regular efectivitat, queden a canvis sostinguts.

Del sector d'indústries diverses és de remarcar la poca estabilitat que donen mostres Cooperativa Fluid, de les quals les emissió 1921 davallen a 54.50 (—3.00). La resta de valors, en general ben orientats. Es de remarcar, però, les següents variacions: Barcelonès d'Electricitat, 90.00 (—1.00); Bons Energia Elèctrica (60-80), 103.50 (+1.00); General d'Electricitat, 94.00 (+5.00); Bons Foment d'Obres, 94.00 (+2.00).

De les accions res a notar, més següen en extrem inactives i sense variació remarcable.

AQUEST NUMERO HA PASSAT PER LA CENSURA

XOCOLATES

Per a tots els gustos i totes les fortunes

CASA FUNDADA L'ANY 1797

Oficines i Dipòsit Central:

Manresa, 4 i 6 -- BARCELONA -- Telèfon 13961

INFORMACIO D'ESPANYA

Els radicals es barallen El Sr. Salazar Alonso indignat contra el senyor Samper

Madrid, 15. — La nota més sorprenent durant la sessió i als passadissos ha estat la violència sortida del senyor Salazar Alonso, a pesar dels esforços que ha fet per detenir-lo el senyor Guerra del Río.

El senyor Salazar Alonso ha sortit als passadissos de la Cambra indignat pel discurs que havia pronunciat el senyor Samper, l'acompanyant de diversos diputats radicals.

El senyor Salazar Alonso, amb tota calma i descompost, ha dit les següents paraules:

— Jo no puc callar més ni per disciplina de partit. El senyor Samper està fent esforços per no caure i no vol morir sol.

El senyor Pérez Madrigal s'ha aplegat al senyor Salazar Alonso, i li ha dit:

— El que es vol és convertir el partit radical en el mausoleu de "Josep".

El senyor Salazar Alonso ha dit després:

— Ara que no hi pertanyo, que parli.

Un periodista li ha dit:

— A on no pertanyeu?

— És norma de prudència — ha contestat el senyor Salazar Alonso — no preguntar en aquestes situacions.

Immediatament després els senyors Sánchez Fuster i Echeburu han cridat al senyor Salazar Alonso, el qual ha passat al saló de ministres a conferenciar amb el cap del Govern, i ha dit abans d'entrar:

— Jo no puc callar més. El senyor Samper m'inculca, però hauran de deixar-me parlar per defensar-me.

El senyor Salazar Alonso ha conferenciat amb el cap del Govern uns 20 minuts.

A la sortida, alguns diputats radicals li han dit que havia de tornar al saló de sessions, i el senyor Salazar Alonso ha dit que se'n anava a l'Alcaldia, on tenia molt de treball a fer.

EL SR. SAMPER CONFERENCIA AMB SIGFRID BLASCO

Madrid, 15. — El senyor Samper ha rebut encàrrec de passar al despatx de Ministres, i no ho ha fet. A l'hemicleu ha celebrat una llarga entrevista amb els senyors Alvarez Mendizábal, Sigfrid Blasco i alguns altres diputats valencians.

Respecte als incidents al saló de sessions amb la sortida del senyor Salazar Alonso, deien els diputats valencians que el fet era sensacionalment un cas de pega. No es pot sortir fuguent perquè l'Alcaldia és un unímit, que, a més, ha defensat el senyor Salazar Alonso, com ho havia fet el senyor Samper. S'ha de saber dominar els nervis i per a això hi ha molts exercicis a la farmàcia.

La sessió de demà

Es discutirà el reglament de la Cambra i el règim especial per a Navarra

Madrid, 15. — En rebre els periodistes el President de la Cambra, els manifestà que la sessió de demà començarà discutint-se el Reglament de la Cambra, amb el propòsit de veure si es pot acabar aquesta discussió. Després es posarà a discussió la proposició de règim especial per a Navarra, i després altres diversos assumptes. Per últim, llegirà la proposició incidental presentada pels senyors Marina i Lara.

En l'ordre del dia figura un decret de la Comissió de Marina sobre la proposició de Llei creant les Mestranxes dels arsenals, i la defensa d'una proposició de llei del senyor Poyre creant la situació militar de reserva mobilitzable.

Un escorcoll a l'Ajuntament de Granada

Hi foren trobades pistoles i una caixa de dinamita

Granada, 15. — Al poble de Zubia la guàrdia civil ha practicat un escorcoll a l'Ajuntament, el qual ha donat per resultat l'ocupació d'una caixa de dinamita i vint pistoles automàtiques. L'actual Ajuntament està format per elements governamentals que ignoraven que hi hagués tal dipòsit a la Casa municipal. Segons els esbrinaments de la guàrdia civil, foren introduïdes allí per l'Alcalde anterior, de filiació socialista, anomenat Manuel Vargas, el qual ha estat detingut i se'n ha declarat autor.

En aquesta capital s'han intervingut més 30 armes a diverses elements extremes, els quals han passat a la presó.

S'han practicat noves detencions de complirats en el moviment revolucionari.

Petit consell al Palau de la Presidència

El senyor Lerroux manifestà als periodistes que s'havien tractat aters internacionals: Afegí que si de cas la comissió anglesa no procedia amb correcció seria conduïda a la frontera

Madrid, 15. — A les onze del matí s'han reunit els ministres en petit consell al Palau. Poc després de les dotze s'han reunit amb el cap de l'Estat, i han acabat a la una de la tarda.

Els ministres de la Guerra i Justícia s'han limitat a manifestar que el Consell s'havia dedicat gairebé per complet a l'estudi de la situació internacional.

Preguntat el senyor Hidalgo si tindria derivacions polítiques el Consell que acabava de celebrar-se, ha contestat negativament.

El ministre de Comunicacions ha lliurat als informadors la següent nota oficial:

Governació. — Expedient de separació de l'Ajuntament de Madrid i sis regidors de València. Tots dos expedients passaran als tribunals.

Instrucció Pública. — Decret nomenant delegat del ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts per a totes les obres dels centres dependents del dit ministeri a la província d'Oviedo l'arquitecte cap de construccions escolars, senyor Antoni Flores Urdapilleta.

Dicteu normes per a la provisió de places de professor auxiliar i delimitat a l'Escola d'Enginyers Industrials.

Ítem aprovant els projectes per a la construcció d'escoles graduades a Còrdova i Guadalupe (Cuenca).

Expedient d'ampliació d'obres a l'Institut-Isola de Madrid.

Obres Públiques. — Decret autoritzant el ministre per a contractar, mitjançant subhasta, les obres de nova descarguera per a alleujador del pantan d'Alloe (Navarra).

Aprovant el segon projecte reformat de les obres del tros primer de la secció d'Egea a l'illa de la carretera d'Ayerbe a Egea de los Caballeros (Saragossa), així com l'acta de preus contradictoris.

Diversos decrets de personal.

El senyor Lerroux ha sortit del Palau a dos quarts de dues de la tarda, acompanyat dels ministres de Marina i Governació. El cap del Govern ha manifestat als periodistes:

— Ja m'imagino els comentaris que faran a propòsit de la nostra tardança. Però no hi ha res de particular. El Consell ha ocupat la major part del temps a assumptes internacionals, i jo, ultra l'abundant firma que vaig sotmetre ahir a S. E., avui tenia nombrosos projectes de llei per a ésser firmats.

En terminar el Consell — ha continuat dient el senyor Lerroux — S. E. ha tingut una conferència telefònica urgent, i m'ha pregat que esperés. Quan ha terminat ha entrat al seu despatx i la firma el que li he sotmès.

— I posats — ha aclarit el ministre de Marina — hem quedat de tertúlia.

Un periodista ha preguntat al cap del Govern si s'ha adoptat algun acord en relació amb la comissió anglesa que visita Espanya.

El senyor Lerroux ha respost:

— Cap. Mentre actui correctament podria circular lliurement, i si no serà posada immediatament a la frontera.

Després el cap del Govern ha invitat els periodistes a interrogar-lo. Se li ha preguntat sobre el substitut del senyor Velarde al govern de Biscaia, i ha contestat que encara no era designat.

El senyor Samper ha manifestat als periodistes que no hi ha novetat.

Referència 1110. Box-calf negre primera, planta de sola, ptes. 25/50.

Referència 1410. El mateix model en color mar-ró, ptes. 25/50.

De la nostra extensa col·lecció en sabates d'home de

Pts. 25-50

CALZADOS LA IMPERIAL

PASSEIG DE GRACIA, 25

FONTANELLA, 16

SALMERON, 29 AL 33

Notícies diverses dels passats fets revolucionaris

LA DETENCCIO D'UN SUP- SAT REVOLUCIONARI QUE FETU DE DIRECTOR DE L'HOSPITAL D'OVIDO

Oviedo, 15. — Ha estat detingut Rafael Garcia, del qual es diu que actuà com a director de l'Hospital d'Oviedo durant els dies de la revolució. Ha estat detingut aquest matí a Las Caldas, en una muntanya coneguda per Moli del Mig, sense que hagi oferit resistència.

En les seves declaracions sembla que ha dit que el dia 7 d'octubre, quan es trobava a casa seva, veié que arribava davant d'ella una camioneta i senti veus que havia esclatat la revolució; guaità en una finestra, i en veure la gent congregada al voltant de la camioneta, també baixà. Els que ocupaven el vehicle l'obligaren a pujar-li en companyia d'altres, en nombre de catorze, els posaren un fusell a la mà i els obligaren a marxar a Oviedo. Ja prop de la població, a l'anomenat alt de Bonavista, el vehicle s'aturà, i se'ls acostà un individu que obligà els qui l'ocupaven a baixar i conduït-los per prats els portà fins al centre de la ciutat. Prop de la Casa de Socors del carrer de Quintana i en un edifici en construcció, entraren tots. Feia cinc hores que estaven allí quan aparegué Gracià Antuña, un dels caps de la revolució, i li feu obligar a ell i deu més a anar a l'Hospital provincial. Ja a l'Hospital veié que els metges demanaven aliments i els donà uns valis que li facilitava el Comitè revolucionari, establert en un Banc de la Plaça de la Constitució. Amb aquests mateixos valis també es facilitaven robes per als revolucionaris ferits.

Com que era acusat de sotstretre als detinguts i als ferits les seves joies i diners, ha dit que no era cert, perquè ell, el dia que pogué fugir, ho disposà tot a la porteria amb una nota de qui eren els seus amos.

EL DELEGAT DEL MINISTERI D'HISENDA A OVIEDO

Oviedo, 15. — Ha arribat el senyor Pascual Abat Cascajares. Ha estat rebut pel delegat d'Hisenda d'Oviedo i als funcionaris. Ha recorregut les dependències sinistrades de l'edifici d'Hisenda i després ha marxat cap a Gijón, on ha sojornat, per no haver aquí allotjament adequat.

Avui tornarà. Es proposa invitar el Govern civil i continuar els seus informes respecte als danys ocasionats als edificis públics que depenen del Ministeri d'Hisenda.

DETENCCIO D'UN SINDICALIS- TA SIGNIFICAT

Gijón, 15. — La policia ha detingut el significat sindicalista Eduardo Vázquez Amado. A aquesta detenció se li concedeix gran importància, puix que hom assegura que es tracta d'un dels membres del Comitè revolucionari d'aquesta ciutat.

DESCOBRIMENT D'UNA ESTA- CIO CLANDESTINA DE RADIO

Saragossa, 15. — La policia, després del descobriment d'una estació emissora clandestina de ràdio, ha continuat les seves investigacions, i ha aconseguit descobrir-ne tres més, de les quals s'ha incautat, i ha procedit a detenir els seus propietaris.

La guàrdia civil de Magallón, en virtut d'ordres superiors, ha procedit a la clausura dels locals de la U. G. T. al dit poble i als de Agón i Eureka.

PERIODISTES CONDUITS A OVIEDO

Madrid, 15. — Aquest matí, a dos quarts d'onze, en el corren d'Astúries, han estat traslladats a Oviedo els periodistes Andrés Barbeito, corresponent de l'"Avance", de Oviedo, a Madrid, i Ferran Fernández Ponce, redactor de l'Agència Hays. Com és sabut, queden a disposició del senyor Doval.

ESCORCOLLS I DETENCCIONS I TROBALLA D'ARMES I DE BOMBES

Bilbao, 15. — A Orozco s'han practicat escorcolls, i s'han trobat algunes armes. A Orduña s'han recollit, així mateix, diverses armes, i a San Salvador del Valle, diverses escopetes.

La guàrdia civil ha detingut a Las Carreras deu individus, als quals han estat confiscats vuit pistoles, un revòlver i un rifle; també se li han recollit 280 pessetes, resta de la recaptació de 809 que feren, segons sembla, venent pa de camionetes assaltades.

Se'ls acusa d'ésser els autors de la col·locació de petards al ferrocarril de Triano, d'haver manejat armes i dinamita, i d'estendre vals del comitè revolucionari de Las Carreras.

Ha estat recollida una bomba de vint quilo grams, de forma oval, i han estat detinguts els presumptes autors d'un atracament que tingué lloc el dia 27 d'octubre de 1931 al pagador de la mina "La Solana", de Las Carreras, al qual robaron 1.600 pessetes.

Als voltants de La Arboleda han estat trobades quatre bombes més, cilindriques, i dues pistoles.

DIPUTATS SOCIALISTES DETINGUTS

Huelva, 15. — Es diu que han estat detinguts els diputats a Corts socialistes Crescencio Bilbao i Joan Tirado, en companyia del secretari de la Casa del Poble de Huelva, Rafael Jurado. Segons sembla, les autoritats espanyoles tenien notícies que pensaven traslladar-se a Gibraltar, per la qual cosa es muntà un servei de vigilància a càrrec d'un vaixell del servei de boies del port i del vapor de la Marina de guerra "Jarana".

Els esmentats senyors es disposaven a salvar la distància de Portugal a Gibraltar a bord d'un veler que fou descobert en aigües jurisdiccionals espanyoles.

EL SR. GORDON ORDAZ A OVIEDO

Oviedo, 15. — Es troba a Oviedo el diputat a Corts senyor Gordon Ordez. S'ha negat a fer manifestacions de cap mena.

DETENCCIO D'UN CAP DELS REVOLUCIONARIS

Oviedo, 15. — Ramon González, cap dels revolucionaris, no ha estat encara detingut. Segueixen els rumors que es troba a l'indret denominat Penàncies, entre Astúries i León.

Es diu que va acompanyat d'un noi que fou company d'un cèlebre bandoler anomenat "El Bargaña", que fou mort per la guàrdia civil fa uns dos anys a Astúries. El noi que l'acompanya és un subjecte de mals antecedents, però que coneix molt bé tota la regió.

LERROUX ACCEPTA D'ES- SER CIUTADA D'HONOR DE PALMA

Palma de Mallorca, 15. — El cap del Govern ha adreçat una carta a l'Alcalde en la qual, després d'agrair-li l'acord de nomenar-lo ciutadà d'honor, diu que accepta la designació prenent que en la seva persona es prentia el servei prestat a favor de la pàtria i de la República pel Govern que presideix, que amb el suport de tots els ciutadans ha aconseguit el triomf sobre els elements subversius.

El senyor Gil Robles cele- bra una conferència amb el senyor Lerroux

Madrid, 15. — El senyor Gil Robles ha celebrat una llarga conferència amb el cap del Govern.

Els periodistes han preguntat al cap de la Ceda si interviendria en el debat, i ha dit que si i que convenia que acabés avui mateix el debat sobre Astúries. Esperarà el seu acabament per a defensar la proposició incidental que tenia presentada. Pensa parlar un quart d'hora i les meves paraules portaran següentment conseqüències polítiques. Parlarà sobre el problema polític que li ha plantejat.

— Per tal de destruir aquest problema? — ha preguntat un periodista.

— De cap manera. Jo no vull destruir ningú. Ho faig per tal de resoldre'l.

— Quan es produirà la crisi? Demà o demà passat? — preguntaven els periodistes.

— Quan hi haurà Consell? — ha preguntat el senyor Gil Robles.

— Fins a dimarts no n'hi haurà — han contestat els informadors.

— Aleshores, fins a dimarts — ha acabat dient el senyor Gil Robles.

El senyor Gil Robles, en abandonar la Cambra, ha estat interrogat pels periodistes, els quals li han dit que suposaven que la crisi no es plantejaria dimarts, sinó demà mateix.

El cap de la Ceda ha contestat:

— Jo no he d'intervenir en aquest ple. Ja he dit que la decisió que adopti l'Il·lustre cap del partit radical serà acceptada per tothom.

— Es reunirà aquesta nit la minoria de la Ceda?

— No cal, perquè ja és hora d'anar a descansar.

El ministre de la Guerra satisfet

PERQUÈ HAN ESTAT REVO-
CATS ELS PROJECTES DE LLEI
DEL SENYOR AZANA SOBRE
ELS ASCENSOS AL MARROC

Madrid, 15. — El ministre de la Guerra ha manifestat que havia vist amb satisfacció l'informe de la Comissió de Guerra sobre els ascensos pel tal de veure les injustícies que en les dites disposicions hi pogués haver.

La ponència ha celebrat un canvi d'impressions i ha tractat les línies generals de l'informe, que coincideixen en l'essencial amb el projecte del ministre, encara que en diferències un xic.

El president de la Comissió, senyor Fernández Ladrera, s'ha entrevistat amb el ministre de la Guerra per informar-lo de l'orientació que es dona a la ponència.

LA MINORIA D'UNIO RE- PUBLICANA ES REUNEIX PER TRACTAR DE LES INCOMPATIBILITATS

Madrid, 15. — S'ha reunit la minoria d'Unió Republicana i ha acordat que referent a la proposició del senyor Gil Robles sobre incompatibilitats de diputats, el senyor Lara, en nom de la minoria, presenti una proposició incidental perquè en el curs del debat polític exposi l'opinió de la minoria. També parlarà el senyor Martínez Barrio, si cal la seva intervenció durant la discussió de l'esmentada proposició.

Izquierda Republicana no tornarà encara al Parla- ment

Madrid, 15. — Entre els concurrents als passadissos del Congrés després d'una curulesa la presència d'alguns diputats pertanyents al partit d'Esquerra Republicana, entre ells el cap de la minoria senyor August Barcia. Això suscita el rumor que es reintegrarien a les activitats parlamentàries una vegada desapareguda la censura per als extrems periodistes de les sessions.

El senyor Barcia, que fou requerit pels informadors perquè expliqués si havia desistit de l'abstenció el seu grup polític, digué que era inexacta aquesta suposició, puix que, al seu judici, no havien sofert variació essencial les circumstàncies que motivaren l'allunyament.

Amb frase gràfica afegí: Nosaltres ens hem posat l'impermeable, disposats a suportar el xafec. La nostra passivitat parlamentària és ara tan ferma com quan es decidí aquesta norma de conducta.

Sobre aquest assumpte es digué més tard que el senyor Barcia havia sotmès la qüestió al Consell Nacional del partit, en desaparèixer la censura per a les informacions parlamentàries, i que el dit organisme havia decidit no modificar l'acord abstencionista.

La proposició del senyor Gil Robles

Madrid, 15. — Quan es votava la proposició del senyor Gil Robles, el ministre de Marina ha dit als passadissos que suposava que el Govern no la votaria. En aquell moment un diputat radical portant un grup valencià, li ha dit que ja l'havien votada tres ministres, els senyors Alzop, Vaqueró i Jiménez Fernàndez.

EL SECRETARI DEL CAP SUPERIOR DE POLICIA MOR ATROPELLAT PER UN AUTO

Madrid, 15. — Aquesta matinal, a la una tocada, ha sortit del Cinema Pardiñas el secretari particular del Cap Superior de Policia de Madrid, senyor Eduardo Caro Valero, i s'ha disposat a travessar el carrer per tal de pujar a un tramvia.

En aquell moment, un automòbil conduït pel doctor Juan de la Torre i la Torre ha envestit el senyor Caro i li ha donat un cop tan fort amb un dels para-brassos, que l'ha llançat contra la voravira.

El senyor Caro Valero ha estat recollit per alguns transients i pel propietari de l'automòbil causant de l'accident i traslladat a la casa de socors del districte de Buenavista, on els metges de guàrdia no han pogut fer altra cosa que certificar la seva defunció.

Presentava una extensa ferida al cap, produïda en caure a terra.

El senyor Caro Valero, que era natural de Níola, tenia 34 anys i vivia a la Castellana de los Angeles, número 10.

El doctor De la Torre ha estat detingut i posat a disposició del jutjat.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — "El Sol", s'ocupa de la reunió que celebrà ahir la minoria radical i l'actuació del senyor Guerra del Río, i diu:

"En la reunió celebrada ahir per la minoria radical, entre altres aspectes relacionats amb el moment polític, fou sotmès a debat, segons anunciàvem ahir, un tema interessant: la fixació de les ordes dintre els àmbits de les quals han de descafellar-se les jurisdiccions per a l'evacuació dels diferents procediments judicials emanats dels darrers successos, sobretot en els processos que se segueixen a diputats de la nació.

"El tema apassionà els diputats radicals i donà origen a llargues discussions quan fou plantejat pel senyor Guerra del Río.

"El ministre d'Obres Públiques exposà la seva opinió amb tota claredat i amplitud, i es mostrà identificat amb la doctrina tradicional a tot el llarg de la història parlamentària espanyola. Com a reafirmació del seu punt de vista, el senyor Guerra del Río exposà ben clarament els temors i inquietuds que l'assaltaven davant el caire que prenen alguns dels procediments seguits, i sobretot el tracte a què estan sotmesos alguns parlamentaris privats de llibertat, sobre els quals pesa l'amenaça de la concessió dels aplicadors sollicitats contra ells pels jutges militars.

"De com la minoria recollí els escriptors i la tesi del senyor Guerra del Río, no se'n ha facilitat cap detall concret en la referència oficial de la reunió. Sabem, amb tot, que l'acollida que els diputats radicals dispensaren a les opinions exposades pel seu descafelat correligionari, fou la d'una oïda hostil. A pesar d'això, no decidiren rebutjar-la de pla. Almenys es reconegué la transcendència del tema, si bé creient que no era el moment propici per a dedicar-se a les consideracions polític-jurídiques que per si sol suggereix."

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — Sota la presidència del director general de Reforma Agraria, senyor Juan José Benayas, i amb assistència dels vocals corresponents, ha celebrat sessió el ple de l'Institut de Reforma Agraria.

Han estat nomenats els següents presidents de Juntas provincials de Reforma Agraria:

Avila, senyor Rufi Gutiérrez Alonso, magistrat; Cáceres, Joan Zancada del Río, notari; Còrdova, Agustí Romero Fustegueres, magistrat; La Corunya, Josep Manuel Pedreira Castro, magistrat; Cuenca, Adria Ternel Carralero, catedràtic; Oca, Ciril Martín Retenillo, advocat de l'Estat; Múrcia, Lluís Gestoso Tudela, catedràtic; Salamanca, Manuel del Busto Martínez, magistrat; Pontevedra, Ildefonso Baquero Pérez, magistrat; Terol, María Muñoz Castañón, notari; Zamora, Josep González Miranda, registrador de la propietat.

A continuació el ple ha aprovat l'ocupació temporal de la finca La Prada, al terme de Casatejada (Cáceres), propietat del comte d'Elida.

Així mateix ha estat acceptat l'ofertament de la finca Chinchina, fet per la seva propietària, senyora Carme López Romero. La finca radica en Sanlúcar la Mayor, i s'ocuparà temporalment.

S'ha desestimat, per ésser un ofertament onerós, el que havia fet la senyora Leonor Artalejo de les seves finques La Era i dos més, en el terme de Guillena (Sevilla).

S'ha aprovat l'adhesió demanada per l'Ajuntament de San Roque (Cádiz), a l'efecte de sol·licitar de la Junta Nacional contra l'Atur la realització de l'obra consistent en la conservació del camí veïnal que uneix els pobles de San Roque i Castellar de la Frontera, i que travessa el massís forestal de la finca La Almoraina, que pertany a l'Institut.

S'ha denegat una petició per la primera comunitat de Malpica sobre concessió de 10.000 metres quadrats per a construcció d'edificis on actualment es trilla, i s'ha acordat que les necessitats d'aquesta comunitat es facin amb informe tècnic.

Ha estat molt discutida una proposta sobre determinació d'annualitats de reintegrament de les bestretes facilitades per a l'exploració de la finca Bardiencia, i després d'intervenir diversos vocals, ha estat aprovada.

S'han estudiat els expedients de reclutació de rendes en finques de Jerez de los Caballeros, Alconchel, La Garroilla i Guareña. El primer ha estat aprovat, i els altres tres, denegats.

S'ha aprovat una proposta concedint a les Caixes d'Estalvis benèfiques els beneficis i condicions que estableix la base primera de la Llei de Reforma Agraria.

S'ha desestimat un recurs interposat per la senyora Roser Pérez de Barradas contra la incautació de la seva finca Espino Arellano.

A continuació el ple ha examinat diversos recursos contra inclusió de finques en l'Inventari, estimant l'interposat pel senyor Delfi de Quirós de les seves finques a Montánchez. Igualment ha estat estimat l'interposat per la senyora Magdalena López Suárez de finques a Oliva de Mérida. S'ha desestimat l'interposat per la senyora Mercè, senyora Joana i senyor Joan Nüfer, incoherent-se llurs finques, establertes a Talavera La Real, en l'Inventari com a susceptibles d'expropiació, amb indemnització.

També ha estat desestimat, en les mateixes condicions, l'interposat per la senyora Maria Ortiz de la Tabla de les seves finques a Azuaga.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — Com signa que el senyor Gil Robles li fos indicat que els diputats radicals anunciaven que no votarien la proposició que declara la incompatibilitat amb els diputats que van participar o que són responsables del moviment revolucionari, el senyor Gil Robles ha bascat; el senyor Emilián Iglesias i el senyor Guerra del Río, amb els quals ha sostingut una conversa.

El senyor Guerra del Río ha passat al despatx de ministres, on ha parlat breument amb el senyor Lerroux.

A la sortida ha donat ràpidament compte de la seva entrevista al senyor Gil Robles, el qual s'ha limitat a dir: "Aleshores anem a la urna".

En aquesta entrevista s'ha convingut pel senyor Guerra del Río que els diputats radicals votarien la proposició que no tingués altre abast que la incompatibilitat que una candidatura que fossin condemnats pels Tribunals, quedant en fer aquesta declaració dintre del saló de sessions.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — "El Sol", s'ocupa de la reunió que celebrà ahir la minoria radical i l'actuació del senyor Guerra del Río, i diu:

"En la reunió celebrada ahir per la minoria radical, entre altres aspectes relacionats amb el moment polític, fou sotmès a debat, segons anunciàvem ahir, un tema interessant: la fixació de les ordes dintre els àmbits de les quals han de descafellar-se les jurisdiccions per a l'evacuació dels diferents procediments judicials emanats dels darrers successos, sobretot en els processos que se segueixen a diputats de la nació.

"El tema apassionà els diputats radicals i donà origen a llargues discussions quan fou plantejat pel senyor Guerra del Río.

"El ministre d'Obres Públiques exposà la seva opinió amb tota claredat i amplitud, i es mostrà identificat amb la doctrina tradicional a tot el llarg de la història parlamentària espanyola. Com a reafirmació del seu punt de vista, el senyor Guerra del Río exposà ben clarament els temors i inquietuds que l'assaltaven davant el caire que prenen alguns dels procediments seguits, i sobretot el tracte a què estan sotmesos alguns parlamentaris privats de llibertat, sobre els quals pesa l'amenaça de la concessió dels aplicadors sollicitats contra ells pels jutges militars.

"De com la minoria recollí els escriptors i la tesi del senyor Guerra del Río, no se'n ha facilitat cap detall concret en la referència oficial de la reunió. Sabem, amb tot, que l'acollida que els diputats radicals dispensaren a les opinions exposades pel seu descafelat correligionari, fou la d'una oïda hostil. A pesar d'això, no decidiren rebutjar-la de pla. Almenys es reconegué la transcendència del tema, si bé creient que no era el moment propici per a dedicar-se a les consideracions polític-jurídiques que per si sol suggereix."

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — Sota la presidència del director general de Reforma Agraria, senyor Juan José Benayas, i amb assistència dels vocals corresponents, ha celebrat sessió el ple de l'Institut de Reforma Agraria.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — Sota la presidència del director general de Reforma Agraria, senyor Juan José Benayas, i amb assistència dels vocals corresponents, ha celebrat sessió el ple de l'Institut de Reforma Agraria.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — Sota la presidència del director general de Reforma Agraria, senyor Juan José Benayas, i amb assistència dels vocals corresponents, ha celebrat sessió el ple de l'Institut de Reforma Agraria.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — Sota la presidència del director general de Reforma Agraria, senyor Juan José Benayas, i amb assistència dels vocals corresponents, ha celebrat sessió el ple de l'Institut de Reforma Agraria.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — Sota la presidència del director general de Reforma Agraria, senyor Juan José Benayas, i amb assistència dels vocals corresponents, ha celebrat sessió el ple de l'Institut de Reforma Agraria.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — Sota la presidència del director general de Reforma Agraria, senyor Juan José Benayas, i amb assistència dels vocals corresponents, ha celebrat sessió el ple de l'Institut de Reforma Agraria.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals, arran dels processaments dels diputats

Madrid, 15. — Sota la presidència del director general de Reforma Agraria, senyor Juan José Benayas, i amb assistència dels vocals corresponents, ha celebrat sessió el ple de l'Institut de Reforma Agraria.

El senyor Guerra del Río partidari de seguir els procediments tradicionals,

Les Corts de la República

(Ve de la primera pàgina)

"Les últimes paraules del discurs del senyor Serra Moret han estat escoltades amb silenci respectuós."

El senyor GIL ROBLES: Només vull demanar a tots els senyors diputats i principalment als que estan prop meu, que no augmentin la dificultat en què es troba la minoria de l'Esquerra catalana. La seva posició és extraordinàriament delicada. Cal que això quedi solucionat com més aviat millor.

El senyor Serra i Moret ha parlat i amb les seves paraules hem de deixar resolt aquest assumpte; ja que quan un representant d'una minoria diu que els seus correl·lionaris amb el seu gest han perjudicat Catalunya i que no té res a veure amb ells, ha fet més que una condemna: ha abandonat els seus correl·lionaris en el moment de la persecució.

Jo hauria esperat una posició gallarda, però no ha estat així. No ens delectem, i penso que, d'haver ocorregut coses distintes, potser hauríem hagut d'usar de la força de la minoria i arribar a aquest interrogatori sobre les responsabilitats. Però aquestes paraules d'abandó són la prova de la manca de moviment. No crec que es pugui demanar més.

Però hi ha una proposició presentada per la majoria, i si decidiran les posicions definitives. Hi haurà solidaritat amb ella o no n'hi haurà, però entretant cal treballar.

Cal que en la discussió de la proposició s'acabari la conducta d'aquesta minoria i d'altres minories republicanes, que amb una nota, el menys que es pot qualificar és d'imprudent, semblant solidaritzar-se amb el moviment. Entretant anem a treballar.

El senyor MARTINEZ BARRIO: Demana la paraula.

El senyor PRESIDENT: Primer té demanada la paraula el senyor Goicoechea.

El senyor MARTINEZ BARRIO intenta parlar, i la Presidència li indica que té demanada la paraula el senyor Goicoechea. Ambdós senyors estan drets.

El cap d'Unió Republicana diu que desitja contestar immediatament al senyor Gil Robles. Per últim prega al senyor Goicoechea que li cedeixi l'ús de la paraula. Aquest li ho nega, i el senyor Martínez Barrio s'aixeca.

El senyor GOICOECHEA manifesta que ells tenen presentada una proposició per tal de discutir aquesta actitud, perquè no poden conviure amb els autors d'aquesta temptativa de partitidisme. Després de la revolució d'Irlanda, si els diputats irlandesos s'haguessin apropiat a la Cambra dels Comuns, no els haurien tret els diputats, sinó els uixers.

El senyor MARTINEZ BARRIO, enmig de gran expectació, diu que el senyor Gil Robles, amb tots els drets que li han concedit les prerrogatives del President de la Cambra, i amb la situació de privilegi en què es troba dintre aquesta, ha dirigit una al·locució als grups republicans que s'han reincorporat a les deliberacions d'aquest Parlament.

Això ens col·loca en una situació en la qual no creiem que es pretingui que continuem. Nosaltres hem demanat la paraula per fer-ne ús en un debat a fi d'explicar la nostra actitud política. Per a això hem presentat una proposició. No tenim cap interès a ocultar el nostre pensament polític.

Nosaltres volem deixar aquí traçada, i si fóssim d'una altra minoria, diguéssim esculpida, la nostra actitud, la del nostre grup, abans del moviment, en el moviment i després del moviment.

Tot s'acabarà, i més d'un que s'aixeca aquí amb el front molt alt haurà d'abaxar-lo, i nosaltres podem mantenir-lo tan alt com sempre. En amor a Espanya, ningú ens guanyarà, i en això no cedim el lloc a ningú.

Nosaltres, que hem vist a les Constitucions com us defensàveu, i no hem participat dels atacs, volem tenir el mateix tracte.

Jo estic després d'aquestes explicacions a disposició de la Cambra, per a quan la Presidència cregui oportú que intervinguem.

El senyor ROYO VILLANOVA: Demana als diputats que es facin càrrec de la situació en què es troba la minoria de l'Esquerra. Jo que vaig sofrir tots els atacs a les Constitucions, no sóc partidari de la violència. De més a més, com que no llegiu el català no esteu acostumats del que representen aquests diputats. Té raó en això el senyor Serra i Moret. L'Esquerra catalana, no és un partit homogeni com la CEDA, per exemple. És una coalició de partits que va des dels separatistes d'Estat Català fins als socialistes catalans, que tampoc són del partit socialista espanyol. Ben bé s'ha vist aquesta disparitat de criteris dels obrers de Catalunya, puix que al moviment no hi han pres part molts grups obreristes, com el C. N. T. i els anarquistes. Si això hagués ocorregut, hauria passat? Afortunadament per a Espanya no va obrir-se així.

Aquest incident, i l'anomenat incident, perquè comparat amb l'ocorregut a Astúries ha estat una conversa diplomàtica, no ha de reproduir-se.

Jo advertiré el perill que s'oposa al projecte que es va llegir ahir a la Cambra, i demano que l'examinin la Comissió d'Estatut. Estic amb els monàrquics en allò d'amor a la pàtria i amb els republicans en allò d'amor a la llibertat, no estic amb els separatistes que van contra Espanya ni amb els socialistes que van contra la llibertat.

de les persones que havien d'esser afusellades, i entre ells figuraven molts elements de la Lliga.

Jo no vull aclaparar als senyors de l'Esquerra en presentar-se al Parlament, màxim, després d'haver-se afusellat amb l'ha afirmat el senyor Serra i Moret, la seva adhesió a Espanya i la seva condemna del moviment.

Els diputats podran formar un judici del passat i del present, però així queda patent la nostra actitud. I en la proposició que hi ha presentada, quan es discuteixi, fixarem la nostra posició.

El senyor DOMINGUEZ AREVALO, pels tradicionalistes, es declara incompatible amb l'Esquerra, l'actuació de la qual censura durament, i s'estranya de la posició en què s'ha col·locat el senyor Serra i Moret.

El senyor SERRA i MORET retribueix la posició que ens han atribuït els senyors Gil Robles i Domínguez Arevalo d'abandó dels nostres amics no és certa. Diem que vam ésser espectadors a Catalunya, i aclarim que els nostres amics són els que no volen que fem la seva defensa ni la seva apologia. La nostra posició és gallarda i clara (protestes i interrupcions dels monàrquics). Ells carreguen amb llur responsabilitat amb tota franquesa, i nosaltres complim amb el nostre deure.

UNA VEU: I ells, l'han complert? El senyor SERRA i MORET: Ells ho sabran. (Rumors.)

El PRESIDENT DE LA CAMBRA: Queda acabat aquest incident.

Continua la discussió del Reglament de la Cambra.

En votació nominal és rebutjada l'esmena del senyor Ventosa per 133 vots contra 21.

Queda aprovat l'article 91. Se suspèn la discussió.

El MINISTRE DE FINANCES llegeix un projecte de llei.

Continua el debat relatiu a la tinença d'armes i explosius. (Ocupa la presidència el senyor Casanueva.)

Sense discussió s'aprova l'article 11.

Al 12 hi ha una esmena del senyor Primo de Rivera, que aquest, després d'unes observacions de la Comissió, retira.

A l'art. 13 el senyor PRIMO DE RIVERA defensa una esmena que la Comissió rebutja. Queda aprovat l'article.

Sobre l'article addicional del projecte intervé també per a aclariments el senyor PRIMO DE RIVERA.

A requeriment del senyor Soler de Sojo, el MINISTRE DE JUSTICIA aclaira el segon paràgraf del dit article, que examina les responsabilitats per delictes delictes.

El senyor SOLER DE SOJO creu necessària una addició.

Intervenen els senyors BARROS DE LIS, ARRAZOLA i MENDIZABAL, i aquest últim manifesta que no es pot produir la confusió en els Tribunals.

El senyor PRIMO DE RIVERA sol·licita la inclusió d'un article addicional en el qual es fixi un termini a la vigència de la Llei, i que es pugui prorrogar a petició del Govern per les Corts.

El senyor MARTINEZ MOYA, en nom de la Comissió, s'hi oposa, car diu que es podria donar el cas que davant un esdeveniment polític es trobés un Govern sense temps necessari per aprovar la pròrroga i quedaria de fet sense l'ajut d'aquesta Llei.

El senyor PRIMO DE RIVERA retira el vot.

Es posa a discussió la continuació de la interpellació del senyor Fernández Ladrera relativa als successos d'Astúries.

El senyor TOLEDO (Romuald), pels tradicionalistes, diu que fins ara quasi tots els oradors que han intervingut s'han ocupat de les possibles responsabilitats dinàmiques dels ministres de la Guerra i Governació. Cal ocupar-se també dels que es deriven de l'actuació dels ministres de Treball i Instrucció Pública.

Quant a Instrucció Pública, manifesta que a tots els centres s'infiltra el socialisme, la qual cosa al seu judici constitueix un veritable crim. Recorda que essent el senyor Llopis director general de Primera Ensenyança es creà, impulsada per aquest, una Federació de treballadors de la terra, que a Astúries adquirí gran importància. Jo he vist fotografies que demostren que els mestres portaven als nens de les seves escoles el periòdic "Avance", davant el qual es retraven.

S'ocupa del Consell Superior de Cultura, on diu que continua encara la influència socialista. La Inspecció de Segona Ensenyança està convertida en una mena d'avangarda marxista.

S'ha donat el cas que el governador de Guadalupe suspengués la Comissió gestora d'aquella província per sospitar la intervenció en els successos del president d'aquella gestora, de filiació socialista. Ara aquest senyor ha estat cap de l'intermat d'un Institut.

Es plany que en el Consell Escolar no estigué representada l'Agrupació de Pares de Família, i en canvi, estigués el element que ara es troben a la presó.

Llegeix paràgrafs del butlletí d'Ensenyança publicat pel ministeri d'Instrucció Pública, en el qual es fa l'apologia del Comunisme, i es lloen les seves doctrines dient que la seva implantació no és pas impossible al món. (Rumors.)

Pregunta si el partit liberal democràtic, al qual pertany el ministre d'Instrucció Pública, aprova aquests fets.

El PRESIDENT recorda a l'orador la seva promesa d'esser breu.

El senyor TOLEDO acaba dedicant un record als Germans de la Doctrina Cristiana, que van ésser assassinats a Turón.

El senyor GUALIART (capellà) diu que es considera obligat a intervenir per expressar la seva dolor pel martiri dels capellans sacrificats a Astúries. Cap raó no pot excusar aquests assassinats d'aquells sacerdots que van dedicar llur al·lany a instruir els fills dels obrers. No obstant, aquests martiris no seran inútils, car és il·lavor que fructificarà en un avenir no llunyà.

El senyor IRUJO (diputat nacionalista basc) diu que el seu grup està obligat a dir als diputats asturians que Biscaia s'uneix a la dolor de la regió asturiana.

turiana. Demana la depuració de totes les responsabilitats.

Es refereix al discurs del senyor Albinyana, i defensa el senyor Carrasco, comandant militar de Guipúscoa, l'actuació del qual, que no pot considerar favorable als nacionalistes, mereix el respecte d'aquests per llur cavalleriositat.

El millor discurs que s'ha pogut pronunciar aquí és el telegrama de la Diputació d'Oviedo, que demana que realitzem l'obra de reconstrucció d'Astúries.

Nosaltres tenim un denominador cristià i social.

Sol·licita de nou la depuració de les responsabilitats, absolutament de totes.

Defensa l'actuació del director de la fàbrica d'armes que es dirigí al consorci de fàbriques militars, indicant la conveniència que el dipòsit d'armes fos repartit convenientment. El coronel senyor Ricard Jiménez ha aconseguit que fossin traslladats dos milions de cartutxos que hi havia a la fàbrica d'Oviedo, i gràcies a aquesta mesura s'ha pogut donar el cas que els rebels hagin lliurat fusells amb els quals no van poder disposar ni un sol tret, per manca de municions.

Nosaltres mireu, abans de tot, l'interès general.

UN DIPUTAT: Menys quan anàvem del braç dels traïdors.

El senyor IRUJO: No tenim cap inconvenient en què es discuteixi això, i ho venim demanant.

Acaba dient que senten solidaritat per tots les regions, especialment per Astúries, que és la tomba de Pelayo, i el bressol d'Espanya. (Molts aplaudiments.)

El senyor AZA pronuncia breus paraules, i diu que no es vol estendre en consideracions per tal de no desvirtuar el debat.

El senyor ALVAREZ VALDES agraeix tot l'interès que s'ha pres la Cambra per Astúries, i s'adhereix a les manifestacions fetes pels seus companys de Diputació d'Astúries.

Indica que és exagerat atribuir tota la culpa al Govern anterior, puix que aquest s'havia de moure dintre la legalitat, i, demés, sobre els del Govern pesa la consideració de no semblar reaccionari.

Recorda diverses intervencions parlamentàries de Prieto i d'altres socialistes en les quals deien que ells havien adquirit el compromís de fer la revolució.

Els obrers asturians no tenien cap raó per a obrir de la forma que ho feren amb la classe patronal asturiana, que els ha concedit un sens fi d'avantatges. Llegeix aïxí de la Memòria de l'entitat més important dintre el ram metallúrgic d'Astúries, i d'aquesta lectura resulta que la dita entitat ha dedicat grans quantitats a auxiliar els seus obrers.

Les pèrdes sofertes per la Duro Felguera l'any 1933 per a cobrir atencions obreres passa de tres milions de pessetes.

Culpa en gran part l'ocorregut a les propugandes que venia fent el periòdic "Avance", que propugnava la dictadura del proletariats.

El senyor JIMENEZ IZQUIERDO: La V. S. era ministre de Justícia quan es feien aquestes propugandes.

El senyor ALVAREZ VALDES: Per això n'estic assabentat i parlo com parlo. (Rumors.)

Ret un tribut a la memòria del magistrat senyor Adolfo Suances, que fou una de les primeres víctimes que produí la revolució, i el caàver del qual queda respectat vuit dies.

El senyor PEREZ MADRIGAL: Senyor Alvarez Valdes. El senyor Vialobos també era ministre de l'Interior.

El senyor ALVAREZ VALDES continua el seu discurs.

(El senyor Alba li crida l'atenció sobre l'extensió que està donant al seu discurs.)

Elogia les mesures que s'adopten per tal d'evitar que els successos es puguin repetir. Alegeix que Astúries té gran confiança en la labor que realitza el senyor Doval, i pregunta al Govern si un cop que sigui nomenat el governador general continuarà el senyor Doval, almenys, mentre duri l'estat de guerra.

(Se'l sent amb dificultat perquè hi ha interrupcions freqüents.)

Sembla que defensa la força de la fàbrica d'armes dient que té bé de replaçar-se a la caserna.

Termina sol·licitant que s'acudeixi ràpidament a la reconstrucció dels danys morals i materials soferts per Astúries i les altres zones afectades pel moviment revolucionari. Per a això el millor seria la creació d'una Junta especial.

A continuació es llegeix la proposició dels monàrquics i la del senyor Gil Robles.

El senyor ALBA concedeix la paraula al senyor Gil Robles.

El senyor GOICOECHEA sol·licita parlar primer, i el senyor Gil Robles s'hi avé.

El senyor GOICOECHEA explica l'abast de la seva proposta. Diu que el primer punt coincideix amb el del senyor Gil Robles, però manté la segona part.

El senyor GIL ROBLES: Després de les manifestacions del senyor Goicoechea no tinc dret a ocupar gaire temps l'atenció de la Cambra.

Aquí s'han concretat els fets, i és hora de recollir el resultat en acords definitius. Sotmesa la responsabilitat als Tribunals, nosaltres no hem de sotmetre'ns al seu lliure. Estic segur que el Govern sabrà fer-ho efectiu.

Però hi ha una altra mena de responsabilitat que comprèn en primer lloc els elements directius de les organitzacions provocadores.

Rebutja categòricament qualsevol inculpació d'imprudència que es dirigeix a qualsevol dels grups que recolzen el Govern. Afirmar que l'aclarament total i implacable de les responsabilitats arribarà tard o d'hora, perquè hi ha responsabilitats polítiques que pertanyen a la Cambra.

Aquí s'han sentit constantment invocacions a la revolució. Es desitja que tots vinguin a defensar-se. No hi ha cap inconvenient a declarar una incompatibilitat moral amb els qui hi han pres part per acció o per solidaritat, incompatibilitat que és moral.

úfica que nosaltres podem declarar.

Cal investigar l'actuació dels organitzadors del moviment per tal de declarar-los il·legals si es demostra aquella participació.

Afegeix que necessita fer una breu història. En juliol els entengueren convenient atorgar un vot de confiança al Govern; durant l'estiu s'anà dibuixant la discrepància d'ells amb el Govern, i en obrir-se les Corts ells el retiraren la confiança. Amb això ells han fet efectiva la responsabilitat política.

Després es formà aquest Govern, al qual ells donaren un vot de confiança que no tenen raó de retirar. Duen que es mantenen fermes en la posició patriòtica i adoptaren des que es creà aquest Govern, en el que hi ha elements que en el Govern anterior tingueren lenitat, mala sort o fatalitat. Hi ha ferides que difícilment se cicatritzen.

Creu que difícilment podrà portar aquest Govern i donar un pas amb el pes mort d'una càrrega. Però aquesta qüestió només pot solucionar-la la delicadesa de les persones i la disciplina dels partits. (Rumors.)

Hi ha una obra que cal realitzar per sobre de les petiteses. Es demanen sacrificis que està disposat a realitzar.

Senyors radicals, senyors de l'oposició, amics: realitzem l'obra patriòtica que ens correspon.

El senyor SAMPER: És lògic que el discurs del senyor Gil Robles ha d'ésser contestat pel senyor Lerroux, que és el cap del partit radical. La seva absència crea un conflicte a la minoria i a mi.

Quant a l'allusió que em dirigí personalment, crec que la decisió voluntària implicaria el reconeixement d'una responsabilitat seva que no reconeix. Si hi ha responsabilitats, que es concretin.

Jo no defujo les responsabilitats; no ho he fet mai. Jo he dimitit amb anterioritat, però planteja el debat amb la direcció que porta, ja no era qüestió de delicadesa, puix que hauria presentat una altra cosa. Sóc un disciplinat i pertanyo al meu partit. Toca resoldre al doble cap d'aquest partit i del Govern.

Hi ha en mi un estat de consciència que s'alimenta en el convenciment que vaig complir amb el meu deure.

Recorda importants detalls que ell diu que redactà personalment. Col·locà personalment en l'obra pre-supostària. Les mesures que adoptà han donat resultat, puix que s'ha aconseguit que el moviment revolucionari no tingués la col·laboració dels campecols.

Quant al problema de Catalunya, diu que ell volgué esgotar totes les solucions de concòrdia, segur que l'Estat en qualsevol moment podria oposar-s'hi.

També es trobà amb el conflicte basc, que tracta amb cautela. Preparà els mitjans per fer abastar la vaga de Hadró.

En aquest moment en què es deneguen responsabilitats, és injust que parlin dels meus encerts.

Respecte a Astúries diu que es concretin les responsabilitats, no contra tot el Govern anterior, sinó a ell que el presidí.

Pregunta quines precaucions adoptaren els governs anteriors. El Govern que presidí diu que els augmentà, fomentant la recollida d'armes, perseguint les propugandes i augmentant la força pública en aquella regió.

Recorda que la minoria radical acordà solidaritzar-se amb el Govern que el presidí. Després d'això torna a plantejar-se el mateix problema i se sol·licita la minoria radical amb l'obra del Govern presidit per ell.

Es refereix al discurs del senyor Calvo Sotelo en el qual en referir-se a l'assassinat del rei de Iugoslavia relata que el ministre va destituir el cap de Policia i després dimití. Bé, però no dimití el cap del Govern. (Rialles i rumors.)

El senyor SALAZAR ALONSO s'aixeca i demana parlar, mentre les dretes l'aplaudeixen.

El senyor GUERRA DEL RIO diu coses que no senten.

S'interpenen els senyors Guerra del Rio i Rodríguez de Vagüi.

(El senyor Salazar Alonso abandona el saló, mentre els agraris l'aplaudeixen. L'escandol durà bastant.)

El senyor SAMPER: Creu que se l'ha de deixar acabar l'argument.

Segueix dient que no s'han exigit responsabilitats al director general de Seguretat. Ell no vol que es demanin, perquè creu que complí amb el seu deure.

Espera que algun cop s'imposarà la raó i està convençut que l'assisteix. Sempre mantindrà el meu dret. Per a mi aquest càrrec que exerceix representava un sacrifici. No vaig dimitir per aquestes circumstàncies, perquè això seria el reconeixement de la meua responsabilitat. No sou justos atribuint-me a mi sol la responsabilitat d'auns actes en els quals intervingueren tantes persones. Jo estic lliurat a la decisió del senyor Lerroux.

El senyor GUERRA DEL RIO diu que la minoria té posat el pensament en Espanya i en la República.

La minoria radical votaria aquesta proposició del senyor Gil Robles perquè està segura que ara solament la col·laboració de la CEDA pot servir aquest ideal. Posa a la proposta el límit que la incompatibilitat solament arabi als que participaren en els successos, però no als que vingueren aci.

El senyor VENTOSA considera molt perillós que la Cambra declari una incompatibilitat moral que no priva l'exercici de càrrec de diputat.

Creu que s'ha de concretar a aquelles sancions que imposen els Tribunals per la comissió de delictes, i el que cal fer és depositar les passions davant el moment, i elevar l'ànima i el pensament.

No tocarem tampoc — diu — la segona part, o sigui les investigacions de les activitats socials, que pertanyen per enter al Govern, i si no ho fa s'ha d'exigir la responsabilitat.

Sobre la inculcació de béns, si és legal, s'ha de fer d'acord amb la llei.

Creu que complexen amb llur deure temperant llurs actes a la llei. No votarem la proposició, però en canvi direm, afirmem i oferim donar les màximes facilitats perquè s'aprovin els pro-

jectes que porti el Govern per a reconstruir Astúries.

No comprèn com es pot realitzar a inculcació de fons de les Societats. Si es demana en nom de la llei, això és pot fer; d'altra forma representaria una confiscació, amb la qual nosaltres no estem conformes.

La responsabilitat s'ha d'exigir, inexorablement, a les entitats que participaren, en el moment, i, naturalment, com ja diu la llei, que es dedicaran a reparar els danys causats.

Contestant una interrupció del senyor Calvo Sotelo, diu que ell sempre ha estat dintre la llei. Creu que el més conservador és no atropellar-se i sotmetre's al compliment estricte de la llei.

Afirma després la seva solidaritat amb les regions asturianses com a espanyols i pel deure que té l'Estat de reparar els danys. En aquest sentit prestaten concurs amb facilitat.

El senyor LARA, d'Unió Republicana, creu que així s'ha plantejat un problema polític. Davant d'això declara que no li interessa, i no s'hi vol mesclar per raons o omissions naturals. Només vol ésser simple espectador.

Respecte a l'altra part de la proposició, nosaltres declarem que és de gran importància. Es refereix a la incompatibilitat amb els que...

El senyor MAEZTU... amb els que volgueren assassinar-los.

El senyor LARA: Amb els que volgueren assassinar el senyor Maeztu.

El senyor MAEZTU: Jo figurava en cinc llistes.

El senyor LARA afegeix que les responsabilitats, si no es concretin, resulten una mena de declaració platònica.

Jo dic que l'honra de les persones és cosa massa seriosa perquè nosaltres hi atemptem. Si es tracta d'accusacions concretes, nosaltres obrarem en conseqüència. No voldria mantenir en altres Corts el favor vostre; el que avui mantinc en contra. La gravetat de la proposta és que es demana al Govern, no que s'investigui la culpabilitat de les associacions, sinó que es demana la dissolució. Si el Govern creu que calen facultats especials extraordinàries, que les demani, però no han de quedar ací unes facultats que poden aprofitar Governos futurs.

Mostra també la seva solidaritat amb la regió asturiana.

El senyor CALVO SOTELO renuncia a parlar per no allargar el debat.

El senyor GIL ROBLES rectifica. Diu, contestant al senyor LARA, que per a res no juga aquí l'honorabilitat de les persones.

El senyor LARA: Jo estic convençut que tinc raó.

El senyor GIL ROBLES afirma que cal una convivència per a salvar Espanya. Però, quin és la nostra política, sinó aquesta? Com s'estendrà la convivència amb els qui no venen a construir, sinó a destruir? (Aplaudiments.)

Quan aquí van anunciar la revolució i marxaren voluntàriament, i practicaren la revolució, hem de declarar aquesta incompatibilitat. D'aquesta ja parlaren els interessats, de la participació dels quals no hi ha dubte.

El que es demana és que el Govern pugui fer una investigació de conjunt, que després els tribunals ja aplicaran en cada cas la llei.

El senyor MADARIAGA: Això diu la Llei d'Associacions.

El senyor GIL ROBLES respecte al problema polític diu que ell està conforme amb les manifestacions del senyor Guerra del Rio. És clar que la resolució correspon al cap del Govern. Nosaltres — afegeix — no hem de rectificar la nostra pos

ESTRANGER

La situació internacional vista des de París Les relacions francoitalianes subordinades a les italo- iugoslaves

(Servei especial de MIRADOR)
París, 15. — Aquest matí s'ha reunit a l'Eliseu el Consell de Ministres, sota la presidència del senyor Lebrun, per tractar de diferents qüestions importants. El ministre d'Afers Estrangers, senyor Laval, ha posat al corrent els seus col·legues de la situació internacional. Ha exposat l'actitud que seguirà França a Ginebra en la propera reunió del Consell de la Societat de Nacions en allò que fa referència al Sarre, declarant manir-se fidel al memoràndum de Barthou del 31 d'agost.

Laval ha parlat també de les importants converses diplomàtiques recents que ha sostingut al Quai d'Orsay amb el Comissari d'Afers Estrangers de Rússia, Rosenberg, amb el ministre de Jugoslàvia a París, senyor Magar, i amb el comte de Camburn, ambaixador de França a Roma.

Segons notícies que es reben, entre Laval i Rosenberg s'han aconseguit les intencions d'ambdós països per una estreta col·laboració en el camp internacional. Laval ha assegurat també a Rosenberg la seva cooperació per a reforçar el pacte oriental i donar-li una major eficàcia.

El ministre de Jugoslàvia ha informat el cap del Quai d'Orsay de la intenció del seu Govern de presentar abans d'acabar la setmana una demanda a Ginebra per a una enquesta que hauria d'afirmar la Lliga sobre les responsabilitats de l'atemptat de Marsella. Magar ha fet notar a Laval que hauria estat desig del Govern de Belgrad afegir la presentació d'aquesta demanda, però que l'opinió pública iugoslava és una gran pressió per una solució immediata, i que la seva insistència en un ajornament al Consell de gener podria tenir greus conseqüències.

Desse que potser ho hagi dit, el representant de Belgrad ha dit comprendre que la política de l'aliança franco-iugoslava ha de ser de N. contrària a la del Reich.

Es pot dir de recordar que Alemanya en aquests darrers temps ha fet una activa propaganda a Jugoslàvia, no solament a favor de la seva política hegemonica, sinó també contra l'organisme germànic.

Si el polle iugoslau en aquest moment veia que la Societat de Nacions no funciona en casos tan grans com el que ell interessa, quines enormes avantatges no en sortiria treure els fruits del Reich?

No se sap, doncs, concretament, quins temes s'han tractat en les converses entre Laval i el comte de Camburn. Què s'ha dit? Laval ha demanat a l'ambaixador explicacions sobre les intencions alemanyes i sobre les intencions de Ginebra i Schussnigg a la capital italiana. I hi ha qui diu que s'ha tractat de vendre acord per a una eventual visita del ministre francès a Viena. Probablement s'ha tractat d'ambdós coses.

Dintre d'oficis francès, no es pot dir que s'ha tractat de la pau a Roma. Se n'ha parlat només en una molt senzilla i curta frase: "La situació internacional és molt complicada".

Sant Pau, que és un dels principals mitjans de l'entesa franco-italiana, escriu a "Le Journal" que la solució aproximada d'Itàlia envers Jugoslàvia és de determinar l'Itàlia a desmantellar la seva revindicació sobre la frontera homogenea.

Alguns que la veu de Roma en l'atemptat italo-iugoslau és de tant sentit raonable i que la neutralitat de Roma-Belgrad ha de precedir els reglaments franco-italians.

Per la seva banda Stefano Carrazzini, a "Le Matin", posa de manifest que és la primera vegada després de la guerra que s'ha establert entre França i Itàlia una relació sobre reivindicacions territorials i que aquest punt de vista prepara la cooperació efectiva dels dos països. L'interès de França i Itàlia és oposar als assaigs d'expansió alemanya sobre els dos punts crítics que a la pau europea, que són Àustria i el Sarre.

La qüestió del Sarre

Una declaració d'Eden sobre la participació d'oficials anglesos :: :: ::

Londres, 15. (Desp. Fabra). — El Sr. Eden ha afirmat aquesta tarda, una vegada més, a la Cambra dels Comuns, que mai no havia parlat que les tropes britàniques contribuïen al manteniment de l'ordre al Sarre. Aquesta resposta ha donat lloc a dues reaccions contradictòries: el diputat liberal senyor Mauder ha declarat que si les tropes franceses es veiessin precisades d'entrar al Sarre, obrarien allí com a representants de tots els Estats membres de la Societat de Nacions, i en conseqüència Anglaterra hauria d'ajudar-la si es considerava necessari.

Pel contrari, un diputat de l'extrema dreta conservadora ha declarat que no calia per a la Gran Bretanya participar en totes les accions i en totes les guerres que la Societat de Nacions pogués veure's precisada a enlutar.

(Servei especial de MIRADOR)
Roma, 15. — Continuen les negociacions del Comitè dels Tres, però encara no s'han acabat.

Com es recorda, aquest Comitè fou institut a conseqüència del memoràndum francès del 31 d'agost en el qual se sol·licitava l'estudi de les qüestions referents al plebiscit del Sarre, i es constituïa pels senyors Aloisi, López Olivan i Cautilo.

Un dels principals assumptes en què ha intervingut aquest Comitè és el referent a la circulació de la moneda i el règim de mines. Com és sabut, al Sarre circula actualment el franc francès, i en el cas d'una agregació a França, o de mantenir-se l'estat quo, aquesta circulació no oferia cap dificultat, però en el cas que el territori sigui reintegrat a Alemanya, el Comitè hauria de prendre mesures perquè els bitllets francesos que circulen actualment pel Sarre fossin destinats al servei de Deutes públics i privats d'Alemanya envers França.

Encara no han arribat en aquesta capital els perits alemanys que han de participar en els treballs del Comitè dels Tres. Aquest retard, segons sembla, és degut al fet que un dels hi ha caigut malalt i haurà d'esser substituït.

Si no s'aconsegueix arribar a un acord amb els delegats alemanys, el Comitè presentarà les corresponents reclamacions a la Societat de Nacions sobre els punts discutits.

(Servei especial de MIRADOR)
Dublín, 15. — Als cercles polítics produeix viva sorpresa una notícia enviada de Londres a "Le Matin", de París, on es diu que el general Mougas, que fou membre de la Delegació anglesa que assistí a la signatura del Tractat de pau de Versalles l'any 1919, i que en l'actualitat és professor de Dret internacional de la Universitat de Londres, ha fet allí interessants revelacions.

Segons aquestes notícies, l'actualitat general ha declarat que actualment esdevenen coses molt estranyes a Irlanda, on vapors alemanys desembarquen amb el major secret grans carregaments de "enbalums" dels quals tenen la forma d'objectes llargs.

Què contenen aquests enbalums?

No m'estanyaria — ha dit el general — que ens donessin simplement solament que l'estat lliure d'Irlanda ha estat posat a disposició d'Alemanya com a base d'aviació per al cas d'un conflicte amb Anglaterra.

Essent notòries les actituds adoptades per De Valera vers l'Alemanya hitleriana, la tendència, si no és falsedat, de la notícia donada pel general anglès, és evident.

No és la lliure Irlanda terreny adobat per a qualsevol maniobra hitleriana.

ISMET PAIXA VOL FER ELECCIONS AQUEST HIVERN

Ankara, 15 (Desp. xFabra). — Ismet Paixa ha decidit que les eleccions legislatives anticipades s'efectuïn aquest hivern. L'Assemblea Nacional fixarà ella mateixa la seva dissolució, però pertany al poder executiu, el dret de dissoldre-la.

Nacionalsocialisme i Reichswehr Un discurs del Major Foertsch

Berlín, 15. — (Desp. xFabra). — El major Hermann Foertsch, cap de premsa al Ministeri de la Reichswehr, en un article de la importància política del qual és evident, escriu el següent:

La història coneix nombrosos exemples d'exèrcits que s'han sublevat. Els motius d'aquestes sublevacions no han tingut sempre els seus orígens en el mateix exercit.

Amb freqüència es registren explosions violentes que són el resultat que els governants han descuidat l'exèrcit.

L'exèrcit alemany, en la seva estructura interna, en la seva disciplina sana, cultiva l'espècie nacional i viu dintre d'una rígida disciplina.

El Major Foertsch, afegint que la posició de l'exèrcit en el nou Estat és completament clara i no deixa lloc a cap dubte.

Es considera significatiu que el Ministeri de la Reichswehr, silenciosos de costum, experimentin avui la necessitat de subratllar aquests fets.

El Major Foertsch, que és el portaveu dels Cercles militars, recorda que el Führer Cancellier és qui ha decidit la tasca de l'exèrcit, declarant que l'exèrcit, junt amb el partit nacional socialista constitueixen el pilar de l'Estat, i la darrera garantia efectiva per un temps il·limitat del nou Estat de coses.

Una violenta polèmica entre diaris feixistes i nazis

(Servei especial de MIRADOR)
Roma, 15. — Els diaris italians, i a primera línia el "Giornale d'Itàlia", continuen, encara que en to agressiu, deplorent l'actitud de la premsa alemanya contra l'Itàlia.

"Aquests diaris", escriu el "Giornale d'Itàlia", "es veuen de mitjans que són sublevats per a posar de relleu la seva natura xenofòbia i malevol."

Alludeix el diari d'una manera especial a un article aparegut a la "Volksbund für das Deutsche Volk" que s'expressa, a propòsit de certes mesures italianes a la província de Bolzano, en els termes següents:

"Ha estat l'era d'una nova mesura dels italians al sud del Tirol, que mereix, sota tots els punts de vista, la qualificació de brutal i bàrbara. La qualitat de la brutalitat és bàrbara. Els cementiris militars de Dolomiti, Brunico, Fortezza, etc., han d'esser suprimit. Amb això es destrueix una sèrie de llocs consacrats del Tirol del sud, que la població custodiava amb amor i veneració. Aquest assalt a les tombes, que no sembla prou de sentiments humans, i que constitueix una greu ofensa a la pietat, forma part d'un programa d'italianització que s'estén a tota la mort."

Naturalment, la premsa italiana retorna a Alemanya les imatges de brutalitat i bàrbaria, i afirma que les tombes dels cadàvers dels ex-enemics, els únics que interessen a la Lliga alemanya, no han estat tocades, i abans de fer-ho es demanarà l'autorització als respectius Governos.

L'art del vestir

En els salons dels nostres salons admetem, treballen verdaders artistes de l'art del vestir. Tot comprador trobarà en les nostres sales de venda, personal atenció que proporcionarà dades i preus de "hechuras". Aquests preus són estudiats, fixats i controlats per nosaltres i representen el màxim en qualitat, amb el mínim en el cost. Fabricuem tres qualitats de tota garantia a tres preus únics. El "carte" de tres metres resulta: Traje ETERN, 60; DISTINCIÓ, 75; SUPREM, 90.

PAÑOS RAMOS

En combinació amb els millors teixits de Barcelona per obtenir "HECHURAS" a preus especials.

Cap a la solució de la crisi ministerial belga

(Servei especial de MIRADOR)

Brusselles, 15. — Tota la jornada l'ha dedicada el senyor Gaspar a conferenciar amb les personalitats polítiques que poden ajudar-lo a formar un nou Govern.

Mentrestant, es nota als cercles polítics que el Govern dimissionari, àdhuc tenint plens poders, no ha pogut resoldre els problemes que avui agita Bèlgica, i que són exclusivament de caràcter econòmic. També se sap que el líder del partit liberal, senyor Janson, ha declarat que no formarà part del nou Govern, i ha atorgat que des del punt de vista jurídic, el nou Govern continuaria gaudint dels plens poders, però que des del punt de vista polític caldria un nou vot de confiança.

El senador senyor Godding ha declarat, després d'una conferència que ha celebrat amb el senyor Gaspar, que en el nou Govern col·laborarà el senyor Francqui, governador de la Societat general.

A darrera hora sembla que la llista probable del nou Govern, que està encara subjecta a modificacions, és la següent:

Presidència del Consell i Afers Estrangers, senyor Gaspar.
Vice-presidència del Consell i Deputat nacional, senyor Devezze, liberal.
Tresor, senyor Francqui, liberal.
Finances, senyor Gutt, liberal.
Interior, senyor Pierlot, catòlic.
Justícia, senyor Bovesse, liberal.
Assumptes econòmics, senyor Joassart, catòlic.

Colònes, senyor Ruiten, catòlic.
Instrucció Pública, senyor Godding, liberal.
Treball i Previsió social, senyor Isacquer, democrata cristià.
Transportos, senyor Rubens, democrata cristià.
Obres Públiques, senyor Cauwelier, catòlic.

Es tracta de l'acostumada composició ministerial que es basa sobre una majoria incerta i poc homogènia.

La reobertura del Parlament romanès

(Servei especial de MIRADOR)

Bucarest, 15. — Avui, en sessió ordinària, s'ha reobert solennement el Parlament romanès, amb la presència del rei Carol.

En el discurs protocolari, el rei ha fet un homenatge a la memòria del rei Alexandre i de Barthou. Ha afegit que el Govern curarà sempre que l'exèrcit pugui complir en tot moment el seu deure.

Quant a política exterior, Romania roman fidel a la política tradicional que mira per l'interès de la pau. El pacte de l'Entesa balcànica i la normalització de les relacions amb la U. R. S. S. són segures garanties per al manteniment de la pau. En el mateix ordre d'idees Romania reafirma la seva fe en els destins de la Societat de Nacions.

Ateix que en l'estat actual de la situació internacional, Romania roman fidel a l'obligació dels tractats, als seus alians, a què buscarà sempre l'acord amb tots els pobles.

Per tot allò que es refereix a política internacional, els diplomàtics i periodistes estrangers que han assistit a la sessió han hagut de reconèixer que el rei s'ha decidit a acceptar les grans directives assenyalades per Titulescu.

Criminals esterilitzats a Alemanya

(Servei especial de MIRADOR)

Berlín, 15. — Tres criminals han estat esterilitzats segons la llei del 4 de novembre de 1933.

Les operacions han tingut lloc a la presó Boabit i en cadascuna s'ha emprat vuit minuts de temps.

Després de les operacions els pacients han estat posats en observació i hi quedaran per uns quants mesos, durant els quals els seran preses fotografies que demostraran el seu desenvolupament físic, mentre en discos de gramòfon els serà registrat el seu timbre vocal.

L'ACADEMIA DE MEDICINA DE FRANÇA HOMENATJA EL 103 ANIVERSARI DEL SEU MEMBRE DOCTOR GUENIST

(Servei especial de MIRADOR)

París, 15. — L'Acadèmia de Medicina ha homenatjat avui el seu membre doctor Guenist per haver complert el seu 103 aniversari, i que forma part de l'Acadèmia des de la més de mig segle.

Al president Walther, que el felicitava per suportar els anys tan agraïment, el senyor Guenist ha respost amb una allocució, restant dempeus, i amb una veu tan clara que s'ha fet entendre perfectament, àdhuc des de la tribuna de la premsa, on, generalment, és possible comprendre bé el que es diu a la sala.

Ha remerciat, commogut, tots els presents, que aplaudien com mai no es fa a les aules acadèmiques.

A l'alt que ha preguntat a l'Acadèmia quin sistema de vida ha seguit per arribar a una edat tan avançada, ha respost simplement: "No he conegut mai la pressió en tota la meua vida."

Bon peix i nutritiu

De la mar a la llaua. Sardines fresques, ben cuites i adobades. Més nutritives que la millor carn.

SARDINES Masso

Finest DRAPEAU, MASSO i PORRÓ
Populars: KAYREL i COSMO-POLITE

Filial-Dipòsit per a Catalunya i Balears
Carrer Ample, 13 -- Telèfon 21373. -- BARCELONA

Les tasques de la Cambra francesa

L'examen dels pressupostos

(Servei especial de MIRADOR)

París, 15. — Avui la sessió a la Cambra s'ha desenvolupat dintre una calma relativa. S'han examinat els pressupostos.

L'oposició extremista de la Cambra demanarà sistemàticament, quan es discuteixi el pressupost, que tal o tal capítol torni a la Comissió; això allargant molt els debats.

Per tal de prevenir aquesta actitud obstruccionista, la Cambra ha votat avui una llei que prohibeix que cap capítol torni a la Cambra a no ésser que ho demani el Govern o la Comissió.

En presentar el nou projecte de llei, el president de la Cambra, M. Buisson, ha dit somrient que es tractava d'una petita reforma del reglament. La Cambra ha adoptat el projecte sense discussió.

A continuació el ponent de la Comissió de Finances fa una curta exposició, en la qual manifesta que preveia un dèficit de 588.000.000, que "solament la reconstitució econòmica permetrà reduir".

En posar-se a discutir el pressupost d'Alsàcia i Lorena han intervingut diversos oradors, que han posat de manifest la crisi de l'atur forçat que existeix a les dites regions i l'ús abusiu de la mà d'obra estrangera.

El Ponent, en la seva intervenció, ha dit que a Alsàcia i Lorena hi ha 60.000 estrangers, la qual cosa podria constituir un perill des del punt de vista de la defensa nacional.

Finalment, la Cambra ha votat el pressupost de les dites regions. Seguidament s'ha adoptat el pressupost dels Ferrocarrils, després d'haver-se recomanat una política de severes compressions, tenint en compte que el dèficit dels ferrocarrils puja a uns 4.000.000.000.

A continuació s'ha votat el pressupost del Ministeri de Finances.

LA SALUT D'ALFONS DE BORBÓ

Roma, 15. — (Desp. xFabra.)

L'ex-rei d'Espanya que continua en aquesta capital, es troba en bon estat de salut, contràriament als rumors que havien circulat.

CAIGUDA D'UN HIDRO MILITAR A BORDEUS

Bordeus, 15. — (Desp. xFabra.) — Aquesta tarda a les tres aproximadament, un hidroavió que evolucionava sobre el llac Mourtin, caigué a l'aigua.

Dels cinc tripulants de l'aparell, s'ofegà un llinet de l'aviació militar.

Els altres quatre tripulants s'han pogut salvar, encara que sofrint lleugeres ferides.

L'ARRIBADA DE SCHUSSNIGG A ROMA

(Servei especial de MIRADOR)

Roma, 15. — El canceller austríac Schussnigg arribarà a Roma demà, a les 18.

Serà rebut a l'estació per Mussolini i per Suviich, ultra les acostumades autoritats feixistes.

SEGIMON ROVIRA

IMPREMTA - ARTICLES ESCRITORS

RAMBLA DE CATALUNYA, 62

Darrera hora DE BARCELONA

EL SR. ESPANYA, DETINGUT

Ahí, a darrera hora del vespre, fou detingut l'ex-director general d'Administració local senyor Josep Maria Espanya, en el moment que anava a entrar al seu domicili, situat al carrer del Rosselló, 253.

ROBOTARI D'UN TAXI I ATRACAMENT

Ahí al vespre, al Passeig de Gràcia, dos individus desconeguts llogaren el seu auto al xofre Martí Jaer. En arribar al carrer de Mallorca, pistola en mà, l'hi robaren. Els dos desconeguts anaren a l'estanc del carrer de Claris, número 114, propietat de Pasqual Bono i, pistola en mà, robaren 460 pessetes que hi havien al calaix de darrera del tauler.

El taxi fou trobat després al carrer de València, cantonada al de Villarroel.

UN ALTRE ATRACAMENT

En un establiment de begudes que està situat al carrer de Pi i Margall, de la barriada de l'Hospitalet, i que és propietat de Pere Palafí, entraren dos subjeccions, els quals, encarnaren la pistola al propietari, li robaren 50 pessetes que hi havia al calaix. Després entraren a les habitacions de l'interior i robaren 600 pessetes més.

L'AIGUAT D'AHIR

Ahí a les cinc de la tarda va començar a ploure amb molta intensitat a Barcelona i diversos pobles dels voltants de Barcelona. La pluja no va deixar fins a prop de dos quarts de tres de la matutina. Milja hora abans, si fa no fa, va caure damunt de Barcelona una mànega d'aigua, que va convertir Barcelona en un llac autèntic, especialment al districte cinquè, al barri vell de la ciutat. Pels carrers no es podia donar un pas.

Naturalment, no hi circulava ningú. La Bandera que completament deserta, platja de Catalunya era un illaïllat. En alguns indrets de Barcelona la pluja va provocar el servei de tramvies. El de la línia de Barceloneta va quedar parat més de mitja hora.

A l'altre costat d'aquesta ratlla es veia que s'havien produït avaries en algunes cases del districte cinquè i del barri vell de Barceloneta.

UNA DECLARACIÓ SENSACIONAL DEL "DAILY HERALD"

Londres, 15 (Desp. xFabra). — El "Daily Herald" publica una informació sobre els acords presos en l'última reunió de la "Royal United Service Institution".

En ella es decidí buscar trenta generals i almiralls perquè firmessin manifest en el qual demanarien a la joventut anglesa que es posés sota les seves ordres a fi d'entendre un entrenament metòdic.

Creuen aquesta mesura necessària perquè la joventut estigui pràcticament disposada a la defensa d'Anglaterra.

MALLAFRE SASTRE
Vestits i abrics des de 150 ptes. :: Ronda de Sant Pere, 24 :: Tel. 18835

VAIELLES CRISTALLERIES
COBERT PLATERIA
GRIFES ESCODAS
ARTICLES PER A REGALS
PIVILLER, 36 i 38, PLA BOQUERIA, 5
PASSATGE DEL CRÈDIT
Davant del Teatre Liceu

EL MON DEL CINEMA

Jackie Cooper estalvia per a quan serà gran

Quan Jackie Cooper sigui gran serà ric i independent, degut a la manera com són pressupostades les seves despeses i invertits els seus guanys. Ell hi pensa molt, en això, perquè és un xicot ple de seny, com la seva manera de treballar ja deixa endevinar. Mils cinc-cents dòlars setmanals és un sou ben enviable, i Jackie el guanya a l'edat de deu anys. El seu contracte està redactat segons una escala ascendent i cada any renovat per als tres següents, que portaran un augment de dos-cents cinquanta dòlars setmanals. Si el seu actual contracte amb la Metro no es renova a la seva expiració, podria retirar-se del cinema prou ric per a mantenir-se ell i els seus pares, lliures de tota necessitat per la resta dels seus dies.

Però a Jackie li agrada el seu art i vol seguir essent actor; el que manté saber és si, quan sigui home, l'èxit l'acompanyarà com ara. Per alguna raó, no ben precisada encara, són pocs els infants que aconsegueixen mantenir-se al mateix nivell en fer el canvi dels papers infantils als d'adults. Jackie Coogan, un dels actors infantils més famosos del cinema, ha intentat vanament diverses vegades renovar el seu primer èxit. Madge Evans és l'única estrella infantil que ha aconseguit un lloc en cop adults. I Madge feu la seva tornada per la via del teatre.

En els primers temps del cinema, una dotzena de frare d'infants de talent trobaren fama i diners en els films, i després, en créixer, ja no es trobaren en les circumstàncies corrents dels altres. En diversos casos, llurs fortunes havien estat dissipades o els havien estat sotretes. Finalment la llei hi prengué part, i ara es materialment impossible que als infants els sigui estat el producte del seu treball. Naturalment que s'hi poden introduir comptes de despeses no realitzades, però no pas en la proporció d'abans. Tots els contractes amb els menors han d'ésser aprovats pels tribunals, i més encara, aquests tribunals decideixen les quantitats que poden ésser invertides en la cura, educació i sosteniment de l'infant.

En el cas de Jackie Cooper el tribunal ha designat la senyora Mabel Bigelow, la seva mare, com a tutora, i li ha permès dependre quatre-cents dòlars setmanals. La resta del sou es reserva en títols amb cobertura, reservant tota la suma dels seus fills.

Jackie té una de les mares de Hollywood de més clar enteniment. A la senyora Bigelow es deu l'èxit del seu fill i el guàrdia d'una manera normal i plena de sensibilitat que li ha guanyat el respecte de tota la col·lecció cinematogràfica de Hollywood. Per tal de prevenir-lo de tota intimitat el fa viure tot el possible amb aïllament de la seva mateixa edat. Diu que la més perjudicial influència que pugui rebre els infants actors ve de l'adultació que reben dels adults.

Quan no treballa a l'estudi, Jackie viu la vida normal i despreocupada de la major part d'infants nord-americans. Una mirada al seu pressupost ho demostra.

Quan per primera vegada tot el va a l'estudi, els comercials intenten aconseguir els seus diners sense pagar-li cap cosa, com veien entrar la senyora Bigelow amb el seu fill a la botiga. Però ja no ho fan perquè saben que si no la tracten com a qualsevol altra clienta farà les seves compres en altres indrets.

La senyora Bigelow és una de les més regateres de Hollywood. Com que havia passat èpoques en què havia de comptar i recomptar els diners, en sap el valor, i els preus que paga pels vestits de Jackie es poden comparar favorablement amb els que la major part de les mares paguen pels seus fills.

La qüestió del guarda-robes és important per als actors, i també ho és per a Jackie.

En el nord-americà el consideren com a un dels deu homes millors vestits del món. La seva filla, Daphne, és una novel·lista celebrada. Traspasat a primers de l'any que som.

Sir Cedric Harcourt: Un dels primers actors de l'escena i el cinema angles. Treballa per a la Gaumont British en el "Roma Express". Té quaranta anys, però la seva presència és com la d'un jove. Té un paper de caràcter. Al llarg d'una brillant carrera ha guanyat molts premis i ha estat en el paper de "Drehting". És un mestre de la caracterització, segons demostra en el seu paper del rei Garibald.

Beneta Hume: Morena, ha estat estrella d'una dotzena de pel·lícules de la Gaumont British i la seva filla, la Gainsborough. Molwood la invità el 1930, 1931 i 1932; acceptà la invitació el 1933 i treballà a Califòrnia en diverses pel·lícules. És molt coneguda en la societat aristocràtica de Londres. El seu cas és demostrat admirablement en diverses escenes de "El Jueu Suss", i particularment quan rep els cortesos mentre pren el seu bany matutí.

Jean Maude: Actriu jove i de gran bellesa, que treballa amb Conrad Veidt en "El jardí del monestir" i ara en "Nalanda".

Pamela Ostrer: És filla del president de la Gaumont British Picture Corporation, i figura entre les millors actrius joves del cinema anglès. Té 18 anys. Juga el paper de la filla de Suss. El fotògraf Roy Kellino, un dels que han impressionat aquesta pel·lícula, s'impressionà molt de la bellesa de Pamela Ostrer, i aquest amor acabà en boda. Pamela Ostrer té un esdevenidor brillant i segur.

Paul Graetz: El millor actor alemany de caràcter. Company universitari de Lothar Mendes i Conrad Veidt. Ha treballat en obres del teatre clàssic—Molière, Shakespeare, Strindberg—, assolint no obstant els seus principals triomfs en el cinema.

és per a Jackie. Sempre ha d'aparèixer net i elegant; així, doncs, no pot portar un mateix vestit tant de temps com la major part dels nois de la seva edat. No té un guarda-robes separat per a treballar al cinema, sinó que li serveixen els mateixos vestits que porta pel carrer. A més, la malbé molt de pressa la roba: els colzes dels seus sueters es foraden amb una increïble rapidesa i les punteres de les sabates se li obren com per miracle. I pel jardí de casa seva sempre està pujant als arbres o construint una cosa o altra.

Heu! ací el pressupost de guarda-robes de Jackie, segons relació de la seva mare.

El seu abric és la peça més cara. Creix tan de pressa que en necessita un cada any, de pèl de camell, que costa trenta-cinc dòlars. Com que Jackie té un cap molt gros i no li van bé les gorres massa amples del davant, les hi han de fer a mida, una per a cada vestit i una per a l'abric, i costen cinc dòlars cada una.

Jackie té, ara, deu anys; però és tan cepat que sembla que en tingui tretze; de manera que els vestits els li han de fer a mida, tres cada vegada, un de blau per a vestir i un de gris i un altre de marró per a diari, i vint-i-cinc dòlars cada un.

El més alt com a total és en mitjanes. La seva mare els compra a dotzenes de parells i mai no en porta d'altre color que negres o marrons. A dos dòlars li miga la dotzena. Li agrada molt de portar sabates de tennis, però la seva mare té por dels seus plans i només li'n deixa portar per a jugar al tennis. Les altres són negres o marró, fortes, de cuir, i n'hi compra tres parells cada cop, a cinc dòlars el parell. Jackie en fa malbé un parell cada mes.

La raó per la qual la seva mare li compra les coses de vestir de tres en tres, o més, és perquè quan treballa en un film no pot sovint anar a casa seva a canviar-se la roba, i així en té a mà a l'estudi.

Jackie té correntment tres pantalons curts de tot tur (o dòlars i mig), que els porta fins que es foraden o es fan petits. A ell li agrada dur-ne de vellut (tres dòlars més), i camises de punt per a córrer per la casa i el jardí, i en treuen quatre per any. A l'hivern porta molt sueter, i la seva mare els compra per mitges dotzenes, sis per jugar, a un dòlar cada un, i sis per vestir, de tres a sis dòlars un.

Té, a més, dues jaquetes de camuflatge, una per l'estudi i l'altra per les excursions i el campament. La primera costa dotze dòlars i la segona vint i mig.

Té una bufanda per a cada vestit, a dos dòlars una.

Per a la dutxa, impermeable, cinc dòlars; sabates de goma, sis dòlars; una trinxera que és el que més agrada a Jackie i que costa vint-i-cinc dòlars.

Té també botes de muntar fetes a mida, quinze dòlars, perquè Jackie

munta molt d'encà que va treballar en "El cow boy solitari", de la Paramount. Es passeja molt a cavall al costat del seu parastre Mr. Bigelow, al qual Jackie estima molt, i se'l veu sovint pel passeig de Beverly Hills o al Griffith Park.

També posseeix un equip complet de cowboy, però aquest li va comprar Wallace Beery.

Té tres parells de guants. Un per a vestir, que costa quatre dòlars, un de conduir, de tres, i un amb manyopla, de dos dòlars.

Generalment té vuit jocs de roba interior, d'un dòlar a un dòlar vint-i-cinc cada un, amb un total anual de divuit dòlars. Amb deu dòlars més per a mocadors i altres coses, complet el pressupost del vestuari de Jackie Cooper. Per a un infant prodigi—o estrella—és una cosa extraordinàriament modesta: es pot dir que fora el nombre, és el mateix en qualitat i tall que el que porta qualsevol noi de la seva mateixa edat. Ell, però, ho necessita per al seu treball.

La seva mare diu que Jackie és molt net, però juga molt i sempre és fora de casa, i que és difícil conservar-li la roba en condicions.

Una de les coses que saben més greu a Jackie és no poder anar a un col·legi. Actualment l'estudi li paga el preceptor a raó de 50 dòlars setmanals.

Quan no va a l'estudi a treballar rep les lliçons a casa seva de nou a dotze. Aprèn també francès i piano dos cops per setmana, a les dues de la tarda, a mig dòlar per lliçó. Després practica cada dia una hora al piano, de manera que fins a les tres de la tarda no està lliure, quan n'està.

Té alguns amics de la seva mateixa edat, que surten del col·legi a aquesta mateixa hora, i fins a l'hora de sopar van junts. Solen jugar a l'hoi de darrera la casa de Jackie, i preferixen les pistoles i escopetes i els jocs de guerra. A Jackie li agrada la història d'Amèrica, i sovint juguen a les batalles que han estudiat.

Té una col·lecció d'armes que seria l'orgull d'una persona gran. Li ve aquesta afició de quan treballava en "Champ el campió", amb Wallace Beery. Aquest actor, un dels seus herois, i no hi ha dubte que d'això li ve l'afició a les armes, que és una de les de Beery. Les altres són els gossos i l'avió, i Jackie té les mateixes. Tots els diners que pot reunir els empra en comprar peces per fer petits models d'avió, i ja en té catorze.

La seva mare li dona dos dòlars per setmana per a les seves despeses, però si no la bontat no cobra. Per això ha aconseguit que el pagui en dos cops: així, si és dolent al final de la setmana no ho perd tot.

També convivia els seus amics al cinema de la barriada, però per a això la seva mare li dona cinc dòlars al mes.

Té, després, les despeses del dentista, que li examina regularment les dents i que pugen uns vint-i-cinc dòlars l'any. Darrerament li va caure dos ullals, i com que havia de fer "El fill del Trencat", calgué posar-los els postissos per sortir al film. L'estudi pagà cinquanta dòlars per cada un.

La mare de Jackie volia fer-li donar lliçons de ball, però no n'ha pogut sortir. En canvi en pren de boxa.

Té una bicicleta, però li manquen moltes coses que tenen els altres nois, la llibertat, per exemple, perquè cal veure per la seva seguretat. Un noi de la de guardià l'acompanya arreu i fins dorm prop d'ell. L'obra per això trenta-cinc dòlars setmanals. Ja fa tres anys que el té.

La resta dels quatre-cents dòlars setmanals que li permet dependre el tribunal va al sosteniment de la casa. Però hi ha també les fotos per als admiradors, que ell mateix trameta, i que li costen cinc-cents dòlars a l'any, encara que l'estudi se n'encarrega. Però ell rep moltes coses a casa seva.

Jogines no n'han de comprar els seus amics i admiradors: de l'estudi li regalen tantes com en pugui desitjar.

El paper del metge pot dir-se que són molts. No obstant, l'any passat es posà malalt de sobte, mentre el seu metge era fora. Calgué cridar-ne un altre: aquest diagnòsticament apendicitis i una operació i després presentà un compte de 5.000 dòlars. La mare cridà i se'n sortí amb la meitat. Encara, però, era un preu d'estrella.

No té preferències en el menjar, mentre en tingui prou per la seva gana, que és molta. I en això no en el tracte no es distingeix en res de qualsevol altre noi de la seva edat.

Carl Brisson i Kitti Carlisle, protagonistes de "El crimen del Vanities"

Les estrenes

"Anny Anny" - "El BESO de la Muerte" - "El Príncipe Encantador"

Femina Cine-Allianz

Producció Ondra-Lenox de Cine-Allianz dirigida per Karl Lomax segons un manuscrit de Peter Orst, en versió francesa, Monacart, Peter, Fotografia, Otto Morini, Aves, Bru i Arcti, Escenaris, Arthur Günther, Willy Deppen, Composició i direcció musical, Leo Lenox, Director de producció, Robert Leisenachneider, Presa de vistes, August Lantzenbacher, Sistema sonor, Tobis Klangfilm, So, F. W. Duclomm, Muntatge, Elia Emsink, Intèrprets: Virginia Vandorosa i Dolfin, Anny Ondra; Charles, René Lejeune; Blücher, André Berley, i, a més, Rosconi, Sallard, Lingou, Tourner i Osmann, Distribuidor per la casa Uragum l'Alma.

"Anny Anny" o sigui dos cops Anny vol dir dues Anny Ondra. Aquesta actriu, ja prou bellugadissa quan va sola, encara sembla que ho hauria d'ésser tant anant acompanyada d'ella mateixa; però

tenir la continuïtat que tenen les pel·lícules americanes. La música és agradable, i les cançons, encara que cinema teòricament estan inspirades en la música americana, són fàcils de recordar. El director s'ha excedit, i això és un mal de la major part de pel·lícules franceses, en l'elaboració de tipus còmics, ridiculitzant la indumentària de manera exagerada, com si li manques les nocions de l'argument destinades a ridiculitzar-les.

L'argument no és cap novetat, però aquest film, com tots els del gènere, és divertit. El príncep de Rumelia, que estava a París, ha desaparegut i es troba a viatjar d'incògnit. Se'l suposa a la Costa Blava. Tot seguit l'acció es transporta a un dels llocs més atraients de França. Les recerques s'allarguen, i per davant de l'espectador desfilen els millors hotels de la Riviera, cosa que constitueix a la vegada una bona propaganda turística. Mentrestant un cambret d'un d'aquests hotels decideix fer-ho parlar i príncep de Rumelia; aconsegueix el príncep d'aquesta manera i, de pas, de que es fa acompanyar sempre d'un telegrafista, de la qual està enamorat. L'amo de l'hotel, un home de molts anys, és amable en extrem. Els companys oficials són inimitables, i comença aleshores a sorgir un conflicte entre els múltiples administradors del príncep i l'enamorada d'aquest, que és la telegrafista, que, enrabada, explica que el príncep de Rumelia, amb el que sempre havia estat, cambret de l'hotel. Seguidament comencen els encontres i l'importació. El veritable príncep de Rumelia, que es troba a l'hotel d'incògnit, es dona a conèixer, i després per la faccenda del cambret i la telegrafista decideix tenir-ho d'hoste d'honor.

René Saint-Cyr hi té el paper de príncep, i Pierre Brasseur el d'amo d'hotel; aquests dos actors són els protagonistes del film, que no obstant algunes pel·lícules de construcció—les normals en els films francesos—resulta divertit i agradable.

El rumor que Janet Gaynor no té una versió variada del "seta" és un conte com els que circulen sovint sobre la retirada de Greta Garbo. El que hi ha és que l'actriu té reservats aquest film com el seu últim del signe abans de retirar-se de l'escena. A més, el set que relata el film no vol dir que hom el torni a veure al llarg, Janet diu que no acceptarà en un altre "Seta Cel", a menys de tenir un contracte estipulant que ella pot comprar el dret del film si no vol que s'estengui. I es comprén, perquè podria resultar que les pel·lícules quan tinguis vint anys, i aleshores podria resultar més aviat un film còmic.

La darrera illúsió de Janet Gaynor

El rumor que Janet Gaynor no té una versió variada del "seta" és un conte com els que circulen sovint sobre la retirada de Greta Garbo. El que hi ha és que l'actriu té reservats aquest film com el seu últim del signe abans de retirar-se de l'escena. A més, el set que relata el film no vol dir que hom el torni a veure al llarg, Janet diu que no acceptarà en un altre "Seta Cel", a menys de tenir un contracte estiplant que ella pot comprar el dret del film si no vol que s'estengui. I es comprén, perquè podria resultar que les pel·lícules quan tinguis vint anys, i aleshores podria resultar més aviat un film còmic.

Un Stradivarius per a "La viuda alegre"

Un famós Stradivarius, un d'aquests comptats exemplars de violí que es remun a més, valorats en més de 100.000 pessetes, donarà essent la seva veu d'or en l'orquestra que està interpretant la gran obra produïda i dirigida per Ernst Lubitsch, "La viuda alegre", interpretada per Marlene Dietrich i Jeanette Mac Donald.

El propietari d'aquest valuosíssim exemplar és Sibon L'Esper, solista i concertista de Los Angeles, que ha estat especialment contractat amb el seu violí per tal de fer-ne part de l'orquestra de "La viuda alegre", i executar els solos de la mateixa obra.

Un príncep encantador

Un film francès, interpretat per René Saint-Cyr i Pierre Brasseur entre altres actors, i que ha anat a la seva primera exhibició pública. Es tracta d'un argument que es passa a la veu, i té com a tema el príncep de Rumelia, que és un conte com els que circulen sovint sobre la retirada de Greta Garbo.

Un príncep encantador

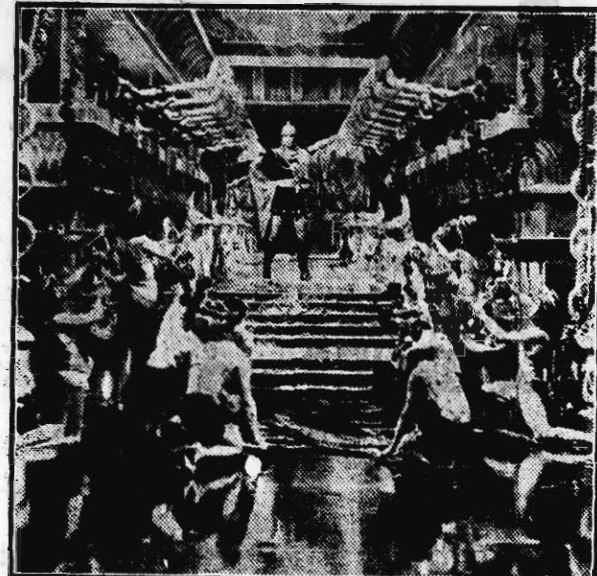
Un film francès, interpretat per René Saint-Cyr i Pierre Brasseur entre altres actors, i que ha anat a la seva primera exhibició pública. Es tracta d'un argument que es passa a la veu, i té com a tema el príncep de Rumelia, que és un conte com els que circulen sovint sobre la retirada de Greta Garbo.

Un príncep encantador

Un film francès, interpretat per René Saint-Cyr i Pierre Brasseur entre altres actors, i que ha anat a la seva primera exhibició pública. Es tracta d'un argument que es passa a la veu, i té com a tema el príncep de Rumelia, que és un conte com els que circulen sovint sobre la retirada de Greta Garbo.

Un príncep encantador

Un film francès, interpretat per René Saint-Cyr i Pierre Brasseur entre altres actors, i que ha anat a la seva primera exhibició pública. Es tracta d'un argument que es passa a la veu, i té com a tema el príncep de Rumelia, que és un conte com els que circulen sovint sobre la retirada de Greta Garbo.

Una escena del film de gran espectacle de Cecil B. de Mille "Cleopatra"

A Anglaterra s'ha acabat una nova versió de "El jueu Suss"

Alguns detalls de la realització d'aquest film

"El jueu Suss" és la pel·lícula més important realitzada fins a la data per la Gaumont British Picture Corporation. És l'adaptació al llenguatge de la novel·la escrita en alemany fa pocs anys, amb el mateix títol, per Lleo Feuchtwanger, i traduïda des de llavors a gairebé tots els idiomes. Per a portar-la al cinema, la Gaumont British ha desenrotllat els seus vastos recursos i no ha estatimats esforç ni diners, calculant-se el cost de l'obra en uns 120.000 lliures esterlines; 600.000 dòlars, o sigui prop de quatre milions i mig de pessetes, al canvi del dia.

El film ha estat dirigit per Lothar Mendes, un dels "productors" més coneguts de Hollywood. Durant quatre mesos s'ha treballat sense parar en el dit film en els Estudis de Shepherd's Bush.

El repartiment comprén els noms de quaranta artistes cèlebres en el teatre o en la cinematografia. Al cap d'ells figura Conrad Veidt, seguit per sir Gerald du Maurier—traspasat: la poc temps—, sir Cedric Harcourt, Frank Vosper, Paul Graetz, Beneta Hume, Joan Maude i Pamela Ostrer. Bernard Knowles, Roy Kellino i William Allen, constitueixen el tronc de fotografis encarnats d'expressions a les magnífiques decorats i efectes dramàtics que tan intensa vida cènica a la pel·lícula.

Per a aconseguir un realisme històric a prova de la crítica més exigent, la Gaumont British confia els detalls de vestuari i costums a tècnics de fama mundial; s'ha donat el cas que, consultat el Museu britànic sobre algun punt dubtós, els directors d'aquest Centre afirmaren que les autoritats supremes en la matèria eren els mateixos tècnics nomenats per l'Empresa. Aduch les perqueres corresponents fidelment als models que es conserven en els Museus de diferents països. Les dificultats vençudes en aquest film salten a la vista quan s'admeten les masses d'actors i actrius que treballen en certes escenes: en interiors de sumptuosos palaus, en exteriors torrats pels impulsius moviments d'un poble en franca rebel·lia.

Els models per a la diversitat escènica de "El jueu Suss" són dignes de figurar en algun Museu de cinematografia moderna, i els secrets de fotografia i laboratori que han permès aconseguir determinats efectes, causant sorpresa i foscó divertits.

En entrar aquests dies als Estudis de Shepherd's Bush, hom restava sorprès per la presència de personatges vestits amb tal riquesa de sedes i brocats, que més aviat semblaven sortits d'un quadre de l'època que d'un estudi ple de microfons i arcs voltaics, cosa no estranya, en realitat, si es té en compte que la quantitat dedicada a vestuari d'aquesta pel·lícula oscil·la entre el 20 i el 25 per 100 del total. No en va s'ha tractat de reproduir un període històric en què totes les Corts europees estaven sota la influència de la Cort de Lluís XIV, el "Rei Sol de Versailles".

Josep Suss Oppenheimer, el personatge que tan meravellament interpreta Conrad Veidt, li agrada vestirse amb singular elegància. Segons els seus contemporanis, la seva indumentària favorita consistia en un leotard de vellut de color castany, brodat en or; altres vegades portava seda o ruscó brodat, amb els punys orlats de puntes i rematats amb una mitjana d'argent i pedres precioses. Així vestit Conrad Veidt en la pel·lícula.

Un altre efecte interessant és la reproducció per mitjà de focs artificials, dels rostres dels grans ducs de Württemberg, interpretats per Frank Vosper i Beneta Hume. Aquesta escena és una de les més belles del film.

A continuació d'aquesta escena del film sobre els principals artistes que interviuen en "El jueu Suss".

Conrad Veidt: Ha treballat ja per a la Gaumont British en el "Roma Express". Anirà 170 m. fa 40 anys i està elegantment casat.

Frank Vosper: Autor, actor i director d'escena de gran fama a Londres. Té 35 anys i ha escrit diverses peces dramàtiques, d'èxit. Treballa per a la Gaumont British en "Roma Express".

Sir Gerald du Maurier: Fill del celeberrim novel·lista i dibuixant, fou actor, actor i director d'escena de fama mundial.

Paul Graetz: El millor actor alemany de caràcter. Company universitari de Lothar Mendes i Conrad Veidt. Ha treballat en obres del teatre clàssic—Molière, Shakespeare, Strindberg—, assolint no obstant els seus principals triomfs en el cinema.

Pamela Ostrer: És filla del president de la Gaumont British Picture Corporation, i figura entre les millors actrius joves del cinema anglès. Té 18 anys. Juga el paper de la filla de Suss. El fotògraf Roy Kellino, un dels que han impressionat aquesta pel·lícula, s'impressionà molt de la bellesa de Pamela Ostrer, i aquest amor acabà en boda. Pamela Ostrer té un esdevenidor brillant i segur.

Jean Maude: Actriu jove i de gran bellesa, que treballa amb Conrad Veidt en "El jardí del monestir" i ara en "Nalanda".

Beneta Hume: Morena, ha estat estrella d'una dotzena de pel·lícules de la Gaumont British i la seva filla, la Gainsborough. Molwood la invità el 1930, 1931 i 1932; acceptà la invitació el 1933 i treballà a Califòrnia en diverses pel·lícules. És molt coneguda en la societat aristocràtica de Londres. El seu cas és demostrat admirablement en diverses escenes de "El Jueu Suss", i particularment quan rep els cortesos mentre pren el seu bany matutí.

Sir Cedric Harcourt: Un dels primers actors de l'escena i el cinema angles. Treballa per a la Gaumont British en el "Roma Express". Té quaranta anys, però la seva presència és com la d'un jove. Té un paper de caràcter. Al llarg d'una brillant carrera ha guanyat molts premis i ha estat en el paper de "Drehting". És un mestre de la caracterització, segons demostra en el seu paper del rei Garibald.

Beneta Hume: Morena, ha estat estrella d'una dotzena de pel·lícules de la Gaumont British i la seva filla, la Gainsborough. Molwood la invità el 1930, 1931 i 1932; acceptà la invitació el 1933 i treballà a Califòrnia en diverses pel·lícules. És molt coneguda en la societat aristocràtica de Londres. El seu cas és demostrat admirablement en diverses escenes de "El Jueu Suss", i particularment quan rep els cortesos mentre pren el seu bany matutí.

Metropol

AVUI ESTRENA

La millor pel·lícula musical de l'any

Inspirada en la famosa simfonia

"EL JARDI DEL MONESTIR"

Metropol

Metropol

Metropol

Metropol

Metropol

Metropol

Metropol

Metropol

Metropol

Metropol

Metropol

MOLT AVIAT AL

FANTASIO

l'alegre, optimista i graciosa producció de J. M. Castellet

l'alegre, optimista i graciosa producció de J. M. Castellet

l'alegre, optimista i graciosa producció de J. M. Castellet

EL MON DEL TEATRE

D'un teatre a l'altre

POLIORAMA
L'estrena que s'havia anunciat per ahir en aquest teatre, de "Madame", de Lluís Elies, es va ajornar per a avui, per indisposició de la primera actriu, senyora Mercè Nicolau.

Aquest vespre, o més, podreu n'justificar aquesta producció, que tant d'interès ha despertat, i que els que hem pogut presenciar els assaigs sabem que no defraudarà.

ROMEA
La Plaça de Sant Joan

ROMEA
La Plaça de Sant Joan

La funció d'ahir a la tarda dedicada, com tots els dijous, a la mainada, constituïa un èxit semblant al de diumenge passat.

L'obra de Jordi Canigó està feta per agradar al públic a que està destinada, i amb ella té l'Empresa del ROMEA més que suficient per a tota la temporada, car els que hi van no es donen per satisfets amb veure-la una sola vegada.

Les il·lustracions de Martínez Valls, totes elles molt adients, són molt aplaudides sempre.

Segueix representant-se també cada dia "La Plaça de Sant Joan", de Josep Maria de Segarra, amb un gran èxit, i venint-se el teatre concorregudíssim.

ROMEA
La Plaça de Sant Joan

APOLLO

Per a donar lloc als assaigs d'una nova obra de moltes dificultats per al seu muntatge, l'Empresa ha suspès les funcions d'aquests dies, fins a diumenge que es representarà per tercera vegada "L'assassinat del Carrer 42", de l'Amichetis i Mantua.

ROMEA
La Plaça de Sant Joan

ESPANYOL

Per a demà, dissabte, a la nit, reposició de "La reina ha rel·liscat", debutant-hi un gran tenor: Carassus.

Aquesta reposició es fa perquè una vegada s'estreni "Aquesta nit i mai més", es pugui donar a les tardes en gènere similar al de la nit, i perquè "La reina ha rel·liscat" és d'aquelles obres que el públic li agrada també de veure.

ROMEA
La Plaça de Sant Joan

Es ajornat el concert de diumenge de l'Associació Obrera de Concerts

Per causes alienes a la voluntat de la Junta Directiva, ha calgut ajornar per al diumenge dia 18 del corrent el concert orquestral que l'Associació Obrera de Concerts tenia anunciat per al diumenge dia 11, a càrrec de l'Orquestra Pau Casals.

TEATRE POLIORAMA

AQUESTA NIT, A LES DEU ESTRENA

de la comèdia en tres actes, de Lluís Elies

Madame

Estudis Musicals Blanca Selva

Continua oberta la inscripció als Estudis Musicals Blanca Selva, únicament per a la classe de sis a set de la tarda (dilluns, dimecres i divendres), a la qual podran concorrer els infants de vuit a dotze anys.

L'Associació Obrera de Concerts té molt interès de fer remarcar la importància que tenen per als infants aquests ensenyaments, dirigits per la insigne artista Blanca Selva, que constitueixen la base d'una veritable educació artística i musical, i recomana als seus associats que inscrivin els seus fills i infants familiars a la classe de solfeig dels Estudis Musicals Blanca Selva de l'A. O. de C.

Informació i inscripcions: carrer Alt de Sant Pere, 27, principal (secretaria).

TEATRE ESPANYOL

COMPANIA JOSEP SANTPERE

La reina ha rel·liscat

de ROURE I TORRENTS

Aquesta nit i mai més

STUDIUM

La companyia Gallicó, diumenge a la tarda representarà una obra catalana: "Gira-sol", d'Ignasi Iglésies.

ROMEA
La Plaça de Sant Joan

NOVETATS

L'Empresa Canals-Calvo ja ha trobat l'obra de la temporada. El mestre Penella deia veritat quan assegurava que era la millor obra que ell havia escrit. Tant la lletra com la música de "Curro Gallardo" és de les que consagren un autor, si bé el mestre Penella ja ho estava per altres èxits semblants a l'assolit suau.

Es clar que contribueixen a aquest èxit els artistes que la fan. Tant Pau Hertzogs com Ricard Mayral fan una veritable creació dels seus papers, i no cal dir que es veuen molt ben secundats per les senyorettes Benavent i Avel·lí.

I ja que anomenem la senyoreta Benavent, desigim fer constar que en "La Dolorosa" hi obté un èxit personal.

ROMEA
La Plaça de Sant Joan

NOU

El gènere líric està d'enhorabona. "La bella burlada" n'és una bona mostra. El llibre no pot ésser millorat i la música del mestre Padilla és de les que es popularitzen de seguida, merèit aquest indispensable en aquest gènere.

La presentació de l'obra, com no estava acostumada el públic de Barcelona. Afegeim-hi a tot això un cantant com Marc Redondo i una triple comèdia com la senyoreta Galindo, i es comprèn tot seguit el per què el públic no sols omple cada dia el teatre, sinó que fa repetir la major part de les cançons.

Fóra una incorrecció per part nostra sinó assenyalem la participació molt reeixida de Cecilia Gubert, Amàlia Pardo i Antoni Palacios.

ROMEA
La Plaça de Sant Joan

COMIC

Per ahir estava anunciat el debut de la companyia de revistes de Miquel Ligeró. A darrera hora de la tarda es deia que no es faria perquè el mestre Guerrero és molt exigent i vol que "Las insaciables" no semblin una estrena. Això equival a dir que s'hi faran un parell d'assaigs més.

MUSIC-HALL

STAMBUL

Per si encara no estava prou bé aquest cabaret, l'empresa hi està fent una instal·lació de calefacció per mitjà d'aire calent i aspirador d'atmosfera a la vegada, excellent novetat.

A la pista hi treballen artistes de primer ordre, com són les Germanes Francès, la ballarina Gombé, Olette, que interpreta balls americans amb molt bon gust i Vera-Orlowa, dançarina russa.

EDEN CONCERT

Sembla que serà un fet la modernització d'aquest music-hall. Hem vist la maqueta d'un projecte que, de fer-se, el posaria a l'alçada dels millors de l'estranger.

Mentre es decideix, el públic segueix aplaudint cada dia a Lolita Granados i Maruja Tomas.

Un comunicat del senyor Lluís Elies

Per motius que no afecten a la dignitat de l'empresa ni al bon renom dels comediantes, el senyor Lluís Elies, en un atent comunicat ens assabenta que ha retirat la seva obra "Or i Fang", que havia d'estrenar-se pròximament al teatre Circ Barcelonès.

EDEN CONCERT

NOVA EMPRESA

MARUJA TOMAS

MISS FRIVOLITAT 1934

La sessió de l'Associació de Teatre Selecte al Poliorama tindrà lloc demà

La indisposició soferta per la primera actriu Mercè Nicolau ha motivat l'ajornament d'un dia de l'estrena de la comèdia en tres actes de Lluís Elies "Madame", i, per tant, la sessió d'A. T. S. també ha hagut d'ésser ajornada un dia. En lloc de divendres, se celebrarà dissabte a la nit.

Serveixen les mateixes localitats tramades als senyors socis i cooperadors, i també les retirades dels "Amics del Teatre" i simpatitzants d'aquesta entitat, de la casa Segimon Rovira (Rambla de Catalunya, 62).

ROMEA
La Plaça de Sant Joan

Una escena de "Valentina"

Acte segon
Valentina, (Sra. Jofre) - Clotilde, (Sra. Torres)

VAL.— Em demanaves?
CLOR.— Si. Vull parlar amb tu una estona.
VAL.— De què?
CLOR.— D'això mateix que estàs pensant.
VAL.— Tu no saps en què penso.
CLOR.— Massa!
VAL.— Ah! Ja entenc. Maria Teresa, com sempre, ha cuitat a xerrar tot el que li he dit.
CLOR.— No necessito que em digui ni gu el que et passa; dies ha que veig venir aquest moment... amb horror... Hauria donat anys de vida per estalviar-te'l i per estalviar-me'l. Valentina...
VAL.— (sense mirar-la, en una actitud sorrida)
Què, mamá?

CLOR.— No siguis injusta amb la teva mare. Ets molt jove i no tens prou elements per comprendre'm. Però pensa que si jo que t'estimo tant, que he procurat sempre veïre't de felicitat i d'alegria em decideixo a casar-me per segona vegada, tot i saber que no aproves el meu determini, és perquè...
VAL.— (interrompent-la amb vivacitat)
Perquè hi tens dret i perquè vols fer-ho. No et cansis a donar-me explicacions que jo no demano. Totes les persones de la casa han cuitat a dir-me que ets major d'edat, que ets lliure... que pots fer el que et doni la gana... casar-te... divorciar-te... Tornar-te a casar... Tant com vulguis. Com una estrella de cine...

CLOR.— (entre prec i amenaça)
Tina! Per l'amor de Déu no em parlis així.

VAL.— Jo no et deia res; ets tu la que em fas venir i m'obligues a parlar d'aquest tema.
CLOR.— Però no t'obligo pas a què m'insultis.

VAL.— Dones que vols? Que et felicitis i que saltis de contenta? No puc; és superior a les meves forces. Seré exagerada, ximple, històrica... tot el que vulgues... Però no puc transigir amb la idea que el pobre papà sigui suplantat d'aquesta manera... No em sé avenir a veure un altre home al teu costat... Sóc la seva filla i em sembla que m'ha de faltat temps per venerar-lo com es mereix... Si hagués estat, com tu, la seva dona! No sé... Tot el dol, tot el recolliment, tota la devoció m'haurien semblat poc per a lligar-me ben bé a la seva memòria... És bàrbar, no, el costum de cremar la vida sobre el cadàver del marit? Doncs quan penso en el papà, no m'ho sembla gens.

CLOR.— Calla! No saps el que dius... ni el suplici que m'imposes... El meu marit, si, un home il·lustre; una gran figura. Moltes dones, de lluny, deuen haver envejat la meua sort... Però jo et juro que no he tingut res d'envejable... Ell i jo mai no ens vàrem avenir. Jo devia ésser una dona massa vulgar... Demanava el que demanaven totes, una mica d'afalac, una mica d'afecte... Ell habitava un món superior...

VAL.— (molt nerviosa, quasi exasperada)
Però ¿per què m'expliques totes aquestes coses?

CLOR.— Perquè vull que em compreguis.
VAL.— No et cansis, és inútil... Tu no vas comprendre el papà, i ara vols dir que tothom et compregués a tu...

CLOR.— Tothom, no; però tu, que ets dona i que ets la meua filla... tu si que pots comprendre'm... Jo només et demano que tinguis una mica de serenitat... El meu marit, a les darreries va sentir una mena de feblesa per tu i per això suposes que va ésser sensible i bondados amb tots i especialment amb la seva dona... Doncs, no, Tina. Era dur, era creixista, no tenia altra obsessió que ell i la seva glòria... la teva mare al seu costat no ha estat res... Apenes una governanta que administra o un maniquí que pot decorar una taula en dia de recepció. Res d'intim, res de veritat... Creu-me, i et faig aquesta confessió amb tota la pena de la meua ànima: he estat infinitament dissortada... En canvi, Eusebi...

VAL.— (amb un crispament)
No em parlis d'aquest home!

CLOR.— Per què no?
VAL.— Perquè no?
CLOR.— Valentina, per Déu...!
VAL.— (amb veu sorda)
Em repugna, l'odi...
CLOR.— (trémula i groga)
No blasfemis. M'obligues a anar més enllà del que volia... Veig que ets indispensable. (Comprova que tot és tanca i que no ve ningú). Valentina, filla meua, si alguna persona en aquest món no té dret a odiar Eusebi aquesta persona ets tu.

VAL.— (sense acabar d'entendre, esgarrifada pel pressentiment)
Per què dius això?

CLOR.— Això que no pots odiar-lo sense renegar de tu mateixa. Entens? (L'abraça.) Entens, Valentina?

VAL.— Si. (Es desprèn dels braços de la seva mare. Després, amb un creixent do d'ardor.) Si, sí... T'entenc... D'algun cosa ha de servir-me l'haver llegit novel·les... T'entenc, mamá, t'entenc... (Amb un canvi de veu)
CLOR.— Què dius?

VAL.— Que no passa.
CLOR.— No em creus?

VAL.— No.
CLOR.— (Suposes que la teva mare en una qüestió com aquesta fóra capaç d'enganyar?)

VAL.— (sordament)
No et vindrà d'un.
CLOR.— Insulta'm... És igual... Em faig càrrec de la teva sorpresa i del teu trasbals... Però he començat a dir-te el meu secret i no puc quedar-me a mig camí... Ets filla seva. Ho sento, Tina?... Filla d'ell i meua. Si no et basta la meua paraula per creure'm, contempla't al mirall i contempla la seva fesomia... Quantes vegades veient-vos prop m'he esgarrifat... temia que algú s'adonés de la vostra semblança i no cuités a descobrir la meua falta! Però, per fortuna, la gent és cega davant les coses que no imagina. (Valentina resta com estabornida.) I jo, per la meua banda, he fet l'impossible per evitar les sospites... He viscut divuit anys contenint els impulsos més vehemets de la meua ànima i les súplices constants del teu pare... De vegades passaven mesos i mesos sense ni veure'm... Ah!, no sabria mai els sacrificis que he fet per no deixar-te en una situació deshonrosa als ulls de la gent... Però avui tots els obstacles han desaparegut... Tinc dret a refer la meua vida, la meua, la de debò... Calcula, Tina, el que això representa per a mi. Reunir-me al capdavant amb ell i tu, els dos éssers que més estimo al món... tots tres a casa nostra... Si, si, si, sense haver de tindre res... sense haver de fingir... És una felicitat tan gran i tan desitjada que talment sembla impossible! Per què calles! Parla, digues tot el que et passa pel cap... Jo sé que dintre teu hi ha un remolí d'idees i de sentiments... Pobra Valentina meua! És una crisi tremenda... sí, sí; m'he faig càrrec. La confessió ha estat massa brusca... No podia més, perdona'm, no podia més... The vist a punt d'esgarriar-te i t'he volgut detenir... Odis, no; ja has passat l'hora dels odis... Ja veuràs; perquè pugues conèixer-vos ben bé, tots tres farem un llarg viatge...

VAL.— (amb una imperceptible repugnància)
Tots tres...

CLOR.— Naturalment (abaixant la veu, afectuosa i il·lusionada), els pares amb la seva filla... On voldries anar? Quins països t'atrauen més? (ocasiona més amb el gest que amb la paraula)

VAL.— Què se jo!

CLOR.— Pensa-hi, pensa-hi. Estic segura que Eusebi aprovarà l'itinerari que tuis... Per nosaltres, anant tots tres plegats i lliures, tots els països ens semblaran el paradís... (Després d'una pausa breu, durant la qual Clotilde ha contemplat amorosament la seva filla, que seguia concentrada i com absent.) Espera!; vaig a buscar-lo...

VAL.— (amb una lleu esgarri-fonja)
A qui?

CLOR.— A Eusebi... (abaixant la veu) al teu pare...

VAL.— (instintivament, amb un principi d'esglai)
No... Encara no...

CLOR.— Per què no, criatura? Assereïnat. Ell està tan impacient per veure desfer l'equivoc i per guarir-te al seu aïolet! Un altre no hauria resistit... Li hem fet guarir tant! T'advertiré que és un home generós, que sap interessar-se pels nostres sentiments i la nostra debilitat de dones... Ell no pretén que l'adoris com un ídol... Ja veuràs, ja veuràs...

(Surt pel fons. Valentina, en trobar-se sola s'aixeca i esgarrifa intensament el retrat del qui havia cregut el seu pare. Reüllaga el cap en una denegació nerviosa i involuntària.)

De l'estrena d'ahir al Teatre Poliorama

LLUIS ELIES
autor de "Madame"

A propòsit de l'obra "Madame", de Lluís Elies, que la companyia de Mercè Nicolau estrena avui a la nit al Teatre Poliorama. Domènec Guansé, crític teatral de MIRADOR, deia amb motiu de la publicació de l'estrenada obra: "Feia temps que no havíem vist a l'escena catalana una obra tan ben feta, tan equilibrada; feia temps que no havíem assistit a la revelació d'un temperament de comediògraf complet".

L'obra serà posada amb tota propietat, sota la direcció del senyor Pons i Pagès, i s'estrenarà un decorat de Bosch Roger.

La col·lecció "El Nostre Teatre"

En publicar en el número 17, que sortí el dia 15 del mes que som, la comèdia dramàtica en tres actes "L'altra veritat", "El nostre teatre" dona a conèixer un comediògraf nou, el notable publicista J. M. Miquel i Vergés, la col·laboració del qual en les periòdiques catalanes de solvència literària reconeguda li ha donat un prestigi ben merescut.

En el proper número, que sortirà el dia 15 d'aquest mes, "El nostre teatre" publicarà la comèdia dramàtica en tres actes i un epíleg "Or i fang", de Lluís Elies, i en el número del dia 1 de desembre l'excel·lent comèdia "Valentina", del prestigiós literat Carlos Soldevilla, amb la qual s'inaugurarà la temporada del Coliseu Pompeia.

PRINCIPAL PALACE

PALAU DE L'ESPECTACLE
Companyia de varietats
MARGARITA CARBAJAL
AVUI, NIT:

TRES GALLINAS PARA UN GALLO

Nelly Santigosa

Dos tipus de ballarins: el virtuós i el creador

Al teatre Victòria ha debutat, amb "Sirenas de Nueva York", una triple comèdia completament desconeguda a Barcelona.

Es tracta de Nelly Santigosa. Aquesta artista és portorriquenya, i té vint-i-un anys.

Filla de còmics, va treballar per primera vegada al teatre quan tenia tretze anys. Des d'aleshores ja no ha deixat l'escena, sempre, però, als Estats Units, i fent teatre espanyol.

Fins fa poc feu comèdia, però calgué fer gènere líric, i es revelà com a una bona soprano lleugera.

NOTICIES CURTES

* Diumenge, a la tarda, al Teatre Studium, es representarà la comèdia d'Ignasi Iglésies "Gira-sol", per la companyia Gallicó.

* Al Teatre Victòria preparen un nou espectral. No volem dir encara del que es tracta. De moment hi debuta l'orquestra Planes.

* El mateix passa amb l'actuació de la "Troupe Gindiev Lilinet".

* Al Principal Palace s'està esperant d'un moment a l'altre l'arribada del mestre Alonso per a dirigir personalment els darrers assaigs de "La de los ojos en blanco".

COLISEU POMPEIA
Travassera, 112 - Tel. 73331
Avui, a les 5:15:
PRIMERA TARDADA POPULAR
Les millors butaques a una pesseta

LA CORONA D'ESPINES
tres actes de J. M. de Segarra,
insuperablement interpretats
Nit, a les 10:15:
VALENTINA
tres actes de Carlos Soldevilla
UNA GRAN COMEDIA, PER UNA GRAN COMPANYIA
Les millors butaques a tres pessetes (Vegan, a la carterella, els programes de diumenge)

* El mestre Capdevila està molt ataregat. Té ja a Barcelona l'Altube que és el protagonista d'"Empòrium", del mestre Morera. I com que ell és el que condueix l'orquestra del Liceu...

* Per les noves que en tenim constituïm un esdeveniment l'estrena de "El cavaller de la rosa", en català.

Un dia d'aquests es posarà a la venda el llibre traduït per Joaquim Pena.

La col·lecció "El Nostre Teatre"

En publicar en el número 17, que sortí el dia 15 del mes que som, la comèdia dramàtica en tres actes "L'altra veritat", "El nostre teatre" dona a conèixer un comediògraf nou, el notable publicista J. M. Miquel i Vergés, la col·laboració del qual en les periòdiques catalanes de solvència literària reconeguda li ha donat un prestigi ben merescut.

En el proper número, que sortirà el dia 15 d'aquest mes, "El nostre teatre" publicarà la comèdia dramàtica en tres actes i un epíleg "Or i fang", de Lluís Elies, i en el número del dia 1 de desembre l'excel·lent comèdia "Valentina", del prestigiós literat Carlos Soldevilla, amb la qual s'inaugurarà la temporada del Coliseu Pompeia.

TEATRE APOLLO
Companyia catalana Casals - Clapers

Avui, tarda i nit, dues grans funcions. Darreres representacions de

L'ASSASSINAT DEL CARRER 42
d'Amichetis i Mantua

Un garatge per als autos dels espectadors... a Londres

A Londres, on aparentment s'ignora la crisi de l'espectacle, l'Ajuntament ha decidit la construcció al centre de la ciutat, prop dels principals teatres, d'un garatge de dos pisos, que podrà contenir sis-cents vehicles. Serà reservat únicament als automòbils dels espectadors perquè d'aquesta manera no distorbis el tràfic durant les funcions.

TEATRE VICTORIA
Empresa Teller-Jordan
Primer actor i director: M. Boet
Avui, tarda i nit, EXIT COLOSSAL de l'espectacle americà

SIRENAS DE NUEVA YORK
Divendres, debut
ORQUESTRA PLANES amb els seus discos vivants

Dintre de poc temps apareixerà en les "Editions Bernard Grasset" un nou llibre que portarà per títol "Serge Lifar, destin d'un danseur", escrit per André Levinson. Amb joia publicarem avui una pàgina d'aquesta nova obra, precisament una de les darreres que ha escrit aquest mestre sobre l'estètica de la dansa i sobre un dels més cèlebres ballarins d'aquest temps.

"Existeixen dos tipus de ballarins, i d'una manera més general, dos tipus de famílies d'artistes. Els uns—complint sense defecte, ni solució de continuïtat, un esquema traçat per endavant que els és prescrit, apogejant a la seva execució una fidelitat absoluta a les intencions de la coreografia i les regles del joc—perden el seu destí. Aquests són impecables virtuoses que practiquen una fatigosa i noble tasca.

Però n'hi ha d'altres que damunt les taules d'un teatre segueixen una vocació, realitzant el seu destí. Edificat, l'encadenació dels passos, l'estructura dels grups, la configuració dels gestos els manca el conformar-se a la veu interior, sovint indistinta, però imperiosa.

Entre les lleis establertes d'un gènere i la imprescriptible que postgen en ells s'estableix un debat que pot arribar a conflicte i portar al drama. Aquests comencen per evadir-se de la disciplina, per rebel·lar-se contra l'autoritat. L'acceptació confiada i passiva d'un mètode experimentat, imposat d'ofici, els contraria, puix que és incompatible amb el seu sentit innat d'indpendència. El succeeix així en tots els dominis de l'art. A tot preu, els cal poder volar amb les seves pròpies ales, i el seu esplèndid orgull els incita a desafiar tota prudència amb risc de seguir la vertiginosa caiguda d'Icar.

Rares són, entre aquestes naturales destinades a la lluita, aquelles que vénen a harmonitzar les vel·litats que les empenyen a les veritats essencials de l'art. Encara els falta trobar, reviu, reconquerir—a la seva hora, no pas abans—les formes que tants d'altres no fan més que reproduir automàticament.

La desenfrenada cursa en zig-zag es canvia aleshores en un camí que puja en espiral. Mentre que aquests altres, més afortunats, però menys grans, es desenvolupen en una harmonia preestablerta, aquests éssers d'excepció cerquen llur camí a través d'errors i cops.

Jo he acabat per reconèixer en Serge Lifar una d'aquestes naturales creadores, la marca de les quals és la seguretat donada per l'èxit, i les més vanitoses satisfaccions d'amor propi no els acontenten: d'ésser homenajats, cèlebres, de veure's sense discussió en primer lloc, acaba per fer-los dubtar d'ells mateixos. I és aquest caràcter eminentment heroi de la seva vida d'artista que em fa veure en la descripció dels fets i de les gestes d'aquest home de vint-i-set anys el protagonista d'un llibre...

Gran Teatre del Liceu
TEMPORADA D'HIVERN
Empresa i Direcció Artística
JOAN MESTRES I CALVET
Inauguració de la temporada el dia 22
Continua obert l'abonament

Les estrenes de la propera temporada lírica al Teatre Reial de l'Opera, de Roma

Encara no ha estat publicat el cartell de la propera temporada del Teatre Reial de l'Opera, de Roma. Se sap, però, que l'òpera d'obertura serà "Orfeo", de Monteverdi, i en primera representació absoluta, "La Vigna", del mestre Guerrini.

Entre les obres de nova presentació figuren "Don Giovanni", de Mozart; "Otello", de Don Carlos; de Verdi; "Favorita", de Donizetti; "Faust", de Gounod, i entre les repeticions hi ha: "La Traviata", "Turandot", "Els mestres cantaires", "El barber de Sevil·la" i "La farsa amorosa", de Zandonai.

Director artístic i d'orquestra serà el mestre Tullio Serafin.

També es donaran algunes representacions de la "Ariadna a Naxos", de Strauss, que serà executada pel conjunt artístic de l'Opera de l'Estat, de Viena.

TEATRE VICTORIA
Empresa Teller-Jordan

El Mercat de la Concepció

Comerç de Pesca Salada

DE
FRANCESC CORRIUS
Grans assortiments en totes les qualitats i productes
MERCAT DE LA CONCEPCIÓ, 174 -- BARCELONA

Fleca Solsona

Elaboració de pa amb farines de qualitats
extra. — Especialitats varies i selectes
BARCELONA VALENCIA, 349

Venda de Carns de Bou

JOSEP FIGUERAS
Classes escollides -- Servei acurat
Mercat de la Concepció, 440 -- Barcelona

Fruites escollides

en classes superiors
MIQUEL CABALLÉ
Mercat de la Concepció
Taules 414 i 415 BARCELONA

Polleria, Ous i Caça

DE
BLAI CAPDEVILA
Classes selectes en tots els nostres productes
BARCELONA Mercat de la Concepció
Telèfon 74785 - València, 317 - Taules 301 i 420

Fruiteria Selecta

DE
JESÚS DOMENECH
el simpàtic venedor del MERCAT DE LA CONCEPCIÓ
FRUITES DE TOTES MENES - TARONGES ESCOLLIDES
MERCAT DE LA CONCEPCIÓ
Taula 457 BARCELONA

Olives i Conserves

DE **M. SERRANO**
CLASSES SELECTES - SERVEI ACURAT
MERCAT DE LA CONCEPCIÓ - TAULES 256 i 257
BARCELONA

Cansaladeria

DE **SEBASTIÀ BOSCH**
Especialitat en llards i embotits
Gran assortiment en flambers de totes menes
MERCAT DE LA CONCEPCIÓ
Taula 123 BARCELONA

Ramon Codina

DETALL DE VEDALLA, ANYELL I MOLTO
Acurada selecció del bestiar
Les carns que venem són d'allí més selectes
NO DEIXEU DE VISITAR LES NOSTRES TAULES
MERCAT DE LA CONCEPCIÓ BARCELONA
Taules 132 i 133 Telèfon 8, del Mercat

Un dels vells mercats de Barcelona - El mercat dels senyors - Estat de l'edifici - Necessitats o millores que precisen - El patrimoni municipal - No tot és vendre

Parlem d'un altre dels vells Mercats de Barcelona, el de la Concepció, construït, si fa no fa, durant la mateixa època dels del Born i Sant Antoni. És a dir, el Mercat de la Concepció té més de 50 anys. Està situat entre els carrers de Girona i del Bruc, separat de les cases de la primera via per un passatge i d'un altre passatge la illa de les construccions laterals del carrer del Bruc, edificis dels quals parlarem més avall. Les façanes del Mercat donen als carrers de València i d'Aragó. El Mercat està constituït per una sola gran nau amb tres entrades per cada una de les façanes i dues de laterals obertes al mig i a banda i banda de la nau, amb sortides a dos passatges perpendiculars. L'armadura és de ferro, que amb la fusta i el vidre comparteixen els elements constructius i decoratius de l'edifici. En conjunt la construcció, per les dues façanes descrites, presenta aspectes diferents, si bé les línies són les mateixes.

El Mercat ocupa tot el centre d'un quadril·lateral d'Eixample, i per tal de guanyar el desnivell entre els carrers d'Aragó i València, només va trobar-se la solució següent: rebaixar el nivell al carrer de València i guanyar-lo per unes escales que baixen de la voravieja; pujar-lo al carrer d'Aragó i guanyar-lo per altres escales que arrenquen, també, de la voravieja. Aquesta disposició estètica oteja la façana del Mercat que dona al carrer de València, alhora que en dies de forta pluja l'aigua de la voravieja davalla per les escales i entra lluentment Mercat endins; mentre que la del carrer d'Aragó té una major visibilitat per restar una mica per damunt del nivell del carrer.

Amb tot i els seus petits defectes, el Mercat de la Concepció és un dels més concorreguts de Barcelona. Podríem dir que és un dels mercats més característics de la ciutat.

La zona immediata d'influència de l'edifici té un ventall de proveïments, pot dir-se que s'estén des del carrer de les Corts Catalanes fins a la Diagonal, i del Passeig de la República fins al Passeig de Gràcia i Rambla de Catalunya. De fet, però, pel costat del Passeig de la República compta amb compradors dels carrers de Roger de Llúria, Nàpols, Sicília i Sardeña.

Entre els venedors de la resta dels Mercats de Barcelona, el de la Concepció és conegut pel "Mercat dels senyors". Naturalment que no podem deixar de tenir en compte allò de les lleis de la relativitat; el cert és, amb tot, que hi ha alguna cosa de veritat arran del concepte que vol formular-se amb el sobrenom de "Mercat dels senyors".

El Mercat de la Concepció, com l'església del mateix nom, tenen una clientela generalment rica, i que, quan verament no ho és ha de fer el possible per semblar-ho.

Per altra banda, la dreta de l'Eixample, fins al Passeig de la República i de les Corts Catalanes fins a la Rambla de Catalunya i la Diagonal, pot dir-se que està totalment edificat, i si bé molts o el noranta per cent dels baixos són ocupats per despatxos, el noranta-cinc per cent de pisos, ara per ara, serveixen de vivenda i despatxos-vivenda.

Resulta, doncs, que la desitjada de població és força apreciable, i aquesta població és bona consumidora, en general, anant per tant paral·leles quantitativa i qualitativa de consumidors. Certament que una part de compradors es desplacen al Mercat de Sant Josep o de la Boqueria, però insensiblement el nombre minva de dia en dia.

El "Mercat dels senyors", tot amb tot, té un nombre no menyspreable de clients de classe mitjana que habiten als carrers de la Diputació, Consell de Cent, Aragó, València i Mallorca, compradors entre els carrers del Bruc i Roger de Flor; els carrers de Girona i Bailén, compradors entre els del Consell de Cent i Mallorca.

Aquest mercat, que dona una sanejada renda a la ciutat; que l'any 1931, amb només que 485 llocs fixos i 10 per a ambulants, recaptà 181.134 95 pessetes, no deixa de tenir necessitats una mica serioses, algunes de les quals fins i tot ens atrevim a dir i opinar que són de fàcil realització. Volem referir-nos a coses concretes, i la primera que se'ns ocorre és la que té relació amb les entrades del carrer d'Aragó, exactament iguals a les del carrer de València. Les sis obertures s'entilen directament pels passadissos centrals i altres dos dels costats, perpendiculars. Vol dir que al cor de l'hivern, en dies d'un cert corrent d'aïre, s'estableixen unes esplèndides circulacions que deixen a venedors i compradors mig erts. Fa temps que a requeriments de la Direcció del Mercat foren instal·lades unes mànepes o paravents de fusta a les entrades del carrer de València. No hi ha, però, manera que siguin instal·lades a les entrades del carrer d'Aragó. Els venedors d'aquella façana creuen que els persegueix un mal fat o bé que són d'interior condició. El que no ignorem és que ells paguen religiosament si els plau o per força totes les gabelles que presuposa l'usdeït dels seus llocs i l'organització dels Mercats. I no saben avenir-se que els nostres tècnics municipals no sapiguem o no pugim o no vulguem resoldre una qüestió arranjada a les portes contràries del mateix edifici.

Assenyalada aquesta petita deficiència, que creiem que pot ésser resolta, fins d'interior, amb bona voluntat, voldríem propagar i fer-nos nostres els desigs del Mercat, de que hi siguin construïts waters i urinaris soterranis, en substitució dels actuals serveis; que fossin reparades totes les persianes i que es fes un repintat general per dintre i per fora.

Amb les reformes que hem indicat hi hauria un guany ben meregut per a la construcció, per a venedors i compradors, per a la barriada i per a la conservació de l'edifici, que resulta un dels immobles del patrimoni municipal que millors beneficis deixa a la hisenda comunal.

El Mercat de la Concepció planteja també el problema del que són béns productius i improductius (passant per alt les institucions culturals de tota mena, els guanyos de les quals o que proporcionen, no tenim preu) del patrimoni de la ciutat. Els Mercats no radiquen pas en llocs inacessibles a la curiositat del foraster; els Mercats més bé són una part del tot més o menys monumental o monumental de tota ciutat que estimi una mica la seva dignitat. I si tant com edificis semimonumentals objecte de la curiositat del foraster són instruments de renda, tenen el doble mèrit del que és útil i gaurebé bell. Bé, doncs, jardins i passeigs i monuments que donen tot i bellesa a la ciutat, són béns improductius, però se'ls atén amb veritable amor: vegeu el Mercat de la Concepció, reïx dels altres de la ciutat, i opinarem que no mereix el descuit en què se'ls tracta.

Es més, avui l'aspecte extern de molts Mercats és summament inferior a la seva riquesa—diem riquesa—interior. Part enfora, en les grans armadures de ferro, amb tot, sembla que s'estigui sota la gasiveria d'un propietari avar que només pensi amb treure profit del que té o bé que pertanyin a una casa vinguda a menys; part endintre, les parades amb marbres de totes menes; amb miralls i adornaments i atuell de metalls de preu, són nombroses; són a dotzenes les instal·lacions particulars dels nostres Mercats que han costat 50.000, 75.000, 100.000, 150.000 i 200.000 pessetes. Fem-nos idea del que això representa i podrem jutjar del valor real dels nostres centres de proveïments.

Podríem deixar de parlar de les nombroses famílies que viuen al redós del Mercat de la Concepció? De cap manera. Hem dit abans que entre fixos i ambulants el Mercat té 495 llocs, i alguns altres de condicionals de verdurs i fruites que se situen al Passatge de les Escoles. Pel cap baix, més de 600 persones, entre llocs de venda, cambres frigorífiques i serveis auxiliars i de tota mena.

No oblidem que cada Mercat de la nostra ciutat, de tota ciutat populosa, és un petit món, fins diríem un petit món amb corrents i idealitats oposades, amb interessos diferents, amb petites passions que si no s'exterioritzen de forma sorollosa tenen també la seva importància.

Per damunt de tot, però, el Mercat de la Concepció pot dir-se que és un mercat modèstic. Passem a les hores de més venda per qualsevol dels carrers que l'enquadren, i no sentirem la forta remor de molts altres Mercats. Certament que dels seus dintres s'escampa un remoreig suau, sense estridències, talment com si existís una mena de consigna per a no trencar la placida existència d'aquella barriada amb pretensions aristocràtiques.

Les venedores del Mercat, amb la gràcil inquietud de la joventut, no oblidem que el seu treball no està renyit amb una visió optimista del món, i els plau secundar tota mena de festes, ja de caràcter benèfic, ja simplement d'algunes passatemps, que els allestixi la vida. Les secundes els venedors, si bé de vegades, o gairebé sempre, abans de secundar qualsevol acció cultural, benèfica o simple festa, protesten com una mena de prometença feta entre ells. El cert és, amb tot, que la gent del Mercat, dintre les seves netes faltes són d'allò més comprensius, col·laboradors de totes les iniciatives ciutadanes.

Resumint la situació del Mercat de la Concepció dient que pel seu veïnatge i pel que produeix, és precis donar-li el que pretén. No oblidem que té el veïnatge de l'Escola de Música, d'un grup d'escoles graduades, d'una Unió de l'Alcaldia i Dispensari Municipal; no oblidem que les peticions són justes i que l'entredor de l'edifici suposa dignificació del carrer i del barri. I, finalment, que bé pot fer-se quelcom per allò que dona més, infinitament més, del que se li dona.

Edmond d'ABELLA

L'EMPORDANESA

Comerç d'ous
Compra directa als
Mercats de l'Empordà.
Especialitat en ous de
Granja rebuts al dia.
AVIRAM
i CAÇA
SERVEI A DOMICILI
VENDA AL DETALL

FRANCESC TEIXIDÓ

VALENCIA, 334 * BARCELONA * TELEFON 81916

CANSALADERIA DE LLUIS RIBAS

MERCAT DE LA CONCEPCIÓ
Taula 403
Telèfon 18
BARCELONA

Colmado "El Sol"

Casa especialitzada en cafès
torrats al natural
JOSEP CANAL
Telèfon 73913
València, 341
Bailén, 116. -- BARCELONA

Modes Rosa

La Casa que per la seva elegància i economia és avui la preferida de les senyores de bon gust. Honorem-nos amb la vostra visita i us en convencerem
SENYORA: NO CERQUEU MES!
Per a teixits, novetats i confeccions, sempre
Modes Rosa
GIRONA, 90 * TELEFON 71863 * BARCELONA

Bacallaneria i Pesca Salada

Vídua de Francesc Mañé

Gran assortiment - Qualitats selectes
Preus especials al semiengros
MERCAT DE LA CONCEPCIÓ - BARCELONA

Rafel Sala

Queviures fins de totes classes
Mantegues
Conserves
Pastes per a sopa
Cafès
Mercat de la Concepció, taules 47 i 48
Central: Muntaner, 103. -- BARCELONA
Telèfon 74320

Fruites Escollides

DE
PERE I EULALIA GRAUJES i E. MIR
Mercat de la Concepció - Taules 181, 182, 183 480 i 479
BARCELONA

Queviures Balada

ESPECIALITAT EN PASTES PER A SOPA
Tallarines tendres cada dia
Servei acurat -- Articles de primera qualitat
MERCAT DE LA CONCEPCIÓ, 1 i 2. -- BARCELONA

OLIS I SABONS DE PERE SOLÉ

OLIS FINS PURS D'OLIVA -- SERVEI A DOMICILI
València, 345
Telèfon 78851
BARCELONA

AVUI Inauguració de les grans reformes de Colmados i Mantegueries ESTRADA

Sucursal del carrer de València, 202, entre els carrers d'Aribau i Muntaner
Esplèndids obsequis als compradors
CENTRAL: Aragó, 313
Telèfon 72174
MERCAT DE LA CONCEPCIÓ, 124
BARCELONA

Carns de Vedella i Xai

JOSEP ANGUERA
Els nostres articles són de classes selectes i tria acurada
MERCAT DE LA CONCEPCIÓ, 344 i 345
BARCELONA

GRAN I VARIAT ASSORTIMENT EN CRISTALLERIES TALLADES, JOCS DE GELAT VAIXELLES JOCS DE CAFE JOCS PER A DOLÇOS, MADRINES I FRUITES
CRISTALL, PISA I PORCELLANA VENANCI PADROL
Girona, 101, i Passatge Pla, 15
Mercat de la Concepció, 466

GRAN ASSORTIMENT EN OBJECTES PER A PRESENTS CRISTALLERIES AMB DIFERENT ASSORTIMENT DE COLORS UTENSILS PER A TAULA I CUINA PREUS ECONOMICS

